

CUPRINS

1.	INTRODUCERE PRIVIND GHIDUL	1
1.1	PREZENTUL DOCUMENT	1
1.2	ABORDAREA ÎNTOCMIRII PREZENTULUI GHID	1
1.3	SCOPUL PREZENTULUI GHID	1
1.4	CONTEXTUL "INDUSTRIAL" AL PREZENTULUI GHID	2
1.5	MOD DE UTILIZARE A PREZENTULUI GHID	5
1.6	STRUCTURA GHIDULUI	6
2.1	SECȚIUNEA DE FAȚĂ	7
2.2	CE ESTE EVALUAREA MEDIULUI?	7
2.3	COMPARATIE INTRE PPDI SI PROIECTE	7
2.4.	DIFERENȚELE DINTRE SEA ȘI EIM	8
2.5.	PRINCIPIILE UNEI SEA EFICACE	9
2.6	AVANTAJELE SEA	10
2.5.1	Generalități	10
2.5.2	Sprrijinirea unui management durabil din punct de vedere al mediului	10
•	Evaluarea efectelor secundare, cumulative și sinergice	10
2.5.4	Creșterea eficienței procesului decizional	11
2.6	ECHIPĂ, TERMENE ȘI BUGETE	12
2.6.1	Generalități	12
2.6.2	Echipe	12
2.6.3	Termene și buget	12
2.6.4	Cele mai utilizate metode și tehnici în SEA	13
3	LEGISLAȚIE SEA	15
3.1	SECȚIUNEA DE FAȚĂ	15
3.2	LEGISLAȚIE SEA EUROPEANĂ	15
3.2.1	Directiva SEA	15
3.2.2	Protocolul SEA UNECE la Convenția de la Espoo	16
3.3	LEGISLAȚIE SEA ÎN ROMÂNIA	16
3.4	LEGISLAȚIE A UE SI ROMANA RELEVANTA IN CAZUL PPDI/PPZI SI SEA	17
3.4.1	Europeană	17
3.4.2	Legislația națională	17
4	PROCESUL SEA	18
4.2	SECȚIUNEA DE FAȚĂ	18
4.3	ETAPELE PROCESULUI SEA	18
4.4	ROLURI ȘI RESPONSABILITĂȚI ÎN PROCESUL SEA	19
4.5	INTEGRAREA PROCESULUI SEA CU PROCESUL DE PLANIFICARE A PPDI/PPZI	23
4.5.1	Scopul integrării SEA în procesul de elaborare a PPDI/PPZI	23
4.5.2	Scurtă descriere a procesului de planificare a PPDI/PPZI în România	23

	4.5.3 Abordarea integrării proceselor SEA și de planificare a PPDI/PPZI în România	26
5	ÎNCADRARE	27
	5.1 GENERALITĂȚI	27
	5.1.1 Scopul încadrării	27
	5.2 PASUL 1 – ÎNCADRARE ADMINISTRATIVĂ	29
	5.2.1 Scopul	29
	5.2.2 Care P/P cad sub incidența HG?	29
	5.2.3 Pentru ce fel de PPDI/PPZI este obligatorie SEA?	29
	5.3 PASUL 2: ÎNCADRAREA PE CRITERII DE MEDIU	31
	5.3.1 Cine este autoritatea competenta și cine se ocupă de încadrarea pe criterii de mediu?	32
	5.3.2 Cum se efectuează încadrarea	32
	Listă de control pentru încadrare	33
	5.3.3 Rezultatele încadrării pe criterii de mediu	33
	5.4 DECIZIA ETAPEI DE ÎNCADRARE	34
	5.4.1 Decizia privind încadrarea	34
	5.5 IMPORTANȚA PRIMEI VERSIUNI A PPDZ/PPZI	34
6	DEFINIREA DOMENIULUI	35
	6.1 GENERALITĂȚI	35
	6.1.1 Scopul	35
	6.1.2 Abordare	35
	6.2 PASUL 1: IDENTIFICAREA PRINCIPALELOR ELEMENTE ALE PPDI/PPZI	36
	6.2.1 Scopul	36
	6.2.2 Abordare	37
	6.3 PASUL 2: IDENTIFICAREA ALTOR DOCUMENTE STRATEGICE RELEVANTE PENTRU PPDI/PPZI	37
	6.3.1 Scopul	37
	6.4 ABORDARE	38
	6.4.1 Documente strategice relevante pentru PPDI/PPZI	39
	6.5 PASUL 3: DETERMINAREA ASPECTELOR DE MEDIU CE TREBUIE EVALUATE, INCLUSIV COLECTAREA INFORMAȚIILOR DESPRE SITUAȚIA INIȚIALĂ	40
	6.5.1 Scopul	40
	6.5.2 Abordare	40
	6.5.2.1 Înțelegerea inițială a stării actuale a mediului	40
	6.5.2.2 Determinarea principalelor efecte probabile asupra mediului	40
	6.6 PASUL 4: IDENTIFICAREA CRITERIILOR DE MEDIU RELEVANTE PENTRU EVALUARE	43
	6.6.1 Scopul	43
	6.6.2 Abordare	43
	6.6.2.1 Identificarea obiectivelor de referință privind mediul	43
	6.6.3 Documentarea rezultatelor obținute în pasul 4	44
	6.7 PASUL 5: IDENTIFICAREA ALTERNATIVELOR CARE NECESITĂ EVALUARE APROFUNDATĂ	47
	6.7.1 Scopul	47
	6.7.2 Abordare	47
	Pasul 1: Stabilirea listei preliminare de alternative	47

	Pasul 2: Stabilirea listei scurte de opțiuni alternative:	48	
6.8	PASUL 6: PLANIFICAREA INIȚIALĂ	50	
	6.8.1 Scopul	50	
	6.8.2 Abordare	50	
6.9	RAPORTUL PRIVIND DEFINIREA DOMENIULUI	50	
7	EVALUAREA PPDI/PPZI	52	
	7.1 SCOPUL	52	
	7.2 PASUL 1: STABILIREA SITUAȚIEI INIȚIALE A MEDIULUI	52	
	7.2.1 Scopul	52	
	7.2.2 Abordare	53	
	7.2.3 Cerințe privind datele referitoare la situația inițială	53	
	7.2.4 Surse și tipuri de informații referitoare la situația inițială⁵⁴		
	7.4 PASUL 3: EVALUAREA COMPATIBILITĂȚII OBIECTIVELOR PPDI/PPZI CU OBIECTIVELE DE REFERINȚĂ PRIVIND MEDIUL	55	
	7.4.1 Scopul	55	
	7.4.2 Abordare	55	
	7.5 PASUL 4: PREDICȚIA EFECTELOR PPDI/PPZI ȘI ALE ALTERNATIVELOR SALE	57	
	7.5.1 Scopul	57	
	7.5.2 Abordarea predicției și descrierii efectelor	57	
	7.5.2.1 Identificarea rezultatelor așteptate ale unui PPDI/PPZI	57	
	7.5.2.2 Predicția și descrierea efectelor rezultatelor așteptate	58	
	7.6 PASUL 5: EVALUAREA SEMNIFICAȚIEI EFECTELOR ALTERNATIVELOR PPDI/PPZI	60	
	7.6.1 Scopul	60	
	7.6.1.1 Generalități	60	
	7.6.1.2 Alternativele preferabile	61	
	7.7 PASUL 6: AMELIORAREA EFECTELOR NEGATIVE SEMNIFICATIVE ȘI ÎNTĂRIREA EFECTELOR POZITIVE	62	
	7.7.1 Scopul	62	
	7.7.2 Abordare	62	
	7.8 SUMARUL PAȘILOR 5 ȘI 6	63	
	7.9 PASUL 7: ALEGEREA ALTERNATIVEI PREFERABILE A PPDI/PPZI	63	
	7.9.1 Scopul	63	
	7.9.2 Abordare	63	
	7.10 PASUL 8: ÎNTOCMIREA PROGRAMULUI DE MONITORIZARE A EFECTELOR IMPLEMENTĂRII PPDI/PPZI	64	
	7.10.1 Scopul	64	
	7.10.2 Abordare	64	
	7.10.3 Aspecte de rezolvat prin programul de monitorizare a rezultatelor PPDI/PPZI	64	
8	ÎNTOCMIREA ȘI ANALIZA CALITĂȚII RAPORTULUI DE MEDIU	66	
	8.1 SCOPUL	66	
	8.2 ABORDARE	66	
	8.2.1 Procesul elaborării raportului de mediu.	66	
	8.2.2 Formatul	67	

8.2.3	Trăsăturile unui bun raport de mediu	68
8.3	ANALIZA CALITĂȚII RAPORTULUI DE MEDIU	68
9	IMPLICAREA PUBLICULUI	70
9.1	GENERALITĂȚI	70
9.1	TIPURI DE BAZĂ DE IMPLICARE A PUBLICULUI	70
9.2	OBIECTIVE ȘI AVANTAJE ALE IMPLICĂRII PUBLICULUI	72
9.3	CERINȚE LEGALE	72
9.3.1	Dreptul la informare	72
9.3.2	Consultarea publicului	73
9.4	CINE ESTE PUBLICUL?	73
9.5	ABORDAREA IMPLICĂRII PUBLICULUI	75
9.5.1	Roluri și responsabilități	75
9.5.2	Planificarea IP și abordarea sistematică	76
9.5.2.1	Privire generală asupra IP	76
9.5.3	Când trebuie să înceapă IP?	77
9.5.3.1	Etapă 1: Implicarea publicului în încadrarea PPDI/PPZI	78
9.5.3.2	Consultarea publicului la definirea domeniului, evaluarea PPDI/PPZI și elaborarea PPDI/PPZI	78
9.6.3.3	Participarea publicului la analiza PPDI/PPZI și a calității raportului de mediu aferent	79
9.5.4	Analiza comentariilor factorilor interesați cu privire la versiunea finală a PPDI/PPZI și la Raportul de mediu	80
9.5.4.1	Analizarea și prelucrarea opiniilor exprimate de factorii interesați	81
10	CONSULTĂRI TRANSFRONTIERA	83
10.1	SCOPUL	83
10.1	ABORDARE	83
10.1.1	Obligații generale	83
10.1.2	Pașii relevanți în consultarea și participarea publicului prevăzuți de legislația națională în vigoare	84
10.1.3	Când trebuie să înceapă consultarea transfrontieră?	85
11	LUAREA DECIZIEI	86
11.1	SCOPUL	86
11.2	ABORDARE	86
12	MONITORIZAREA MEDIULUI ÎN IMPLEMENTAREA PPDI/PPZI	88
12.1	SCOPUL	88
12.2	ABORDARE	88
12.2.1	Ce să se monitorizeze	89
12.2.2	Când să se monitorizeze	90
12.2.3	Cum să se monitorizeze	90
12.3	RAPORTAREA PERIODICĂ A REZULTATELOR MONITORIZĂRII	90

Descrierea documentului

Proiect:	Întărirea capacității instituționale pentru implementarea și punerea în aplicare a Directivei SEA și a Directivei de Raportare
Nr. Proiect:	EuropeAid/121491/D/SER/RO (PHARE 2004/016 – 772.03.03)
Data începerii/încheierii proiectului:	15 decembrie 2006 - 30 noiembrie 2007
Compania:	Partener principal: Ramboll Denmark Parteneri: A/S Ramboll Natura, Ramboll Finnconsult Oy, Ramboll Romania SRL
Titlul publicației:	Ghid privind evaluarea de mediu pentru planuri și programe de dezvoltare a zonelor industriale.
Rezumat:	Acest Ghid oferă indicații în legătură cu evaluarea de mediu pentru planuri și programe care vizează în general dezvoltarea industrială și în particular zonele industriale. Ghidul prezintă recomandări bazate pe bunele practici și care nu reprezintă obligații legale.
Autor:	Anne-Louise Niemann, Ileana Budisteanu, Lynda Thorn
Data publicării:	07 Noiembrie
Număr de exemplare - română	100
Editura:	<i>se trece la editură</i>
Numărul publicației:	<i>se acordă de ISBN</i>
Organizație de contact	Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile, Bd. Libertății 12, București, România

Programul Phare 2004

Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a Uniunii Europene.

Lista Anexelor

Anexa	Titlu
Anexa 1	Ghid pentru elaborarea primei versiuni a P/P care creaza cadrul pentru dezvoltarea industrială (inclusiv a zonelor industriale)
Anexa 2	Listă de control pentru încadrarea P/P in domeniul industrial.
Anexa 3	Lista completă a legislației si reglementărilor din UE și România avand legatură cu dezvoltarea zonelor industriale
Anexa 4	Profilul de mediu al câtorva sectoare industriale
Anexa 5	Criterii de evaluare a semnificatiei efectelor asupra mediului – aplicabile PPZI
Anexa 6	Date de mediu necesare și surse potențiale de date
Anexa 7	Legi și reglementări referitoare la PPTU, dezvoltarea regională și Parcuri industriale
Anexa 8	Recomandari pentru incadrarea si definirea domeniului SEA pentru PPZI (PUZ și PUD industriale)
Anexa 9	Legături între procesul SEA și procesul de elaborare a PPTU (inclusiv PPDI/PPZI)
Anexa 10	Instrumente de consultare a publicului in cadrul dezbaterii publice
Anexa 11	Bibliografie

Lista acronimelor

- BAT: Cele mai bune tehnici disponibile[Best Available Techniques]
- SSA : Structuri de sprijinire a activității economice
- DEFRA: Departamentul pentru Mediu, Alimentație și Afaceri Rurale, UK [Department for Environment, Food and Rural Affairs]
- EM: evaluare de mediu
- EMPP: Evaluare de mediu pentru planuri/programe
- EIM: Evaluarea impactului asupra mediului
- PMM: Protecția muncii și a mediului
- POM: Program Operațional de Mediu
- MRM: Managementul resurselor de mediu
- UE: Uniunea Europeană
- PPDI: Planuri și Programe de dezvoltare industrială (inclusiv pentru zonele industriale)
- APM: Agenția pentru Protecția Mediului (la nivel de județ)
- MDLPL: Ministerul Dezvoltării, Lucrarilor Publice si Locuintelor
- MMDD: Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile
- MIRA: Ministerul Internelor și Reformei Administrative
- CNDR: Consiliul Național pentru Dezvoltare Regională
- GNM: Garda Națională de Mediu
- ANPM: Agenția Națională pentru Protecția Mediului
- ADR: Agenția de Dezvoltare Regională
- PPZI: Planuri și programe pentru zone industriale (de ex. tipuri de PUZ pentru industrie)
- PUD: Plan Urbanistic de Detaliu
- PUG: Plan Urbanistic General
- PUZ: Plan Urbanistic Zonal
- CR: Consilii Regionale
- ADR: Agenția de dezvoltare regională
- ARPM: Agenția Regională pentru Protecția Mediului
- POR: Program Operațional Regional
- CSC: Comitet Special Constituit (pentru etapa de încadrare)
- SEA: Evaluarea de mediu pentru planuri și programe (strategică)
- IMM: întreprinderi mici și mijlocii
- POS CCE: Programul Operațional de Sector pentru creșterea competitivității economice
- PPTU: Planuri și programe de amenajare a teritoriului și de urbanism
- GL: grup de lucru
- ST: Stație de tratare a apei
- SE: Stație de epurare a apei

1. Introducere privind ghidul

1.1 Prezentul document

Acest Ghid a fost elaborat în cadrul Proiectului PHARE 2004/016-772.03.03/02.01 "Întărirea capacității instituționale pentru implementarea și punerea în aplicare a Directivei SEA¹ și a Directivei de Raportare"(în continuare: Proiectul)

Evaluarea strategică de mediu – SEA – este un termen folosit pentru a descrie procesul de evaluare a mediului pentru politici, planuri și programe, inclusiv PPDI.

Prezentul Ghid privind sectorul industrial reprezintă Rezultatul R.1.13 al Proiectului, obținut în cadrul Activității 1.5 „Întocmirea unui ghid generic SEA și a patru ghiduri de sector care să ofere detalii practice cu privire la fazele de procedură în procesul SEA”.

1.2 Abordarea întocmirii prezentului ghid

Ghidul are la bază experiența și buna practică internațională identificată în consultarea literaturii de specialitate de către experții Proiectului.

Prezentul ghid a fost elaborat în cooperare de experții Proiectului, este un document viu și este de așteptat ca MMDD să îl modifice în continuare în anii următori, pe baza experienței acumulate și a practicii de aplicare a SEA în România.

Bibliografia cu toate publicațiile utilizate în pregătirea prezentului Ghid pentru sectorul industrial, ca și pentru pregătirea Ghidului generic este prezentată în Anexa 11.

1.3 Scopul prezentului ghid

Ghidul conține recomandări care au la bază buna practică și care nu presupun obligații legale.

Ghidul specific pentru sectorul industrial conține indicații privind efectuarea SEA pentru PPDI care oferă un cadru pentru dezvoltarea zonelor industriale în general. PPDI se prezintă de obicei sub forma planurilor de urbanism și de amenajarea teritoriului. Planurile și programele elaborate la o scară mai mare sunt planurile și programele de amenajare a teritoriului regional sau județean, de exemplu POR de creștere a competitivității economice și planurile de urbanism municipale (PUG) precum și zonele (PUZ-uri). În Tabelul 5.2 se prezintă o tipologie a PPDI. Figura 1 prezintă procedura de planificare ierarhizată a dezvoltării industriei și a zonelor industriale.

În particular, Ghidul se referă la SEA pentru planurile și programele referitoare la zone industriale (PPZI). Potrivit sistemului de planificare în domeniul amenajării teritoriului și urbanism, PPZI îmbracă de obicei forma unui plan urbanistic zonal (PUZ). Aceste PUZ-uri variază ca mărime și caracteristici. (Ghidul de sector privind amenajarea teritoriului se referă mai în detaliu la tipurile de PUZ). Prezentul ghid de sector conține îndrumări privind

- SEA pentru planuri de amenajare a teritoriului pentru PPDI
- SEA pentru planuri urbanistice pentru parcuri industriale și zone industriale mai mici.

Definiția zonelor industriale utilizată în acest ghid este următoarea:

Zonele industriale pot fi zonele destinate parcurilor industriale definite de Legea privind parcurile industriale sau zonele clustering a industriilor. Însă o zonă industrială poate conține și numai o

¹ Directiva 2001/42/EC nu conține referințe specifice la termenul de "evaluare strategică a mediului", deși Directiva este numită comun Directiva SEA.

singură industrie mare. Nu există o suprafață limită a zonelor industriale; ele pot varia ca mărime de la suprafețe mici (1 ha) la suprafețe de peste 100 ha. Parcurile industriale trebuie să ocupe cel puțin 10 ha. Toate zonele industriale se supun aceluiași reglementări de resort.

Scopul este de a veni în sprijinul utilizatorului prezentului ghid privind înțelegerea profilului de mediu al unui PPDI sau PPZI propus și înțelegerea celor necesare pentru faza de evaluare din procesul SEA. Sunt oferite de asemenea sfaturi privind măsurile de compensare. La sfârșitul acestui ghid sunt oferite informații mai specifice despre diferite industrii și profilul de mediu al acestora, ori de câte ori acest lucru este relevant.

Dezvoltarea industrială a României și reutilizarea amplasamentelor industriale au fost definite prin Programul Operațional Regional pentru perioada 2007-2013. Îndeosebi, Ministerul Economiei încurajează dezvoltarea în continuare a următoarelor industrii, deoarece există interes din partea investitorilor, iar structurile și forța de muncă calificată existente pot susține aceste domenii:

- Componente electronice
- Piese auto
- Produse farmaceutice și biotehnologie
- Produse pe bază de lemn (mobilă)
- Extracție de materiale de construcție și fabricarea cimentului

Este de așteptat ca o mare parte a dezvoltării industriale viitoare în zonele industriale din România să cuprindă aceste tipuri de industrie, conform evaluării conținute în Programul Operațional de Sector (POS) - Creșterea competitivității economice.

1.4 Contextul "industrial" al prezentului ghid

În România se constată o tot mai mare cerere de dezvoltare industrială ca urmare a recentei aderări la UE. Aceasta se traduce printr-o tot mai mare cerere de terenuri care să fie amenajate pentru industrie. La ora actuală există o mare presiune pentru dezvoltarea industrială pe terenuri verzi, foarte puțini investitori arătându-se dispuși să reutilizeze foste platforme industriale. Sunt în curs de elaborare noi Planuri și programe de amenajare a teritoriului care să facă loc și să reglementeze această creștere a cererii. În Tabelul 1.1. este prezentată tipologia planurilor și programelor industriale

Tabelul 1.1. **Tipologia planurilor și programelor industriale**

Principala categorie de planificare	Plan sau program	Autoritatea care răspunde de elaborarea PPDI
Programe și strategii de management (PPDI)	Programe naționale și de dezvoltare (de ex. POS pentru creșterea competitivității economice)	MDLPL sau Ministerul Economiei
	Programe Operaționale Regionale (POR)	MDLPL
	Studii și programe de alternative strategice în sectorul industrial	Ministerul Economiei
	Programe naționale și regionale care stabilesc obiective generale sau de sector privind dezvoltarea sau îmbunătățirea industriei.	MDLPL și Agențiile de Dezvoltare Regională
	Întărirea instrumentelor de implementare și aplicare a legii în	Ministerul Economiei

	vederea promovării îmbunătățirii performanțelor industriale;	
	Strategii de sprijinire (sau uneori de restricționare) a dezvoltării sectoarelor industriale	Ministerul Economiei
	Strategia Națională de Dezvoltare durabilă	România nu are încă o versiune actualizată a unei asemenea strategii
Planuri de amenajare a teritoriului (PPZI)	Planuri urbanistice (PUG, PUZ)	Consilii locale în cazul PUG și anumitor PUZ mai importante (de ex. centrul istoric, cartiere mari de locuințe) În cazul altor PUZ-uri (ca mai sus) inclusiv zonele industriale, autoritatea de management pentru PUZ (v. legea) sau investitorii particulari.
	Planuri strategice de amenajare a teritoriului regional și planuri de dezvoltare județene,	ADR sau consiliile județene
	Planuri de amenajare a teritoriului afectate de PPDI, inclusiv cele elaborate la niveluri geografice diferite (ex. PATJ sau PATZ)	Consiliile județene interesate (implicate)
Programe și strategii de investiții (PPDI)	Strategii economice (la nivel național, regional, local) privind dezvoltarea industriilor din România	Ministerul Economiei și autoritățile la nivel regional și județean
	Programe de acțiune și de investiții în sectoarele industriale	Ministerul Economiei
	Studii de fezabilitate economică și financiară privind propuneri de dezvoltare în sectorul industrial (sprijin sau uneori restricții privind aceste propuneri)	Ministerul Economiei și investitorii interesați

Lista nu este completă, dar oferă o imagine de ansamblu asupra mării varietăți de PPDI relevante pentru acest ghid de sector.

Din activitatea industrială sunt generate venituri substanțiale, ea contribuie considerabil la bunăstare și oferă oportunități de locuri de muncă, determinând progrese tehnologice și elemente care ușurează existența cotidiană. Însă starea actuală a mediului arată că activitățile și procesele industriale s-au dezvoltat fără grija necesară față de mediu și protecția sănătății și a muncii.

Elaborarea PPDI reprezintă un aspect cheie atât din punct de vedere al protecției mediului cât și al amenajării teritoriului. Acum se recunoaște în general că, atunci când este vorba de poluare, prevenția este mai bună decât tratamentul iar conceptul central utilizat în Programul de Acțiune pentru Mediu al UE se referă la Strategia de la Lisabona pentru a încuraja sinergiile dintre planificarea industrială și mediu, în vederea realizării unei dezvoltări economice durabile a industriilor.

Obiectivul primordial al Politicii de coeziune a României pentru perioada de programare 2007-2013 este creșterea și promovarea locurilor de muncă în acord cu Strategia de la Lisabona și conform definiției din Ghidul strategic al Comunității pentru perioada 2007-2013. De aceea, abordarea din punct de vedere al mediului este necesară atât pentru a putea profita de pe urma beneficiilor pe care le poate aduce societății creșterea determinată de considerentele de mediu cât și pentru a stimula în continuare dezvoltarea durabilă în cadrul UE. Dimensiunea de mediu are o deosebită importanță, având ca scop reducerea și minimizarea efectelor negative și maximizarea efectelor pozitive ale dezvoltării industriale.

La ora actuală, dezvoltarea industrială din România are loc pe două tipuri de amplasamente: foste amplasamente industriale neutilizate și zone verzi.

- **Foste amplasamente industriale scoase din uz**

Motivul pentru care sunt reabilite și dezvoltate amplasamentele industriale este revitalizarea acestor zone, pentru a fi reintroduse în circuitul economic, mai precis pentru a le pune la dispoziția companiilor interesate de astfel de amplasamente, adecvate pentru dezvoltarea de activități economice, inclusiv prin crearea de structuri de sprijin pentru afaceri.

Amplasamentele industriale pe care a încetat activitatea economică se află răspândite pe tot cuprinsul țării, multe dintre ele oferind o imagine negativă pentru investitori. Ele sunt însă amplasate adeseori în cele mai favorabile zone geografice, aproape de rețelele de transport și cartiere dotate cu servicii edilitare și alte facilități și care dispun de rețele de utilități neutilizate (de apă, gaze, canalizare etc.) care ar putea fi reabilite, îmbunătățite și dezvoltate.

Aceste foste amplasamente industriale (adeseori poluate) reprezintă un domeniu de interes deosebit pentru România, deoarece, după 1999, declinul masiv al activității industriale a condus nu numai la o nouă configurație a structurii economice a țării, ci și la apariția a numeroase zone industriale poluate și abandonate.

În România există numeroase zone industriale poluate și abandonate, pe care au avut loc activități miniere, industriale sau militare. Deoarece astfel de amplasamente prezintă probleme de poluare și trebuie reabilite, este greu să atragă noi investitori. Însă multe dintre zonele industriale se află în cele mai favorabile zone geografice din punct de vedere al infrastructurii și a zonelor urbane, iar reabilitarea acestor zone va fi astfel nu numai benefică pentru protecția mediului, ci va pune probabil în valoare eficiența noilor investiții, prin utilizarea infrastructurii deja existente care are nevoie numai de îmbunătățire și nu de înlocuire totală. Însă experiența a arătat că reintegrarea în circuitul economic a zonelor în prezent abandonate poate fi un proces îndelungat și costisitor.

Existența infrastructurii necesare este un factor major atunci când investitorii particulari aleg un anumit amplasament într-o regiune, județ sau localitate: infrastructura pentru activități de producție (acces, utilități, transport și comunicații etc.), inclusiv reabilitarea mediului pe amplasamentele industriale poluate abandonate și în întreprinderile care și-au încetat activitatea.

Potrivit informațiilor colectate de consiliile județene pentru ROP privind amplasamentele industriale poluate și abandonate care necesită reabilitare, există 262 de zone în diferite faze de degradare care au nevoie de reabilitare. Regiunile cu cel mai mare număr de zone degradate sunt Sud-Vest (63), Sud Muntenia (49) și Nord-Vest (42), urmate de Vest (33), Centru (31), Sud-Est (24), Nord-Est (19) și București Ilfov (1).

- **Amplasamente verzi**

Amplasamentele noi de investiții pe terenuri verzi au loc în special la marginea principalelor municipii și orașe. Lipsa infrastructurii asociate acestor amplasamente prezintă o problemă

potențial majoră de mediu, deoarece dacă dezvoltarea nu este bine susținută prin infrastructura necesară, va determina efecte semnificative asupra mediului.

O alternativă strategică ce poate fi propusă de echipa SEA în cadrul etapei de definire a domeniului ar fi ca PPDI la nivel mai înalt (adică regional, județean și municipal) să propună facilități pentru cei care se amplasează pe platforme industriale abandonate și în același timp măsuri prin care să descurajeze investitorii industriali (autorii de PUZ-uri) să amplaseze industrii noi pe zone verzi. Măsurile preventive în acest sens ar putea lua forma utilizării instrumentelor economice precum impozitele verzi sau altele.

Programul Operațional Regional (POR) pune accent pe faptul că în majoritatea regiunilor condițiile de amplasare a firmelor nu sunt suficient dezvoltate datorită lipsei de logistică, echipamente, utilități și spațiu construit necesare desfășurării activităților economice. IMM-urile și micro-întreprinderile au de asemenea dificultăți în obținerea de finanțare, mai ales în regiunile mai puțin dezvoltate. Dezvoltarea structurilor de sprijin pentru afaceri, (SSA) ar fi benefică mai ales în zonele mai puțin dezvoltate și care se confruntă cu declinul economic (servicii industriale, parcuri logistice etc.), ceea ce ar atrage investitorii și ar determina crearea de locuri de muncă. SSA sunt instrumente puternice necesare pentru elaborarea PPDI.

Între tipurile de SSA regionale se numără:

- construcția/ reabilitarea/ extinderea clădirilor exclusiv pentru activități productive și servicii
- reabilitarea/ extinderea sistemului rutier intern pe amplasament și asigurarea drumurilor de acces
- crearea/ reabilitarea/ modernizarea/ extinderea utilităților de bază (apă, canalizare, rețele de gaze naturale și energie electrică, eliminarea deșeurilor etc.)
- cablare, dotare cu rețele internet broadband etc.
- activități promoționale
- alte activități înrudite necesare pentru crearea/ dezvoltarea structurilor cu funcțiune economică.

O provocare majoră pentru autoritățile române în domeniul planificării în viitor va fi schimbarea acestei tendințe și va fi probabil necesară o strategie de facilități și penalități care să încurajeze investitorii să folosească aceste vechi amplasamente industriale și să ignore pe cât posibil alternativa pe teren verde până când toate amplasamentele abandonate vor fi reabilite și li se va da o utilizare corespunzătoare (pentru industrii sau alte funcțiuni urbane).

1.5

Mod de utilizare a prezentului ghid

Acest ghid de sector este un document de sine stătător care poate fi utilizat în efectuarea SEA pentru PPDI. Însă ghidul generic oferă explicații mai amănunțite și mai general valabile pentru unele aspecte și este recomandabil ca cititorul să consulte și acest document dacă dorește explicații mai aprofundate.

Acest ghid de sector privind PPDI este strâns corelat cu celelalte ghiduri de sector întocmite în cadrul aceluiași proiect, respectiv transport, energie, amenajarea teritoriului și urbanism. Îndeosebi, planificarea PPDI este implementată prin PPTU (și politicile privind PPDI asociate) și de aceea, de o relevanță deosebită va fi ghidul privind sectorul de amenajarea teritoriului. Industriile depind de asemenea în mare măsură de planificarea eficientă a energiei și transporturilor. Recomandăm utilizatorului ghidului de față să consulte celelalte ghiduri de sector, atunci când în procesul SEA pentru un PPDI se ajunge la aspecte relevante privind aceste sectoare.

În aplicarea procesului SEA prezentat în acest ghid de sector, va fi importantă adaptarea fiecărei etape la tipul de PPDI și la nivelul de detaliu al PPDI evaluat. (adică nivelul de detaliere va depinde de scara PPDI - dacă este vorba de nivelul național, regional, județean, municipal/comunal sau

zonal). Raportul de mediu elaborat în cadrul SEA va duce la îmbunătățirea performanțelor de mediu ale PPDI pentru care a fost întocmit.

1.6 Structura ghidului

Ghidul urmărește pașii obișnuiți ai procesului SEA și are următoarea structură:

- *Secțiunea 2* conține o introducere de prezentare a evaluării mediului.
- *Secțiunea 3* prezintă sumar legislația relevantă la nivel european și național.
- În *Secțiunea 4* este prezentat procesul SEA , rolul și responsabilitățile principalilor actori și cerința de integrare a procesului SEA cu procesele de planificare propriu-zise.
- În *Secțiunea 5* este descrisă prima etapă a SEA, respectiv „încadrarea”, în care se decide dacă PPDI se supune sau nu SEA .
- *Secțiunea 6* se ocupă de faza de Definiere a domeniului, respectiv explică în ce fel să se specifice domeniul de cuprindere al evaluării și al raportului de mediu.
- *Secțiunea 7* se axează pe Evaluarea PPDI, respectiv sunt definiți pașii pe care evaluarea trebuie să îi parcurgă în mod obișnuit și sunt recomandate metodele și abordările ce urmează a fi utilizate.
- În *Secțiunea 8* este discutată întocmirea Raportului de mediu și se prezintă o listă de control pentru analiza calității acestuia.
- În *Secțiunea 9* este descris procesul de consultare a factorilor interesați și eventuala necesitate de a revizui raportul de mediu și PPDI în lumina comentariilor primite.
- În *Secțiunea 10* sunt specificate cerințele referitoare la consultarea transfrontieră și sunt oferite diferite recomandări pentru o abordare eficientă.
- În *Secțiunea 11* este descris modul în care rezultatele SEA trebuie integrate în procesul de luare a deciziei cu privire la PPDI evaluat.
- *Secțiunea 12* oferă un ghid de monitorizare efectivă a rezultatelor implementării unui PPDI și a efectelor acestuia asupra mediului.

2 Evaluarea mediului pentru planuri și programe (strategică)

2.1 Secțiunea de față

În acest capitol se face o prezentare generală a evaluării de mediu pentru planuri și programe (SEA), cu descrierea modurilor în care aceasta diferă de evaluarea impactului asupra mediului la nivel de proiect (EIM). Aceasta prin:

- enumerarea principiilor pentru o SEA eficace
- definirea beneficiilor SEA și
- considerarea echipei, termenelor și bugetelor necesare pentru efectuarea SEA.

Deși în România, ca și în restul UE, nu există în prezent decât cerințe formale privind EIM pentru proiecte și SEA la nivel de P/P (inclusiv PPDI), acest instrument nu poate avea o eficacitate deplină decât dacă se aplică la toate nivelurile de decizie, adică inclusiv pentru politici. De aceea reglementările cer ca încadrarea să fie aplicată PPDI de la toate nivelurile.

Trebuie remarcat că în România se utilizează termenul de „Evaluare a mediului pentru planuri și programe” (EMPP) în locul celui de „Evaluare strategică a mediului” (SEA).

2.2 Ce este EVALUAREA mediului?

Evaluarea mediului (EM) este un proces care caută să asigure luarea în considerare a impactului asupra mediului în elaborarea unei politici, a unui plan sau program înainte luarea deciziei finale.

Ca atare, evaluarea mediului este un instrument pentru factorii de decizie, care îi ajută să pregătească și să adopte decizii prin care se reduc la minim formele negative de impact asupra mediului și se pun în valoare aspectele pozitive.

Evaluarea mediului este astfel, în esență, o parte integrantă a procesului de luare a deciziilor cu privire la promovarea unei politici, unui plan, unui program sau unui proiect.

În mod normal acest proces trebuie să implice următoarele:

- încadrare;
- definirea domeniului;
- întocmirea unui Raport de mediu privind efectele semnificative probabile ale propunerii de dezvoltare respective;
- desfășurarea unei consultări cu privire la propunerea de dezvoltare și la Raportul de mediu aferent acesteia;
- luarea în considerare a Raportului de mediu și a rezultatelor consultării în procesul de luare a deciziei;
- oferirea de informații publice înainte și după adoptarea deciziei și prezentarea modului în care s-a ținut seama de rezultatele evaluării mediului; și
- monitorizarea implementării deciziei.

În principiu, evaluările mediului se pot efectua pentru fiecare proiect în parte (EIM) sau pentru planuri, programe și politici (SEA) la toate nivelurile ierarhiei PPDI.

2.3 Comparatie între PPDI și proiecte

Luarea deciziilor publice se organizează în mod normal în mod ierarhic și constă din patru niveluri decizionale:

Tabelul 2.1 Ierarhia procesului decizional

Decizie	Descriere
Politici	Politicile se află în vârful ierarhiei și dau direcția generală pe care un guvern sau o instituție o urmează sau intenționează să o urmeze în vederea realizării obiectivelor sale pe termen lung.
Plan	Document orientat spre viitor, adeseori conținând priorități, opțiuni și măsuri coordonate, prin care o politică este dezvoltată și implementată
Program	Calendar coerent, organizat de angajamente, propuneri sau activități prin care sunt implementate politicile sau un planurile.
Proiecte	În ultimă instanță, PPDI sunt puse în practică prin proiecte concrete, detaliate.

Politicile, planurile și programele mai sunt cunoscute și ca „cei trei P”. Acești trei P au o perspectivă largă și un nivel de detaliere scăzut, care asigură un cadru general. Proiectele (cel de-al patrulea P), pe de altă parte, au o perspectivă restrânsă și un nivel de detaliere accentuat.

În ceea ce privește gama de activități și aria geografică la care se aplică, PPDI de nivelurile național, regional și județean au prin natura lor un domeniu de cuprindere mai larg decât cel al proiectelor, care sunt mult mai detaliate și cu impact mai localizat.

Nici Directiva SEA și nici HG 1076/2004 nu definesc termenii de „plan” și „program”. Termenii de „plan” sau „program” nu sunt sinonimi, ci au sensuri diferite care se suprapun pe alocuri. Noțiunile de „plan” sau „program” trebuie înțelese ca afirmații care trec dincolo de idei și stabilesc cursul acțiunilor ce se vor urmate.

Pentru a vedea dacă un document este un „plan” sau un „program”, este necesar să se discearnă caracteristicile principale ale acestuia. În privința PPDI care reprezintă planuri de urbanism sau amenajare a teritoriului, o caracteristică definitorie pentru diagnoză este mărimea teritoriului la care se referă PPDI, respectiv dacă acesta are un caracter național (de ex. un plan sau program pentru un sector industrial, aplicabil pe întreg teritoriul țării) sau planuri sau programe regionale, inter-regionale sau sub-regionale, municipale sau comunale. În general, un PPDI pentru zona urbană cuprinde un set de propuneri de dezvoltare pentru zone teritoriale clar identificate și definite (la care face referire un PUG sau un PUZ), pe când un program stabilește programele de acțiune în zonele respective.

PUZ-urile sunt de multe ori elaborate de investitorii particulari și de aceea trebuie verificate apoi, putând fi aprobate de administrația locală.

2.4. Diferențele dintre SEA și EIM

SEA aplicată la nivelul politicilor (inclusiv propuneri legislative) adoptă probabil un format diferit față de EIM la nivel de proiect. În schimb între EIM pentru proiecte și SEA pentru planuri/programe există numeroase similitudini, mai ales în ceea ce privește procedura.

Oricum, datorită diferențelor existente între P/P și proiecte referitoare atât la natura acestora cât și la aspectele pe care se pune accentul, există diferențe notabile și între abordările evaluărilor de mediu corespunzătoare, respectiv între SEA la nivel de P/P și EIM. Aceste diferențe sunt prezentate în tabelul 2.2.

Tabelul 2.2: Diferențele dintre SEA și EIM

	SEA	EIM
Nivel de luare a deciziei	Planuri și programe (PPDI)	Proiecte separate, concrete, prin care se implementează PPDI
Organizație responsabilă	Titularul PPDI, adeseori o	Titularul proiectului, de cele

	autoritate la nivel național sau municipal în cazul PPDI la nivel mai înalt, dar poate fi și un investitor particular elaborator de PUZ sau PUD	mai multe ori o organizație din sectorul privat
Scara: gama de domenii și activități cuprinse	Mai largă	Specifică, detaliată
Scara: zona geografică inclusă	Mai largă, la scară națională, regională, județeană, municipală sau comunală	specifică, localizată
Forme de impact tratate	Efecte cumulative, inter-sectoriale și indirecte, în scenarii pe termen mediu și mai lung	Relații specifice, directe, de cauză-efect între proiectul propus și o componentă a mediului
Nivel de detaliere	Evaluări mai puțin detaliate, care dau o imagine mai largă	Evaluări de detaliu
Principalele surse de date	Rapoarte privind starea mediului, viziuni, raționamente	Muncă de teren, analiză de probe
Tipul de date utilizate	Mai mult calitative, dar și unele cantitative	Mai mult cantitative
Rigoarea analizei	Mai multă incertitudine	Mai multă rigoare
Alternative	Pe toată zona, politice, de reglementări, fiscale, socio-economice	Amplasamente specifice, proiect, construcție, funcționare
Repere de evaluare	Obiective și ținte de mediu, inclusiv ținte de mediu stabilite prin PPTU	Restricții normative, cea mai bună practică
Rolul expertului	Mediator al negocierilor	Tehnic
Implicarea publicului	Adeseori există mai puțin interes datorită nivelului mai scăzut al conștientizării aspectelor de mediu și dificultăților de comunicare către public a aspectelor mai generale	Adeseori interes puternic, determinat de condițiile locale și interesele ilustrate prin atitudinea NIMBY (nu în curtea mea)

2.5. Principiile unei SEA eficace

Principalele principii ale aplicării SEA cu eficacitate pot fi sintetizate după cum urmează:

- SEA trebuie să trateze toate PPDI (inclusiv PPZI) care ar putea avea efecte semnificative asupra mediului (care nu sunt tratate de SEA la nivelul superior al PPTU sau PPDI).
- SEA trebuie efectuată la inițiativa titularilor unui PPDI (sau PPZI) și gestionată de aceștia.
- SEA trebuie integrată în procesele de elaborare a PPDI/PPZI în etapele de procedură cheie. Ea trebuie să înceapă cât mai curând posibil, ca evaluare pe baza obiectivelor, respectiv să se evalueze în ce măsură PPDI/PPZI respectă obiectivele de protecție a mediului relevante, în același timp cu respectarea obiectivelor PPDI/PPZI, și să își aducă contribuția în toate fazele de elaborare a planului sau programului respectiv.
- SEA trebuie să se axeze pe aspectele potrivite în fazele potrivite de elaborare a politicilor, planurilor și programelor și să țină seama de nivelul adecvat și de domeniul de cuprindere al PPDI și de ierarhia PPDI.
- În SEA trebuie utilizate metode și tehnici de analiză adecvate și eficiente din punct de vedere economic. Informațiile trebuie culese numai în cantitatea și nivelul de detaliere necesar pentru luarea unei decizii în cunoștință de cauză.
- SEA trebuie să evalueze efectele asupra mediului pe care le-ar produce o serie de soluții alternative la inițiativa propusă, recunoscând că domeniul de analiză variază în funcție de nivelul la care se iau deciziile. Trebuie să identifice opțiunea cea mai adecvată din punct de vedere al mediului.

- SEA trebuie să faciliteze implicarea principalilor actori interesați de diferite tipuri, inclusiv a celor implicați în implementarea PPDI/PPZI într-o fază cât mai timpurie. În cadrul SEA trebuie să se aplice tehnici de consultare corespunzătoare și ușor de utilizat, adecvate grupurilor țintă. (respectiv acele tipuri de factori interesați care vor fi afectați de implementarea PPDI/PPZI).

2.6 Avantajele SEA

2.5.1 Generalități

SEA este un instrument proactiv, care nu suferă de aceleași limitări pe care le poate întâmpina evaluarea mediului efectuată în faza elaborării proiectelor. EIM influențează prea târziu procesul decizional și nu acționează decât ce instrument de reacție.

De exemplu, în momentul în care se efectuează EIM pentru un proiect, s-a răspuns deja la întrebările de înalt nivel referitoare la locul sau tipul de dezvoltare ce trebuie aplicată și EIM se va putea axa pe măsurile de reducere și ameliorare a impactului.

Mai precis, SEA efectivă poate aduce următoarele avantaje:

- Realizarea unui management durabil din punct de vedere al mediului;
- Îmbunătățirea calității procesului de elaborare a politicii, planului sau programului;
- Creșterea eficienței procesului decizional;
- Întărirea sistemului de conducere și a eficienței instituționale;
- O bază mai solidă pentru EIM pe proiecte;
- Facilitarea cooperării transfrontieră.

Fiecare dintre aceste avantaje este descris pe scurt în cele ce urmează.

2.5.2 Sprijinirea unui management durabil din punct de vedere al mediului

SEA poate determina o integrare efectivă a considerentelor de mediu în întocmirea PPDI/PPZI.

De asemenea, o bună aplicare a SEA va ridica din timp semnale de avertizare cu privire la opțiunile care nu asigură o dezvoltare durabilă din punct de vedere al mediului, înaintea formulării proiectelor specifice și atunci când sunt încă posibile alternative majore, începând de la nivelul planului de amenajare a teritoriului și mergând în jos până la nivelul municipal sau comunal. Ca atare, SEA facilitează o mai bună luare în considerare a limitelor de mediu în formularea PPTU care creează cadrul pentru proiectele specifice.

Astfel, SEA vine în sprijinul dezvoltării durabile din punct de vedere al mediului.

2.5.3 Îmbunătățirea calității procesului de elaborare a politicii, planului sau programului prin

- Evaluarea efectelor secundare, cumulative și sinergice

Multe probleme de mediu derivă din acumularea unei multitudini de efecte mărunte și adesea secundare sau indirecte, mai curând decât din cele mari și evidente. Între exemple se numără pierderea liniștii, modificările de peisaj, pierderea zonelor umede și schimbările climatice. Aceste efecte sunt foarte greu de tratat de la un proiect la altul prin EIM. Aceste efecte pot fi mai bine identificate și tratate la nivelul SEA.

Efectele secundare și indirecte sunt acele efecte care nu rezultă direct din implementarea unui plan sau program, ci apar la distanță față de efectul inițial sau urmând o cale de propagare complexă. Între exemplele de efecte secundare se numără lucrări de dezvoltare care duc la modificarea pânzei freatice și care astfel afectează ecologia unei zone umede învecinate sau calitatea apei

pentru utilizatorii apei de râu din aval; un altul ar fi construirea unui proiect care facilitează sau atrage alte lucrări de amenajare și/sau stimulează migrarea populației ceea ce duce la rândul său la cererea de școli, locuințe și unități medicale.

Efectele cumulative au loc, de exemplu, acolo unde mai multe proiecte de dezvoltare luate în parte au efecte ne semnificative; sau unde mai multe efecte individuale ale planului (de ex. zgomot, praf și vizual) produc un efect combinat.

Efectele sinergice interacționează, producând un efect mai mare decât suma efectelor individuale. Efectele sinergice apar adeseori atunci când habitatele, resursele sau comunitățile umane se apropie de limita capacității de suportare a mediului. De exemplu, un habitat cu specii sălbatice se poate fragmenta progresiv, cu efect limitativ asupra unei specii anume, până când o ultimă fragmentare distruge echilibrul ecologic dintre specii sau face ca zonele să devină prea restrânse pentru a susține orice fel de specii.

Aceste condiții nu se exclud reciproc. Adeseori se consideră că noțiunea de efect cumulat cuprinde și efectele secundare sau sinergice.

2.5.4 Creșterea eficienței procesului decizional

SEA determină o creștere a eficienței procesului decizional deoarece:

- ajută la eliminarea opțiunilor de dezvoltare care nu ar fi acceptabile în cazul implementării, respectiv incorporarea procedurilor de implicare a publicului duce la reducerea numărului de contestații și discuții la nivelul operațional al EIM;
- ajută la prevenirea unor greșeli costisitoare, prin limitarea dintr-o fază incipientă a riscului de remediere costisitoare a unor prejudicii ce puteau fi evitate sau a unor acțiuni corective necesare într-o fază ulterioară, precum relocarea sau reproiectarea unor instalații.

2.5.5 Întărirea sistemului de conducere și a eficienței instituționale

Prin deschiderea spațiului de participare a publicului, SEA va determina o mai mare deschidere, transparență, responsabilitate și în general credibilitate a procesului de planificare și astfel al PPDI/PPZI înseși.

SEA poate mobiliza sprijinul cetățenilor în implementare – un PPDI/PPZI va deveni în cele din urmă mai eficace dacă valorile, vederile, opiniile și cunoștințele publicului la nivel local și/sau de specialiști au fost incorporate în procesul de luare a deciziei.

- SEA îmbunătățește coordonarea dintre ministere sau alți titulari de PPDI/PPZI și autoritățile de mediu, ca și aceea dintre sectoare diferite, de exemplu prin formarea grupurilor de lucru pentru SEA.

-

2.5.6 O bază mai solidă EIM pe proiecte

SEA ajută la luarea deciziilor la nivel de proiect deoarece acestea pot avea la bază PPDI/PPZI optimizate în prealabil, ceea ce contribuie la ușurarea efortului de evaluare la nivel de proiect.

SEA oferă un cadru pentru elaborarea proiectelor supuse EIM pe bază de acord unic, ajutând astfel la o mai bună focalizare și eficientizare a EIM la nivel de proiect, ceea ce va duce la o reducere a timpului și eforturilor necesare întocmirii acestora.

2.5.7 Facilitarea cooperării transfrontieră

SEA oferă o arenă importantă pentru cooperarea internațională în vederea rezolvării problemelor dificile referitoare, de exemplu, la zone protejate, cursuri de apă, legături de transport comune sau poluare transfrontieră.

De remarcat că cooperarea și coordonarea dincolo de frontierele administrative cuprinse în PPDI/PPZI din România (de ex. PPDI inter-regionale și inter-județene pe același curs de apă etc.) este realizată prin formarea unor grupuri de lucru SEA pentru fiecare PPDI/PPZI în parte.

2.6 Echipă, termene și bugete

2.6.1 Generalități

Fiecare SEA trebuie adaptată propunerilor de PPDI/PPZI respective. Echipa optimă și timpul necesar – și prin urmare bugetul – depind de natura și scara sa de realizare.

Procesul de planificare a PPDI/PPZI și procesul SEA trebuie să fie integrate într-un singur proces, în care caz eficiența acestuia va crește. Logic, cele două procese sunt sinergice. Timpul suplimentar și resursele suplimentare pentru efectuarea SEA vor fi astfel reduse, iar procesul de elaborare a PPDI/PPZI va avea o eficiență economică crescută.

2.6.2 Echipa

Autoritatea responsabilă pentru PPDI este responsabilă și cu efectuarea SEA pentru propunerea lansată. La fel, un investitor privat care elaborează un PPZI răspunde de efectuarea SEA. Acest lucru trebuie specificat clar în documentele de ofertă întocmite pentru elaborarea PPDI/PPZI.

În prezent, elaborarea PPDI la toate nivelurile este efectuată în general pe bază de contract, obținut pe bază de licitație. Aceste contracte vor trebui ajustate pentru a include cerința de a colabora cu echipa SEA la întocmirea SEA pentru fiecare PPDI/PPZI.

Pentru a realiza o SEA aprofundată, titularul PPDI/PPZI poate încheia un contract separat cu o echipă de elaboratori SEA, cu clauza ca cele două echipe să lucreze interactiv.

Alternativ, titularul PPDI/PPZI poate stabili prevederi în Contractul de elaborare a PPDI/PPZI ca toți consultanții care participă la licitația pentru PPDI/PPZI să dispună de specialiști proprii, să gestioneze procesul SEA și să participe la SEA. Pentru aceasta ar putea fi nevoie ca firma de consultanță declarată câștigătoare a PPDI/PPZI să contracteze experți externi acreditați, deoarece în România numai experții acreditați pot întocmi rapoarte de mediu.

SEA dă cele mai bune rezultate dacă se lucrează în echipă. O astfel de echipă ar trebui să reunească experți și factori interesați din diferite discipline, în funcție de principalele aspecte de mediu ale PPDI/PPZI și de componentele mediului care ar putea fi afectate de implementarea PPDI/PPZI.

Este esențial ca echipa de planificare și echipa SEA să dezvolte o strânsă cooperare și o bună comunicare, pentru ca echipa de planificatori să poată ține seama de recomandările de mediu propuse de echipa SEA și pentru ca echipa SEA să poată propune recomandări, inclusiv de soluții alternative, care să se încadreze totuși în obiectivele PPDI/PPZI.

2.6.3 Termene și buget

HG 1076/2004 prevede perioade stricte de timp alocate pentru acțiunile specifice numai pentru fazele de încadrare și Analiză. Acestea sunt conduse de autoritatea competentă pentru protecția mediului. Celelalte faze desfășurate de grupul de lucru și de echipa SEA pot dura atât cât este necesar pentru a realiza o versiune solidă a PPDI din punct de vedere al planificării ca și al obiectivelor de mediu.

Pentru fiecare PPDI trebuie parcurse toate etapele, dar atenția acordată fiecărei etape poate diferi considerabil în funcție de problemele aflate în discuție, de condițiile externe și de modalitățile de lucru. Deși în unele etape va fi nevoie de multă atenție, altele vor putea fi parcurse rapid pe baza

unor studii sau cunoștințe existente. SEA este un proces ciclic și iterativ, pașii săi pot fi combinați sau repetați în diferite etape și la niveluri de detaliere diferite.

De obicei, timpul necesar pentru efectuarea primei SEA pentru un anumit plan, program sau sector este mai lung, deoarece trebuie elaborate și stabilite colectarea datelor, cele mai adecvate abordări, metode, modalități de comunicare dintre planificatori și experții SEA și alți factori interesați. Evaluarea ulterioară a actualizărilor PPDI poate fi dezvoltată pe aceleași baze, prin urmare și timpul ar trebui să fie mai scurt iar bugetul ar trebui să fie mai mic.

Experiența din noile state membre UE arată că pentru SEA la nivel național sunt necesare circa 100 -150 de zile de lucru/persoană, inclusiv pentru participarea publicului (organizarea și facilitarea seminarelor, pregătirea comunicatelor de presă, reconcilierea comentariilor primite etc.).

Aceste cifre nu pot fi privite decât ca având caracter orientativ. De exemplu, în unele cazuri SEA pentru planul local poate fi mai complicată decât pentru cel la nivel național, în funcție de conținutul planului, de procesul de planificare, de mărimea proiectelor specifice propuse prin PPDI/PPZI.

În ceea ce privește costurile SEA, chiar dacă SEA presupune costuri suplimentare pentru titularul PPDI/PPZI (de ex. pentru întocmirea de rapoarte de mediu și consultări cu publicul), ea poate și să aducă o serie de beneficii. Unul dintre beneficiile posibile ale unei SEA eficace și bine integrate în procesul de planificare este aceea că permite evitarea unor greșeli costisitoare (de ex. de remediere sau îndepărtare a prejudiciilor aduse mediului).

SEA va trebui condusă în maniera cea mai eficientă în punct de vedere economic. Un exemplu de oportunitate de desfășurare economică a SEA este combinarea procedurilor de consultare în cadrul SEA și în cadrul elaborării PPDI/PPZI.

2.6.4 Cele mai utilizate metode și tehnici în SEA

În cadrul SEA se pot utiliza un număr mare de metode și tehnici.

Se pot deosebi următoarele trei tipuri de metode și tehnici:

- Metode și tehnici descriptive;
- Metode și tehnici analitice;
- Metode și tehnici interactive;

Metodele și tehnicile cele mai frecvent utilizate în SEA sunt cele din tabelul 2.3 de mai jos, în care se arată și în ce faze ale procesului SEA sunt utilizate de obicei.

Tabelul 2.3: Metode și tehnici utilizate în SEA

	Încadrare	Definire a domeniului	Evaluarea impactului	Analiză	Monitorizare
Metode și tehnici descriptive					
Indicatori	X	X	X	x	x
Matrici de impact		X	X		
Liste de verificare	x	X			
Metode și tehnici analitice					
Analiză multicriterială și cost-beneficiu			X		
Cartografiere stratificată și GIS			X		
Analiza SWOT		X	X		
Prognoze și retrognoze			X		

(modelare)					
Analiza ciclului de existență (LCA)			X		
Evaluarea riscurilor			X		
Metode și tehnici interactive		X	X		
Participare		X	X	x	
Comunicare/raportare	x	X	X		x
Consultare	x	X	X	x	x

Expertul SEA care efectuează SEA va trebui să selecteze cele mai adecvate metode. Aceasta poate implica utilizarea mai multor metode care pot fi adaptate și combinate pentru a se adapta unor necesități anume, mai curând decât utilizarea unei singure metode.

Selectarea celei mai adecvate metode sau combinații de metode într-o anumită situație depinde de:

- etapa din procesul de evaluare;
- sectorul în care se aplică SEA;
- abilitatea de a organiza, analiza și prezenta informațiile;
- nivelul de specializare disponibil;
- tipuri de aspecte și efecte cumulative implicate supuse analizei;
- principalii receptori analizați;
- calitatea și cantitatea de informații referitoare la situația inițială;
- timpul disponibil.

Evident, va fi vorba de un proces de învățare, în care este necesar să se pornească cu metode relativ simple înainte de a recurge la metodologiile mai sofisticate. Acolo unde datele sunt de calitate insuficientă sau sărace, se vor utiliza metode mai simple.

Cele mai des utilizate metode și tehnici descriptive și analitice sunt descrise mai detaliat în Anexa B a Ghidului generic SEA. În Capitolul 9 al Ghidului sunt discutate în detaliu metodele și tehnicile de implicare a publicului, din perspectiva dreptului publicului de a fi informat, ce pot fi utilizate și pentru colectarea informațiilor și opiniilor necesare pentru SEA. Atunci când acestea sunt utilizate din al doilea motiv, va trebui să se recunoască faptul că informațiile și punctele de vedere obținute vor fi subiective.

În afara celor trei tipuri de metode și tehnici susmenționate, este important să se accentueze importanța datelor și studiilor de teren, deoarece acestea oferă indicațiile necesare privind situația de plecare, permit evaluarea și generează date pentru continuarea evaluării.

Datele/ studiile de teren se pot baza pe documentația existentă sau pot presupune generarea de informații specifice pentru SEA.

3 Legislație SEA

3.1 Secțiunea de față

În acest capitol este descrisă pe scurt legislația europeană și română în domeniul SEA. De remarcat că PPDI/PPZI sunt incluse în definiția P/P.

3.2 Legislație SEA europeană

În context european, cele mai importante două instrumente juridice referitoare la SEA sunt:

- Directiva CE 2002/42/CE referitoare la evaluarea efectelor asupra mediului ale anumitor P/P, numită în continuare Directiva SEA;
- Protocolul privind SEA¹ la Convenția cu privire la Impactul asupra mediului în context transfrontieră², numit în continuare Protocolul SEA.

Fiecare dintre aceste instrumente juridice este descris pe scurt în cele ce urmează.

3.2.1 Directiva SEA

Directiva SEA a fost adoptată în 2001 și a trebuit să fie transpusă de statele membre în legislația națională până la 21 iulie 2004.

Transpunerea se putea face fie prin integrarea cerințelor Directivei SEA în procedurile existente, fie prin incorporarea acestora în proceduri create special în acest scop. În România, Directiva SEA a fost transpusă prin HG 1076/2004, cu stabilirea unei proceduri specifice.

Scopul Directivei SEA este de a asigura identificarea consecințelor asupra mediului pe care le presupun anumite planuri și programe și evaluarea lor în faza de pregătire, înainte de adoptare.

Directiva SEA specifică ce planuri și programe se supun SEA.

Potrivit Directivei SEA, autoritățile publice de mediu trebuie să fie consultate și toate rezultatele consultării trebuie să fie integrate și luate în considerare în decursul procedurii de elaborare a P/P. După adoptarea unui plan sau program, autoritățile de mediu și publicul trebuie informate cu privire la decizia adoptată și trebuie să le fie puse la dispoziție următoarele:

- planul sau programul în forma adoptată;
- o declarație în care să fie sintetizate în ce mod au fost integrate în P/P considerentele de mediu și cum s-a ținut cont de raportul de mediu și de opiniile exprimate în cursul consultărilor;
- măsurile stabilite cu privire la monitorizare și efectele implementării P/P asupra mediului.

În cazul unor efecte transfrontieră potențial semnificative, statul membru afectat și publicul din țara respectivă trebuie informate dându-li-se posibilitatea să exprime comentarii care sunt de asemenea integrate în procesul decizional la nivel național.

Directiva SEA este legată de Directiva Habitate³. Directiva SEA prevede efectuarea evaluării mediului în cazul tuturor planurilor și programelor pentru care s-a stabilit, având în vedere efectele

¹ Protocolul a fost adoptat la întrunirea extraordinară a părților semnatare ale Convenției de la Espoo, desfășurată la 21 mai 2003 cu ocazia Conferinței Ministeriale „Un mediu pentru Europa” (Kiev, Ucraina)

² Convenția este cunoscută în mod curent sub numele de Convenția de la Espoo.

³ Directiva Consiliului 92/43/EEC privind conservarea habitatelor naturale și a florei și faunei sălbatice

probabile asupra amplasamentelor protejate, că este nevoie de evaluare în baza Directivei Habitare.

Directiva Habitare prevede că orice plan sau proiect care nu este direct legat sau necesar pentru managementul unui amplasament protejat, dar poate avea un efect semnificativ asupra acestuia, fie singur fie în combinație cu alte planuri sau proiecte, trebuie supus unei evaluări adecvate a implicațiilor asupra protecției amplasamentului, din perspectiva obiectivelor de conservare proprii acestuia. Directiva SEA a definit forma pe care trebuie să o îmbrace această evaluare a planurilor.

3.2.2 Protocolul SEA UNECE la Convenția de la Espoo

Protocolul UNECE SEA trebuie să fie ratificat de 16 țări înainte de a intra în vigoare¹. România nu a ratificat încă Protocolul.

După ce va intra în vigoare, acesta va cere părților să evalueze consecințele pentru mediu ale propunerilor oficiale de planuri și programe. Directiva SEA și Protocolul SEA au un domeniu de cuprindere foarte asemănător.

Protocolul creează spațiul de aplicare al politicilor SEA. Spre deosebire de directivă, Protocolul SEA prevede participarea publicului în fazele de încadrare și definire a domeniului și nu numai în faza de evaluare propriu-zisă, așa cum o face directiva. Cu toate acestea, textul prevederii din Protocol sună mai curând ca o recomandare decât ca o obligație.

3.3 Legislație SEA în România

HG 1076/2004 transpune Directiva SEA în legislația națională a României și stabilește procedura de evaluare a mediului pentru anumite P/P.

Conform prevederilor Directivei SEA, HG prevede că SEA este obligatorie pentru anumite P/P și că pentru alte P/P trebuie determinată necesitatea de a le supune SEA.

O descriere detaliată a cerințelor și schema logică a procesului SEA (v. Fig. 2 din Secțiunea 5) conform celor stabilite prin HG, ca și mai multe detalii ale acestei HG, au fost cuprinse în Anexa C a Ghidului generic SEA.

Directiva Habitare - și Directiva Păsări² au fost transpuse și ele în legislația română³. În conformitate cu aceste directive, legislația de transpunere prevede că orice plan sau proiect care poate afecta în mod semnificativ o Arie de protecție specială sau Arie specială de conservare trebuie supus unei evaluări a mediului care să țină seama de obiectivele de conservare din aria respectivă. Această prevedere a fost preluată apoi de HG care transpune Directiva SEA⁴ și care prevede că pentru planurile susmenționate SEA este obligatorie. Practic, aceasta înseamnă că dacă se stabilește că un plan ar putea afecta în mod semnificativ un sit protejat, acesta trebuie supus SEA.

¹ Până la 19 iunie 07, 7 țări ratificaseră Protocolul SEA.

² Directiva Consiliului 79/409/EEC privind conservarea păsărilor sălbatice

³ Directiva Habitare și Directiva au fost transpuse prin OUG nr. 236/2000 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale și a speciilor sălbatice de faună și floră, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 462/2001.

⁴ HG nr. 1076/ 2004, Art. 5, punctul (2), litera b)

3.4 Legislație a UE și română relevantă în cazul PPDI/PPZI și SEA

3.4.1 Europeană

Elaborarea PPDI și PPZI în România este în mare măsură legată de câteva documente europene cheie cu referire la dezvoltarea regională și urbanism, care au ca obiective reducerea prejudiciilor aduse mediului și aplicarea măsurilor de dezvoltare spațială care să asigure dezvoltarea durabilă.

Conferința Europeană a Miniștrilor responsabili cu planificarea regională - CEMAT - a adoptat, la 7-8 septembrie 2000 la Hanovra „**Principiile directe pentru dezvoltarea durabilă a teritoriului pe continentul european**”, un document de referință care stabilește principiile de bază ale politicilor de planificare.

Recomandarea (2000)1 a Comitetului Miniștrilor către statele membre privind principiile directe emise la 30 ianuarie 2002 stabilește, în secțiunea V/8 măsuri de dezvoltare teritorială pentru "Zone industriale și militare abandonate". Sarcina de amenajare pentru aceste zone este aceea de a „reabilita foste amplasamente industriale și militare și împrejurimile acestora și a le face disponibile pentru alte folosințe, pentru a limita dezvoltarea pe terenuri noi, mai puțin acceptabilă din punct de vedere al mediului.

În Programul Operațional Regional – POR – dimensiunea de mediu are o deosebită importanță, având ca scop reducerea și minimizarea efectelor negative și maximizarea efectelor pozitive ale proiectelor finanțate pe diferite axe de priorități ale Programului. POR tratează extensiv amplasamentele industriale poluate și abandonate, care trebuie analizate din punct de vedere al refolosirii, și diferitele soluții de reabilitare.

Axa prioritară 4 „**Întărirea mediului de afaceri regional și local**” urmărește constituirea și dezvoltarea structurilor de sprijin pentru activitatea economică de importanță regională și locală, **reabilitarea amplasamentelor industriale** și sprijinirea inițiativelor antreprenoriale regionale și locale, pentru a facilita crearea de locuri de muncă și creșterea economică durabilă.

Motivul pentru care sunt reabilite și dezvoltate amplasamentele industriale este revitalizarea acestor zone, pentru a fi reintroduse în circuitul economic, mai precis pentru a le face adecvate pentru dezvoltarea de activități economice și a le pune la dispoziția companiilor interesate de astfel de amplasamente, inclusiv prin crearea de structuri de sprijin pentru afaceri.

Aspectul reutilizării amplasamentelor industriale din POR este complementar celui din **Programul Operațional de Mediu – POM**. În timp ce prin POR se finanțează reabilitarea amplasamentelor industriale poluate neutilizate aparținând autorităților locale și pregătirea lor pentru noi activități economice, POM tratează decontaminarea și ecologizarea amplasamentelor industriale cu poluare istorică.

3.4.2 Legislația națională

În prezentul Ghid privind sectorul industrial, au fost identificate acte normative esențiale pentru reglementarea PPDI/PPZI la nivel național. Lista cuprinzătoare a cadrului legal și de politici UE și românesc relevant pentru PPTU și PPDI se găsește în Anexa 3 a ghidului de față.

4 Procesul SEA

4.2 Secțiunea de față

În capitolul de față este explicată procedura SEA, în conformitate cu Directiva SEA și HG care transpune directiva, deși unele etape nu sunt în mod specific prevăzute de aceste instrumente juridice, de exemplu etapa de definire a domeniului.

Mai clar, această secțiune descrie diferitele etape ale procesului SEA, rolurile și responsabilitățile diferiților factori interesați. Sunt arătate legăturile dintre diferitele etape ale procesului SEA și cele ale procesului de planificare.

De remarcat că acest proces se aplică tuturor PPDI, indiferent de scara lor, ca și PPZI.

4.3 Etapele ¹ procesului SEA

Procesul SEA constă din următoarele etape:

Tabelul 4.1 Etapele procesului SEA

Etapa	Descriere
Încadrare	Scopul etapei de încadrare este acela de a determina dacă este sau nu este necesară aplicarea SEA în cazul unui anumit PPDI.
Definirea domeniului	Se determină domeniul de cuprindere și nivelul de detaliere al evaluării (și astfel și al raportului de mediu) Domeniul evaluării înseamnă, de ex.: <ul style="list-style-type: none">- Ce aspecte și probleme de mediu să fie tratate- Care este teritoriul geografic de cuprins în evaluare- Ce procedură să se utilizeze în legătură cu procesul de planificare specific și cel pentru consultarea cu autoritățile relevante și cu publicul- Ce idei/opțiuni inițiale privind alternativele să fie avute în vedere, care ar putea fi dezvoltate ai aprofundat în lumina noilor date devenite disponibile- Care ar trebui să fie cerințele legate de monitorizare
Evaluarea PPDI	Această etapă poate fi subîmpărțită în părți specifice în conformitate cu abordarea metodologică aleasă pentru fiecare PPDI în parte, însă de obicei cuprinde: <ul style="list-style-type: none">- Evaluarea situației actuale și a tendințelor și evoluției sale probabile dacă PPDI nu este implementat- Evaluarea anumitor părți ale PPDI (obiective prioritare propuse, măsuri, activități, proiecte, opțiuni etc.) inclusiv evaluarea efectelor cumulative ale întregului PPDI.

¹ De remarcat că în HG 1076/2004 se utilizează termenii de „Etapă” și „Pași”: termenul „Etapă” este utilizat pentru a denumi cele trei faze majore identificate în parcurgerea procedurii SEA, descrise în Capitolul III „**Etapele procedurii**” în Secțiunea 1 – *Etapa de încadrare*, în Secțiunea 2 – *Definitivarea proiectului P/P și realizarea raportului de mediu* și în Secțiunea 3 – *Analiza calității raportului de mediu și luarea deciziei*.

	- Evaluarea programului de monitorizare propus (inclusiv identificarea indicatorilor de mediu relevanți).
Întocmirea raportului de mediu	Raportul de mediu este un document în care sunt sintetizate toate rezultatele și concluziile evaluării, inclusiv încadrarea detaliată și evaluarea alternativelor propuse de titularul PPDI.
Consultare cu autoritățile de resort și cu publicul	Consultarea cu autoritățile de resort și participarea publicului se efectuează de obicei de mai multe ori în cursul procesului SEA și ar trebui să se desfășoare pe toată durata evaluării. În raportul de mediu, ca și în luarea deciziei cu privire la PPDI supus evaluării trebuie să se țină seama de rezultatele consultării.
Luarea deciziei	Titularul PPDI/PPZI trebuie să țină seama de rezultatele evaluării, ca și de concluziile stabilite în procesul de consultare a publicului în adoptarea deciziei finale cu privire la PPDI/PPZI.
Monitorizare	Efectele asupra mediului pe perioada implementării PPDI/PPZI trebuie să fie monitorizate și înregistrate. În mod ideal, sistemul și mecanismele de monitorizare a mediului ar trebui să facă parte din sistemul general de monitorizare a implementării PPDI/PPZI. Mecanismele de monitorizare a mediului trebuie să fie propuse în raportul de mediu. Dacă sunt identificate efecte adverse semnificative, trebuie efectuate acțiuni de remediere sau atenuare corespunzătoare.

4.4 Roluri și responsabilități în procesul SEA

În România există mai mulți actori esențiali, care joacă un rol important în cadrul procesului SEA. După cum se specifică în Legea parcurilor industriale, principala responsabilitate revine Ministerului Internelor și Reformei Administrative (MIRA). Planificarea este de resortul autorităților locale, respectiv consilii județene, consilii municipale - prin departamentul de specialitate și al autorităților de mediu care emit avizele de mediu. Mai multe informații privind responsabilitățile în planificarea teritorială și urbanism, pot fi găsite în Ghidul pentru sectorul planurilor și programelor de amenajare a teritoriului și urbanism.

Diferiții actori implicați au competențe, responsabilități și drepturi principale diferite în cadrul sistemului și în procesele specifice SEA. În tabelul din Anexa D a Ghidului generic SEA sunt descrise detaliat rolurile și responsabilitățile stabilite prin lege ale principalilor actori în fiecare etapă a procesului SEA, așa cum sunt definite în HG 1076/2004. Aceste roluri și responsabilități sunt de asemenea descrise sumar în continuare:

Tabelul 4.2 Roluri și responsabilități în procesul SEA

Actor	Responsabilități
<p>Titularul unui PPDI (inclusiv PPZI) = autoritatea publică responsabilă pentru comandarea PPDI și de supunerea acestuia spre adoptare organului autorizat</p> <p>Titularul unui PPZI este cel mai adesea un investitor privat, mai ales în cazul unui PUZ sau PUD</p>	<p>Titularul PPDI trebuie să notifice autoritatea competentă pentru SEA și să anunțe publicul cu privire la inițierea elaborării PPDI și a posibilității de accesare a acestuia în prima versiune.</p> <p>Titularul PPDI răspunde de asigurarea efectuării SEA pentru un acest PPDI</p> <p>Titularul PPDI trebuie să publice în mass-media deciziile legate de PPDI luate de autoritatea competentă în diferitele etape ale procedurii SEA.</p> <p>Titularul PPDI trebuie să pună la dispoziția autorității competente pentru SEA și publicului o serie de documente relevante între care prima și ultima versiune a PPDI și ale raportului de mediu.</p> <p>Titularul PPDI asigură consultarea publicului.</p>
<p>Echipa de specialiști care răspunde de elaborarea PPDI/PPZI (poate fi un institut sau o firmă de consultanță sau specialiști de liberă practică ce efectuează PPDI pe bază de contract cu titularul acestuia</p>	<p>Echipa de specialiști trebuie să îndeplinească condițiile stabilite prin contractul cu titularul PPDI. Între acestea se numără Ghidul metodologic cadru pentru întocmirea planurilor de amenajare a teritoriului și Metodologia-cedru de elaborare a planurilor de urbanism PUG, PUZ-</p> <p>Titularul PPDI trebuie să se asigure că în Contract sunt prevăzute și rezultatele care constituie procesul SEA și că se pune accent pe procedura SEA de urmat.</p>
<p>Autoritatea competentă pentru SEA = Acestea sunt autoritățile răspunzătoare de emiterea avizului de mediu pentru PPDI</p> <p>Există două tipuri de autorități competente pentru SEA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile (MMDD) pentru PPDI la nivel național sau regional - Agenția Regională de Protecție a Mediului (ARPM) pentru PPDI la nivel județean și local. 	<p>În afară de emiterea acordului de mediu, autoritatea competentă pentru SEA are atribuții în etapele procedurale ale procesului SEA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - determină dacă PPZI pentru PUZ și PUD trebuie sau nu să fie supuse SEA pe baza primei versiuni a planului/programului . Toate PPDI la nivel regional sau județean se supun automat SEA - participă activ la întrunirile grupului de lucru constituit de către titularul PPDI/PPZI pentru SEA, - analizează calitatea raportului de mediu. <p>Atribuțiile referitoare la etapele de procedură SEA pot fi delegate de MMDD reprezentanților Agenției Naționale pentru Protecția Mediului (ANPM) pentru PPDI de nivel național și regional, și de către ARPM agențiilor de protecție a mediului (APM) județene pentru PPDI la nivel județean și local.</p>
<p>Alte autorități relevante = Acestea sunt autoritățile preocupate de efectele asupra mediului pe care le poate avea implementarea PPDI/PPZI. Ele trebuie identificate de autoritatea competentă pentru SEA de la caz la caz. În cazul PPDI/PPZI, autoritățile relevante sunt administrația regională sau locală, companiile care administrează utilitățile publice de apă, ape uzate, energie și deșeuri, autoritățile care gestionează biodiversitatea (ex. Delta Dunării)</p>	<p>Implicarea acestora în procesele SEA este asigurată prin participarea lor la grupurile de lucru organizate de titularul PPDI. Ele sunt de asemenea membre ale Comitetelor speciale stabilite la nivel național și județean.</p>

<p>Comitete speciale</p>	<p>Comitetele speciale sunt organe consultative cu un rol cheie în asigurarea implicării autorităților publice în SEA. La nivel național s-a stabilit un Comitet special pentru toate planurile și programele (inclusiv PPDI/PPZI), prin ordin al MMDD. Acesta are membri permanenți, dar, în funcție de conținutul planurilor și prgramelor, pot fi invitați și alți oficiali și experți.</p> <p>Pentru fiecare PPDI la nivel regional și județean și PPZI la nivel local, se stabilește un Comitet special a cărui structură este similară celei a comitetului special constituit la nivel național.</p> <p>Aceste Comitete special constituite oferă autorității competente pentru SEA opinia cu privire la:</p> <ul style="list-style-type: none"> - încadrarea PPDI/PPZI - calitatea raportului de mediu
<p>Grupurile de lucru =</p> <p>Titularul PPDI/PPZI răspunde de constituirea și facilitarea unui grup de lucru pentru fiecare SEA în parte.</p> <p>GL este compus din:</p> <ul style="list-style-type: none"> - reprezentanți ai titularului PPDI, inclusiv echipa de planificatori. - reprezentanți ai AC și ai autorităților de sănătate publică; - reprezentanți ai altor autorități interesate de efectele implementării PPDI, identificate de AC; - Experți acreditați SEA; - alți experți a căror contribuție este valoroasă ca reprezentanți ai publicului calificat. <p>Reprezentanții autorităților sunt nominalizați de fiecare autoritate la cererea titularului PPDI.</p>	<p>Grupul de lucru este implicat în faza de finalizare a proiectului de PPDI/PPZI (încadrare, evaluarea de mediu a PPDI/PPZI) și întocmirea raportului de mediu.</p> <p>Membrii Grupului de lucru sunt implicați în următoarele acțiuni:</p> <p>Definirea domeniului</p> <ul style="list-style-type: none"> - determinarea domeniului de cuprindere și a nivelului de detaliere a informațiilor ce trebuie incluse în raportul de mediu; - identificarea principalelor elemente ale PPDI/PPZI ce trebuie evaluate; - disponibilizarea informațiilor legate de alte PPDI/PPZI și de obiectivele și standardele de mediu; - determinarea aspectelor de mediu ce trebuie evaluate, inclusiv colectarea informațiilor despre situația inițială; - determinarea obiectivelor, indicatorilor și țintelor de mediu relevante; <p>Evaluarea și dezvoltarea PPDI/PPZI</p> <ul style="list-style-type: none"> - stabilirea situației inițiale a mediului; - identificarea alternativelor rezonabile; - predicția efectelor PPDI asupra mediului; - evaluarea semnificației efectelor; - stabilirea măsurilor de compensare a efectelor negative semnificative și întărire a efectelor pozitive; - alegerea alternativei preferabile a PPDI/PPZI (versiunea finală a proiectului de PPDI/PPZI);

	<p>- pregătirea programului de monitorizare a efectelor implementării PPDI/PPZI și cu specificarea elaboratorului rapoartelor de monitorizare.</p> <p>Acțiunile specifice ce trebuie realizate de fiecare categorie de membri ai GL sunt descrise în Anexa D a ghidului generic privind SEA.</p>
<p>Experți acreditați pentru evaluarea mediului</p> <p>Sistemul unic de acreditare a experților EIM și SEA este stabilit în România prin ordin al ministrului mediului. Lista tuturor experților acreditați poate fi consultată pe pagina de internet a MMDD.</p>	<p>Titularul PPDI trebuie să angajeze un expert acreditat principal care va răspunde apoi de întocmirea raportului de mediu. Acest expert poate conlucra cu experți din domenii variate, precum experții în epurarea apelor, în deșeuri, poluarea aerului sau experți în industrie sau tehnologii curate. Acești experți participă la lucrările Grupului de lucru constituit pentru fiecare SEA, ca și ale echipei de planificatori.</p>
<p>Public</p>	<p>Titularul P/P trebuie să informeze publicul cu privire la etapele SEA specificate.</p> <p>Publicul are dreptul să exprime opinii inclusiv cu privire la decizia de încadrare, trimițând comentarii autorității competente pentru SEA sau exprimându-le direct în cadrul dezbaterii publice pe care titularul trebuie să o organizeze pentru prezentarea PPDI în versiunea de lucru finală și a raportului de mediu, spre comentare de către public.</p> <p>La aceste întruniri poate participa orice persoană din public. Este însă util ca titularul PPDI să invite să participe la discuții anumite părți probabil interesate precum Camera de Comerț, organizații de comerț industrial, ONG-uri și reprezentanți ai autorităților centrale și locale și ministerelor care poate nu au luat parte la GL organizat pentru PPDI, dar care ar putea fi indirect afectate și care ar putea profita de pe urma informațiilor oferite.</p>

De remarcat că acolo unde în tabelul de mai sus este menționat „PPDI” sunt incluse și PPZI.

4.5 Integrarea procesului SEA cu procesul de planificare a PPDI/PPZI

4.5.1 Scopul integrării SEA în procesul de elaborare a PPDI/PPZI

Unul dintre principiile fundamentale ce trebuie respectate de o SEA eficace este acela că SEA trebuie integrată în procesele de elaborare a politicilor, planurilor și programelor în etapele de procedură cheie. Cu alte cuvinte, cele două procese de elaborare a PPDI/PPZI și SEA trebuie corelate.

SEA trebuie să înceapă cât mai curând posibil ca evaluare pe baza obiectivelor și să ofere informații în toate fazele esențiale ale elaborării PPDI/PPZI.

În Figura 1 se arată procesul elaborării PPDI de la început, începând cu PPDI de nivel superior și până la PPZI de nivel local, inclusiv PUZ și PUD.

4.5.2 Scurtă descriere a procesului de planificare a PPDI/PPZI în România

SEA trebuie să înceapă cu o analiză a procesului de elaborare a PPDI/PPZI. O scurtă descriere a procedurii de planificare și a nivelurilor de aprobare ale PPDI/PPZI din România este prezentată în Anexa 9 a prezentului document. Schema logică a elaborării PPDI/PPZI este prezentată în figura 1 de mai jos.

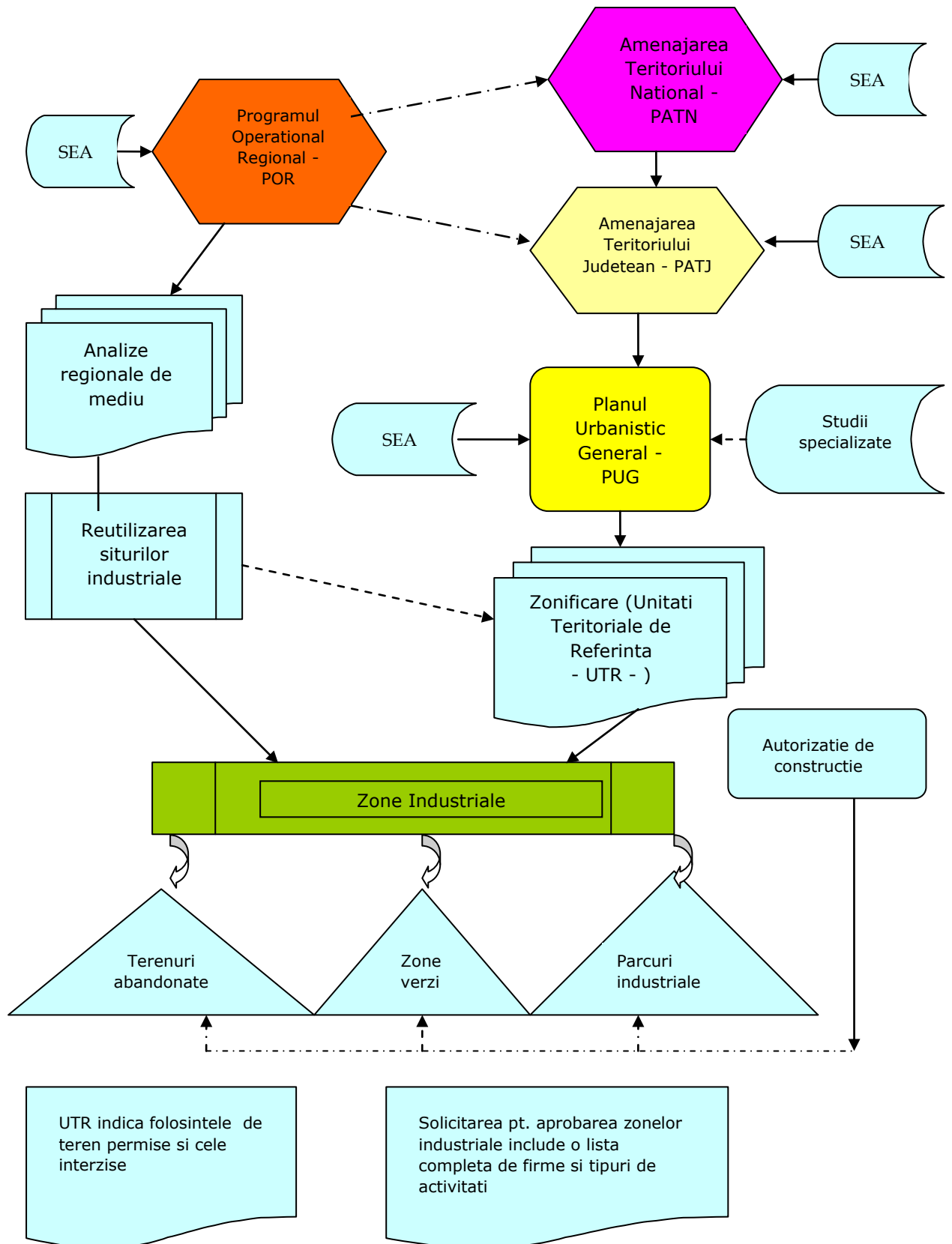

Fig. 1. Procedura de amenajare a zonelor industriale

După cum se poate observa în Figura 1, amenajarea în cazul PPZI (de ex. PUZ și PUD) urmează procedura generală a amenajării teritoriale și de urbanism, însă etapele de detaliu și conținutul fiecărei etape a procedurii pot diferi, după cum stabilesc Cadrul metodologic și ghidul publicate de MDLPL și MIRA.

Planurile de amenajare a teritoriului pot fi elaborate la scară națională, regională și județeană. Aceste planuri pot ține cont de toate categoriile de dezvoltare a sectoarelor și de strategiile naționale sau regionale precum Programul Operațional de Sector pentru Creșterea Competitivității economice și alte Programe Operaționale (pentru agricultură, transport, energie etc.). Concepute în sistem ierarhic, prevederile privind planificarea la nivelurile superioare sunt transpuse și/sau detaliate la nivelurile teritoriale inferioare.

Planurile de urbanism se întocmesc pentru toate tipurile de așezări, urbane și rurale și pot cuprinde și zone industriale. Prevederile planurilor de urbanism reprezintă reguli (standarde) direct aplicabile în teren (și folosința terenurilor) și indică tipurile de amenajări permise/ interzise/ restricționate pe teritoriul respectiv. Ele sunt legate de planurile pentru așezări umane (PUG), pe zone ale acestora (PUZ) și pe loturi cadastrale (PUD) clasificate și reglementate la rândul lor după modul de folosință a terenului.

Regulamentele de urbanism oferă elementele tehnice necesare pentru eliberarea autorizațiilor de construcție. Planul de acțiune anexat la PUG este un tip de Program de urbanism. (Programele de urbanism, de ex. pentru dezvoltare industrială sau reabilitare industrială pot avea la bază și planuri teritoriale sau de sector elaborate la un nivel superior).

Sectorul industriei este complex, deoarece cuprinde mai multe tipuri de industrii diferite și este legat de multe alte sectoare precum cel energetic și cel al transporturilor iar în pregătirea planului sunt implicați mulți factori (autorități și agenții, grupuri de interese din industrie, firme, ONG-uri etc.).

Impactul provenit din sectorul industrial este complex sub aspectul efectelor economice, sociale și asupra mediului. În elaborarea unui PPDI este de aceea esențial să se țină seama de toate aceste forme de impact și efecte.

Echipa PPDI/PPZI trebuie să se asigure că 'se planifică industria potrivit la locul potrivit', multe efecte negative asupra mediului putând fi evitate dacă se efectuează o bună planificare a amplasamentului zonei industriale. Acest lucru poate fi realizat, de exemplu, răspunzând în timpul procesului de planificare la întrebări precum:

- Ce factori determină în ce mod pot fi amplasate și amenajate mari zone industriale pe teritoriul planificat?
- Ce tip de industrie (ușoară/grea)?
- Ce tip de utilități sunt necesare pentru a susține acest tip de industrii?
 - o Alimentare cu apă
 - o Alimentare cu energie
 - o Infrastructură de transport
 - o Instalații de epurare a apei
 - o Canalizare publică sau receptori acvatici pentru efluentul de ape uzate
 - o Instalații de tratare a deșeurilor solide
- Cât de sensibil este mediul natural?
 - o Arii protejate
 - o Biodiversitate
 - o Ape de suprafață receptori (mare sau râuri)
 - o Sol
 - o Acvifere de ape subterane
 - o Zgomot și praf (calitatea aerului)
- Care sunt celelalte tipuri viitoare de folosință a terenurilor din zonă?

SEA pentru un PPDI/PPZI (de ex. SEA pentru un PUG, care cuprinde zone industriale) trebuie să poată specifica numărul total și tipurile de industrii autorizate să funcționeze și infrastructura care va trebui să le susțină (în sensul de a împiedica apariția impactului negativ asupra mediului).

Pentru o mai detaliată explicare a procedurilor de planificare utilizate în elaborarea planurilor de amenajare a teritoriului și urbanism, puteți consulta Ghidul pentru sectorul planurilor și programelor de amenajare a teritoriului și urbanism și Anexa 9 a ghidului de față.

4.5.3 Abordarea integrării proceselor SEA și de planificare a PPDI/PPZI în România

În statele membre ale UE nu există experiență relevantă privind PPDI/PPZI în ceea ce privește nivelul optim de realizare a SEA pentru PPDI, însă majoritatea SEA se efectuează la nivelul planurilor și programelor regionale, județene și locale care cuprind ambele tipuri de PPDI și PPZI.

În Anexa 9 sunt descrise legăturile dintre SEA și procesele și cadrul propus pentru integrarea acestora cu procesele de planificare în cazul planurilor și programelor de amenajare a teritoriului și de urbanism (care cuprind PPDI/PPZI) și se comentează modificările și ajustările eventual necesar de efectuat în regulamentele de planificare existente.

De remarcat că PPDI sunt incluse în PND, POR și PUG și că PPZI de multe ori îmbracă forma unui PUZ pentru o industrie sau un parc industrial și uneori a unui PUD pentru industrie.

5 ÎNCADRARE

5.1 Generalități

PPDI/PPZI pot merge de la planuri și strategii de management până la programe de investiții și planuri de amplasament. În tabelul 1, secțiunea 1 sunt prezentate câteva exemple.

5.1.1 Scopul încadrării

Nu toate P/P necesită automat SEA. Scopul încadrării este de a stabili dacă un anumit P/P trebuie supus SEA. Etapa de încadrare constă în doi pași:

Pasul 1: Încadrare pe criterii administrative (sau administrativă

Pasul 2: Încadrarea pe criterii de mediu

Schema logică a încadrării descrisă în Figura 2 are la bază o serie sistematică și logică de întrebări care pot fi verificate rapid de către autoritatea competentă pentru SEA pentru a determina dacă un P/P trebuie să se supună SEA. Pentru a face această determinare, arborele decizional utilizează criteriile stabilite prin HG 1076/2004.

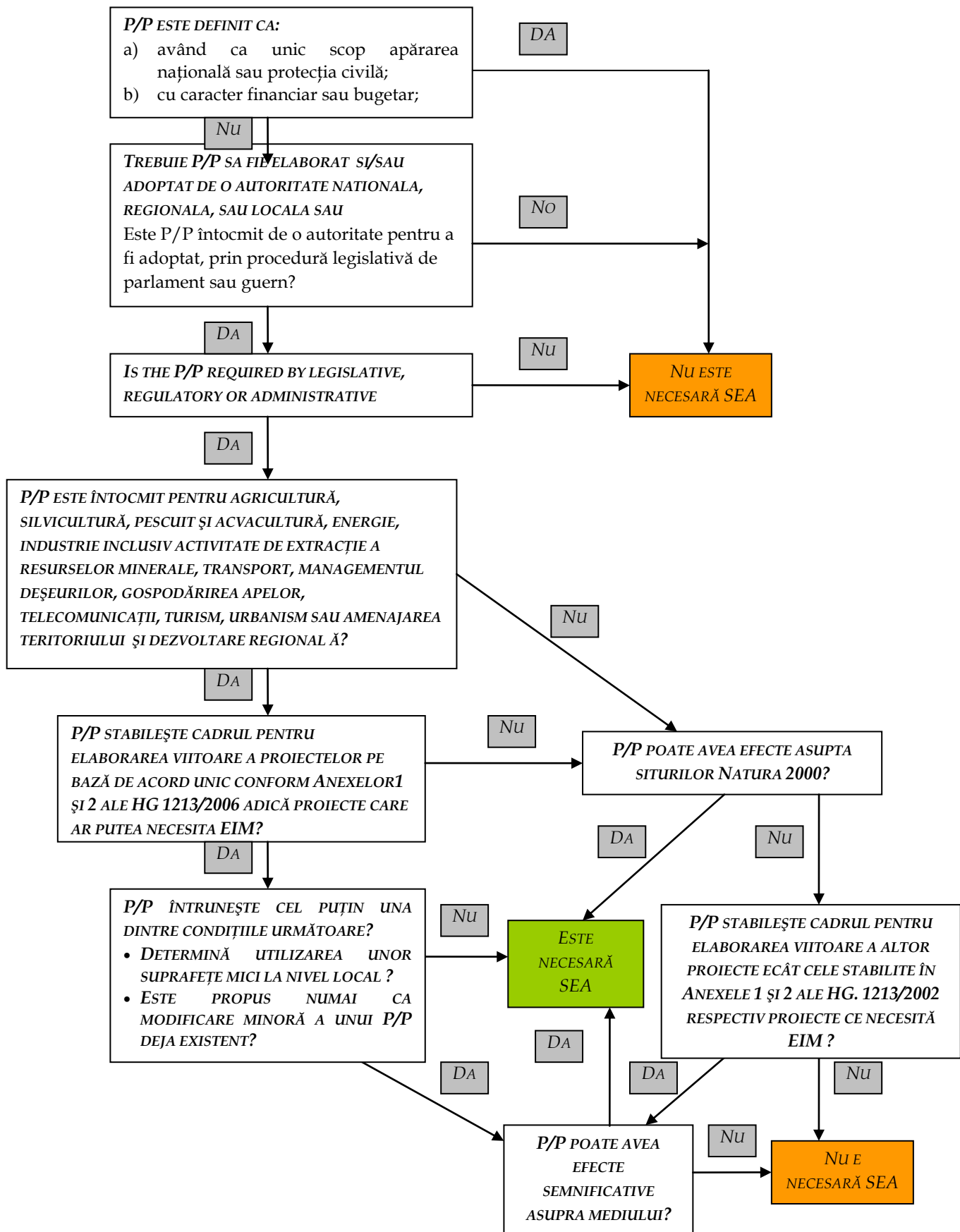

Figura 2: Schema de flux pentru Încadrare

5.2 Pasul 1 – Încadrare administrativă

5.2.1 Scopul

Scopul încadrării administrative este de a determina rapid:

- dacă P/P intră sub incidența HG, respectiv dacă respectă criteriile administrative specificate de HG și în acest caz
- dacă este obligatorie efectuarea SEA pentru P/P și dacă nu
- dacă P/P trebuie să treacă la Pasul 2 (încadrare pe criterii de mediu).

5.2.2 Care P/P cad sub incidența HG?

Ghidul de mai jos aplică liniile directoare generale pentru procesul de încadrare a P/P la încadrarea PPDI/PPZI.

Pentru a cădea sub incidența HG, PPDI/PPZI trebuie să întrunească următoarele criterii administrative:

- să fie supuse pregătirii și/sau adoptării de către o autoritate de la nivel național, regional sau local sau să fie pregătite de o autoritate în vederea adoptării prin procedură legislativă de către parlament sau guvern;
- să fie reglementate prin prevederi legislative, regulatorii sau administrative.

Însă există 3 tipuri bine definite de P/P care, în conformitate cu HG 1076/2004, nu sunt supuse SEA:

- P/P al căror unic scop este apărarea națională sau protecția civilă; sau
- P/P cu caracter financiar sau bugetar și
- care sprijină dezvoltarea rurală prin Fondul agricol european de îndrumare și garanții – secțiunea Garanții, pe 2007.

5.2.3 Pentru ce fel de PPDI/PPZI este obligatorie SEA?

SEA este obligatorie în principiu în cazul PPDI/PPZI aflate sub incidența HG și care întrunesc următoarele criterii administrative:

Criteriul 1

- P/P este întocmit pentru unul dintre următoarele sectoare și activități: agricultură, silvicultură, piscicultură, energie, **industrie**, transport, managementul deșeurilor, gospodărirea apelor, telecomunicații, turism, urbanism sau amenajarea teritoriului și folosința terenurilor,

Toate planurile de dezvoltare industrială, inclusiv cele privind dezvoltarea zonelor industriale și programele de implementare asociate acestora se înscriu în categoria sectorului industrial.

Și

Criteriul 2:

- P/P stabilește cadrul de aprobare prin acord unic a proiectelor pentru care este sau ar putea fi necesară EIM, respectiv proiecte incluse pe listele din Anexa I sau II a HG nr. 1213/2006.

În general, PPDI/PPZI stabilesc cadrul de aprobare prin acord unic a proiectelor pentru care este sau ar putea fi necesară EIM, respectiv proiecte incluse pe listele din Anexa I sau II a HG nr. 1213/2006.

Caseta 5.1 'stabilește cadrul pentru aprobarea dezvoltării pe bază de acord unic'

Expresia 'stabilește cadrul pentru aprobarea dezvoltării pe bază de acord unic' ar însemna în mod normal că PPDI propus conține condiții care dirijează modul în care autoritatea responsabilă pentru aprobare decide în cazul unei cereri de acord unic. Prin aceste criterii se pot:

- stabili limite privind tipul de activitate sau dezvoltare care să fie permise într-o anumită zonă;
- sau ele pot conține condiții pe care trebuie să le respecte solicitantul pentru ca cererea să fie aprobată;
- sau pot fi concepute în sensul conservării anumitor caracteristici ale zonei în cauză (precum o combinație de folosințe ale terenurilor prin care se promovează vitalitatea economică a zonei).

În cazul planurilor locale pe suprafețe mici trebuie să se țină seama și de alte considerente, deoarece unele dintre ele ar putea să nu necesite SEA: - Directiva SEA 2001/42/CE în Art. 1 stabilește că P/P care presupun utilizarea unei suprafețe restrânse la nivel local precum și modificările minore ale planurilor și programelor nu se supun SEA *decât* dacă acestea ar putea avea efecte semnificative asupra mediului. Ele trebuie tratate de la caz la caz. Arborele decizional al etapei de încadrare (Figura 2 din secțiunea 5) întreabă dacă P/P întrunesc cel puțin una dintre condițiile următoare: - determină utilizarea unor suprafețe mici la nivel local sau sunt propuse numai ca modificări minore ale unui P/P deja existent.

Astfel, dacă PPDI/PPZI pentru care SEA este în principiu obligatorie, determină utilizarea unor arii mici la nivel local sau modificări minore ale unui P/P deja existent (respectiv PPDI/PPZI), atunci ele se supun unei încadrări din punctul de vedere al mediului pentru a stabili dacă ar putea avea efecte semnificative asupra mediului și ar trebui deci să fie supuse unei SEA.

Factorul critic în evaluarea PPDI/PPZI este de a decide ce tip de PPDI este supus încadrării. Toate PPDI la scară națională, regională și comunală și unele planuri și programe de urbanism de nivel mai înalt vor necesita automat SEA deoarece satisfac ambele criterii administrative, prin aceea că sunt incluse ca sector industrial și stabilesc cadrul pentru dezvoltarea viitoare a proiectelor pe bază de acord unic. Întocmirea acestor PPDI/PPZI trebuie să treacă imediat la etapa de definire a domeniului, după ce va fi întocmită prima versiune a planului.

Însă, dacă PPDI/PPZ este clasificat în ierarhia PPTU ca plan urbanistic pentru o suprafață restrânsă la nivel local (adică PUZ industrial sau PUD, așa cum este adeseori cazul PPZI), atunci trebuie să se efectueze o încadrare pe criterii de mediu prin examinarea de la caz la caz.

Autoritatea trebuie să aplice criteriile de semnificație pentru mediu pentru a determina dacă un PPDI (de ex. PUZ/PUD industrial) poate avea efecte semnificative asupra mediului (și dacă prin urmare trebuie supus SEA). Aceste criterii de semnificație pentru mediu sunt cuprinse în Anexa II a Directivei SEA 2001/42 care a fost transpusă prin Anexa nr. 1 la HG 1076/2004, și sunt prezentate în Anexa 5:

În secțiunea următoare sunt oferite îndrumări pentru încadrarea pe criterii de mediu, respectiv cum se determină probabilitatea și semnificația efectelor asupra mediului în cazul unui PPZI la nivel local (PUZ sau PUD industrial) și, pe baza acestora, îndrumări pentru luarea deciziei dacă PPZI trebuie să fie supus SEA.

5.3 Pasul 2: ÎNCADRAREA PE CRITERII DE MEDIU

În cazul anumitor PPZI, încadrarea administrativă nu duce automat la aplicarea SEA. În Anexa 8 a ghidului de față sunt prezentate diferite criterii de planificare urbanistică pentru justificarea unui PUZ. Este important de remarcat că toate PPZI (de ex. PUZ sau PUD *industrial*) – considerate a nu necesita SEA vor fi în schimb supuse unei EIM.

Este important ca criteriile din Anexa I a HG 1076/2004 să nu fie aplicate de o singură persoană, deoarece este posibil ca un singur om să nu poată înțelege complet interacțiunile potențiale ale PPTU cu o serie de componente ale mediului.

De aceea, conform prevederilor legale (HG 1076/2004, Art. 10), în România, încadrarea de mediu trebuie efectuată în cadrul unui Comitet special constituit în acest scop (CSC) care cuprinde reprezentanți ai:

- autorității competente pentru protecția mediului;
- titularului PPZI;
- autorității de sănătate publică;
- și ai tuturor autorităților interesate de efectele implementării PPZI, identificate de către autoritatea competentă pentru protecția mediului.

Pot fi invitați să participe la activitatea CSC cercetători și/sau universitari cu specializare tehnică sau științifică. Autoritățile de sănătate sunt în principal preocupate de gestionarea aspectelor de sănătate legate de efectele negative ale implementării P/P.

- Probabilitatea apariției efectului

Efectele semnificative trebuie să aibă de asemenea probabilitate de a se produce. În tabelul de mai jos sunt descrise câteva definiții.

Dacă probabilitatea apariției efectului poate fi redusă până la improbabilitate prin introducerea unei măsuri de ameliorare a mediului ușor de implementat (respectiv sunt practice, suportabile și ușor de aplicat) atunci efectul nu mai este probabil. De exemplu, dacă măsurile prevăzute în recomandările studiului EIM vor face ca efectele să devină improbabile (adică practic, suportabil și ușor de aplicat și impus) atunci nu va fi necesară decât EIM.

Însă, dacă există o probabilitate (oricât de mică) de accident de mediu (cum poate fi cazul în unele procese industriale) în care efectele asupra mediului ar fi semnificative și grave – atunci vor trebui aplicate considerente mai aprofundate. De exemplu, dacă efectele asupra mediului (oricât de nesemnificative) ar putea fi ușor limitate la o zonă cât mai restrânsă (nu mai mare decât amprenta unui PPZI pentru o suprafață foarte redusă), atunci trebuie stabilit dacă măsurile din EIM are fi adecvate pentru a reduce semnificația efectului. (în acest caz trebuie consultate și reglementările referitoare la protecția muncii)

Caseta 5.2: Efecte semnificative *probabile* asupra mediului

Efecte „probabile” sunt cele care pot apărea cu o probabilitate rezonabilă .

Uneori este dificil de stabilit probabilitatea unor efecte semnificative asupra mediului, deoarece:

- P/P pot fi relativ schematice / la nivel prea înalt, care să facă dificil de anticipat rezultatele implementării în faza de adoptare a P/P;
- Datele pot fi insuficiente sau pot lipsi cu totul.

Cu toate acestea, se presupune că o estimare în linii

mari a efectelor potențiale și/sau riscurilor pentru mediu este oricând posibilă.

Pentru a determina dacă un PPZI poate avea un impact semnificativ asupra mediului (și dacă prin urmare trebuie supus SEA), CSC trebuie să analizeze versiunea PPZI prezentată, pe baza cunoștințelor de specialitate și prin aplicarea celor mai bune raționamente.

Prima versiune a PPZI prezentată pentru încadrare ar trebui să conțină elementele necesare pentru o rapidă identificare a efectelor potențiale asupra mediului și sănătății publice.

Trebuie avut în vedere întregul set de criterii de semnificație pentru mediu, astfel încât să se poată aplica criteriile relevante și să se poată lua decizia cu privire la semnificația probabilă a efectelor PPZI.

Situațiile în care apar dubii cu privire la necesitatea aplicării SEA pot reflecta adeseori incertitudinile cu privire la efectele PPZI. Analiza mai detaliată de către experții în domeniul respectiv poate duce la înlăturarea acestor dubii. Dacă nu, atunci este recomandabil să se efectueze SEA, potrivit principiului precauției.

Concluzie

Comparativ cu încadrarea administrativă, încadrarea pe criterii de mediu necesită de multe ori o analiză atent structurată a conținutului preconizat al PPZI și a statutului actual al teritoriului la care se referă PPZI ca și a cunoașterii conținutului și domeniului de cuprindere a PPDI de nivel superior. De aceea se recomandă ca pe lângă P/P din domeniul mediului întocmite de MMDD, ANPM, ARPM și alții, autoritățile competente pentru SEA să obțină și exemplare ale PPTU/PPDI referitoare la zona geografică pe care o gestionează. (de ex. fiecare ARPM să aibă câte un exemplar al planurilor regionale, județene, municipale/comunale care conțin planuri și programe de dezvoltare industrială pentru teritoriul lor).

5.3.1 Cine este autoritatea competenta și cine se ocupă de încadrarea pe criterii de mediu?

Potrivit art. 11.1 al HG 1076/2004 decizia de încadrare de mediu trebuie să fie luată de autoritățile competente pentru protecția mediului – adică Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile (MMDD) pentru PPDI naționale și regionale și Agenția Regională pentru Protecția Mediului (ARPM) pentru PPDI/PPZI județene și locale – prin examinare de la caz la caz. Autoritatea competentă pentru protecția mediului conduce etapa de încadrare și este susținută de un comitet special constituit (CSC) compus din titularul planului sau programului, autoritatea de sănătate și autoritățile interesate de efectele implementării P/P (potrivit art. 10.2 al HG 1076/2004). Pot fi invitați să participe specialiști, cercetători și/sau universitari cu activitate bine cunoscută, care să ofere asistență tehnică, științifică sau juridică.

5.3.2 Cum se efectuează încadrarea

Autoritatea trebuie să aplice criteriile de semnificație pentru mediu pentru a determina dacă un PPDI/PPZI poate avea un impact semnificativ asupra mediului și dacă prin urmare trebuie supus SEA. Criteriile de semnificație pentru mediu sunt cuprinse în Anexa 1 a HG 1076/2004.

Pentru a determina dacă un PPDI/PPZI poate avea un impact semnificativ asupra mediului și dacă prin urmare trebuie supus SEA, Comitetul Special Constituit trebuie să analizeze versiunea PPDI pe baza cunoștințelor de specialitate și prin aplicarea celor mai bune raționamente. Lista de verificare pentru încadrare din Anexa 1, adaptată pentru PPDI/PPZI poate fi utilă pentru această analiză. Prima versiune disponibilă a P/P ar trebui să conțină elementele necesare pentru o rapidă identificare a efectelor potențiale asupra mediului și sănătății publice cu ajutorul acestei liste de verificare.

Listă de control pentru încadrare

În aplicarea criteriilor de semnificație pentru mediu din Anexa 5, CSC poate propune întrebări referitoare la caracteristicile PPZI (PUZ/PUD industrial) analizat, pentru a se pronunța asupra însemnătății problemelor/efectelor care pot apărea și pentru a determina dacă este nevoie sau nu de SEA.

Este recomandată utilizarea acestei liste de control pentru încadrare, deoarece se vor culege astfel informații despre PPDI ce vor fi utilizate în activitatea ulterioară.

Întrebările / criteriile din fiecare categorie a listei de control nu sunt trecute în ordinea importanței. Importanța fiecărui criteriu este diferită de la caz la caz. În general, se poate presupune că cu cât măsura în care este îndeplinit un criteriu este mai mare, cu atât este mai probabil ca efectele asupra mediului să fie semnificative. Aceste criterii nu sunt exhaustive și de la caz la caz pot fi luate în considerare noi criterii.

Criteriile de semnificație pentru mediu pot fi grupate în trei mari categorii:

1. caracteristicile PPZI (PUZ/PUD industrial)
2. efectele probabile asupra mediului
3. teritoriul probabil afectat;

Lista de control pentru încadrare este prezentată în Anexa 2 a ghidului de față. Lista ajută autoritatea să se pronunțe asupra însemnătății problemelor/efectelor care pot apărea și să determine dacă este nevoie sau nu de SEA. Deși lista de control este concepută pentru a fi utilizată de către CSC, ea poate fi avută în vedere și de către titularul PPTU atunci când elaborează prima versiune a PPDI/PPZI.

Uneori este posibil ca efectele legate de un singur criteriu să fie suficient de importante pentru a determina necesitatea SEA. În asemenea cazuri procedura de încadrare poate fi scurtată, dar de obicei este necesară o analiză mai cuprinzătoare. Acest aspect este discutat mai pe larg în secțiunea 6 referitoare la definirea domeniului.

5.3.3 Rezultatele încadrării pe criterii de mediu

Încadrarea pe criterii de mediu poate avea trei rezultate:

Tabelul 5.3: Rezultatele posibile ale încadrării de mediu

1. Se consideră că PPDI/PPZI nu are efecte probabile semnificative asupra mediului → SEA <u>nu</u> este necesară
2. PPDI/PPZI <u>ar putea</u> avea efecte asupra mediului, dar acestea nu sunt probabil semnificative → PPDI/PPZI va fi înscris pe o listă de „supraveghere a mediului” pentru a se determina necesitatea efectuării SEA la următoarele revizuirii ale PPDI/PPZI.
3. PPDI/PPZI ar putea avea efecte semnificative asupra mediului și natura PPDI/PPZI face ca acestea să necesite o analiză detaliată. → Va trebui efectuată o SEA completă.

5.4 Decizia etapei de încadrare

5.4.1 Decizia privind încadrarea

Potrivit cerințelor HG 1076/2004, Art. 12, punctul (1), decizia etapei de încadrare trebuie pusă la dispoziția publicului.

Tabelul 5.4: Decizia etapei de încadrare

Decizia de încadrare care prezintă rezultatele pașilor 1 și 2 poate include următoarele: <ol style="list-style-type: none">1. Introducere;2. Scopul PPDI/PPZI3. Rezultatele încadrării administrative și a încadrării pe criterii de mediu,4. Propunere de termene și abordări ale procesului SEA - dacă este necesară efectuarea SEA pentru PPDI/PPZI5. Punctul de contact și calendarul pentru transmiterea prezentarea comentariilor de către factorii interesați.

Dacă rezultatul încadrării arată că SEA nu este necesară, procesul SEA se oprește aici. Dacă trebuie efectuată SEA, procesul continuă cu etapele următoare și se constituie un Grup de lucru (GL) (cf. art. 14.3 și 14.4 al HG 1076/2004).

5.5 Importanța primei versiuni a PPDI/PPZI

Etape de încadrare începe cu prima versiune a PPDI/PPZI. Acest document a fost elaborat de titularul PPDI/PPZI și echipa de panificatori și trebuie analizat de Comitetul Special Constituit. Prima versiune a PPDI/PPZI conturează obiectivele PPDI/PPZI și oferă informațiile de bază. Prima versiune este un document de importanță crucială, deoarece stă la baza etapei de încadrare.

În practică, de obicei, prima versiune a unui PPDI/PPZI este fie (i) mai mult sau mai puțin identică cu versiunea finală a acestuia fie (ii) reprezintă o versiune a PPDI/PPZI care nu conține informațiile necesare pentru încadrarea SEA. De aceea este necesar să fie respectate câteva cerințe minimale care să permită o încadrare efectivă.

În Anexa sunt prezentate îndrumări pentru elaborarea acestei primei versiuni a PPDI/PPZI.

Tabelul 5.5: Schema primei versiuni a PPDI/PPZI

<ol style="list-style-type: none">1. Informații generale (denumirea, denumirea titularului PPDI/ PPZI, denumirea autorității competente2. Obiectivele generale/specifice și prioritățile PPDI/PPZI3. Prevederi în baza cărora a fost elaborat PPDI/PPZI4. Procedura de adoptare a PPDI/PPZI5. Sectorul pentru care este elaborat PPDI/PPZI6. Tipurile de activități preconizate a apărea ca urmare a implementării PPDI/PPZI7. Scara/ aria afectată de implementarea PPDI/PPZI8. Specificarea formelor de impact preconizat ale PPDI/PPZI asupra mediului și zona probabilă de impact asupra mediului
--

6 Definirea domeniului

6.1 Generalități

6.1.1 Scopul

După decizia luată în etapa de încadrare de a efectua SEA, etapa de definire a domeniului marchează cu adevărat începutul procesului SEA.

Principalul scop al etapei de definire a domeniului este acela de a specifica domeniul de cuprindere al SEA prin determinarea aspectelor de mediu ce necesită analiză.

În etapa de definire a domeniului, echipa SEA trebuie să reușească să înțeleagă următoarele:

- principalele elemente propuse de PPDI/PPZI și obiectivele acestuia
- contextul instituțional și geografic și calendarul de implementare a PPDI/PPZI
- componentele mediului ce pot fi afectate și efectele probabile semnificative de care trebuie să se țină seama.

Pe baza înțelegerii acestor elemente echipa SEA trebuie:

- să determine principalele componente ale mediului (aer, apă, deșeuri etc.) și aspectele asociate PPDI/PPZI ce trebuie luate în considerare;
- să identifice criteriile de mediu relevante pentru evaluare;
- să identifice mijloacele alternative rezonabile de realizare a obiectivelor principale ale PPDI/PPZI;
- să planifice procesul SEA.

SEA trebuie să permită modificarea domeniului de cuprindere pe parcursul desfășurării procesului, mai ales în ce privește elaborarea alternativelor.

6.1.2 Abordare

Grupul de lucru (GL) constituit pentru fiecare SEA joacă un rol important în definirea domeniului. În cadrul GL, titularul PPDI/PPZI și persoanele acreditate și experții angajați trebuie să joace un rol de leader în raport cu definirea domeniului. Ca atare, ei trebuie să răspundă de elaborarea documentelor ce vor fi discutate în cadrul grupurilor de lucru și de elaborarea raportului de definire a domeniului.

Nivelul de detaliere a SEA trebuie adaptat nivelului de detaliere al fiecărui PPDI/PPZI. Un PPZI pentru zone industriale elaborat la nivel local, deci mai concret și mai detaliat, va oferi o ocazie de evaluare mai detaliată decât un PPDI la nivelul strategiei naționale în industrie.

Legături ierarhice

Dacă PPDI/PPZI este un PPTU, este necesar să se țină seama de informațiile oferite de PPTU legate de PPDI/PPZI supus evaluării. Aceasta include cazul când subiectele de interes au fost abordate la nivelul superior al SEA efectuate pentru PPTU care acoperă aceeași zonă geografică (adică ierarhia verticală a PPTU). În Anexa 1 a Ghidului SEA pentru PPTU este prezentat conținutul cadru obligatoriu al fiecărui nivel ierarhic al PPTU, iar în Anexa 3 a aceluiași Ghid sunt oferite detalii de context corespunzătoare pe care echipa SEA trebuie să le solicite de la echipa de planificatori, în funcție de nivelul ierarhic al PPTU.

Art. 4.3 al Directivei SEA 2001/42/CE spune că
„În cazul în care planurile și programele fac parte dintr-o ierarhie, statele membre au obligația ca, în vederea evitării suprapunerilor în evaluare, să țină cont de faptul că evaluarea se va efectua conform directivei la niveluri diferite ale ierarhiei. Cu scopul, între altele, de a evita duplicarea evaluării, statele membre trebuie să aplice Art. 5(2) și (3)”

Articolul 5(2) se referă (printre altele) la cerința de a ține cont de măsura în care anumite aspecte sunt evaluate mai bine la diferite niveluri ale procesului pentru a se evita duplicarea de evaluări. Articolul 5(3) arată că „informațiile disponibile relevante cu privire la efectele asupra mediului ale planurilor și programelor, care sunt obținute la alte niveluri de decizie sau în baza altor prevederi legislative ale Comunității, pot fi folosite sursă de informații...”

Această cerință privind evitarea duplicării are implicații semnificative în definirea domeniului pentru planuri din ierarhia PPTU (inclusiv PPDI/PPZI) la nivel inferior celui național, deci mai ales în definirea domeniului SEA pentru PPTU pentru zone locale restrânse (respectiv PPZI pentru un PUZ și PUD industrial): În cazurile în care SEA a fost efectuată la nivelul superior al PUG sau PATJ, SEA pentru un PUZ/PUD va ține seama, unde este cazul, de detaliile și recomandările formulate în SEA de nivel superior. Însă, dacă nu a fost efectuată SEA la nivelul PUG sau PATJ, atunci nu există duplicare și poate fi necesară o SEA cu un domeniu de cuprindere mai larg.

Metodologia recomandată de prezentul ghid propune ca etapa de definire a domeniului să constea din 6 pași, prezentați în tabelul 6.1 de mai jos.¹

Tabelul 6.1: Cei șase pași ai definirii domeniului

Pasul	Acțiunea
1	Identificarea principalelor elemente ale PPDI/PPZI de evaluat
2	Identificarea altor documente strategice internaționale, naționale și locale care ar putea fi relevante pentru PPDI/PPZI inclusiv documentația PPTU din ierarhie
3	Determinarea aspectelor de mediu ce trebuie evaluate
4	Elaborarea unui cadru pentru evaluare, respectiv un proiect de set de obiective de mediu, indicatori și ținte (pe baza constatărilor de la pașii 2 și 3).
5	Identificarea preliminară a mijloacelor alternative rezonabile de realizare a obiectivelor strategice ale PPDI (care va continua pe măsură ce se obțin mai multe informații).
6	Planificarea inițială.

6.2 Pasul 1: Identificarea principalelor elemente ale PPDI/PPZI

6.2.1 Scopul

Ca prim pas, trebuie identificate principalele elemente ale PPDI/PPZI supus evaluării. Pentru o politică privind zonele industriale, elementele principale ar putea fi, de exemplu:

- Stimularea creșterii industriale într-o anumită zonă
- Dezvoltarea unui anumit tip de industrie într-o anumită zonă
- Utilizarea alimentării cu energie existente în zonă
- Stimularea economiei locale (o mai bună ocupare a locurilor de muncă)

Scopul acestui prim pas este de a îngusta aria de rezoluție a procesului SEA, asigurând analizarea următoarelor elemente:

¹ După cum am menționat anterior, HG 1076/2004 nu prevede definirea domeniului ca o etapă distinctă în secvența de pași prezentată în tabelul 6.1, deși majoritatea acestora sunt reglementați în art. 15 și 20.

- *Principalele obiective generale și specifice* ale PPDI/PPZI; de ex. îmbunătățirea situației economice într-o zonă prin dezvoltarea industriei, scăderea ratei șomajului din zonă și îmbunătățirea condițiilor de viață etc.
- *teritoriul* ce urmează a fi acoperit sau care ar putea fi afectat prin implementarea PPDI/PPZI;
- *Perioada* în care PPDI/PPZI și elementele acestuia urmează a fi implementate;
- *Tipurile de activități* preconizate să decurgă din implementare, care ar putea consta din:
 - Atragerea unor noi industrii într-o nouă zonă
 - Dezvoltarea unor noi tipuri de industrii și implementarea unor noi tehnologii
 - Dezvoltarea unor mici industrii furnizoare în zonă
 - Formarea și educarea lucrătorilor, care să conducă la modificarea ratei șomajului în comunități, urmate din nou, de ex. de o modificare a modelelor de consum, de deplasare etc.

Această analiză se va face numai din punctul de vedere al procesului de definire a domeniului în SEA. Aspectele mai detaliate ale PPDI/PPZI vor fi evaluate în momentul elaborării ulterioare în cadrul procesului general de dezvoltare a PPDI/PPZI în cadrul etapei de evaluare.

6.2.2 Abordare

Înainte de prima întrunire a GL, membrii acestuia trebuie să analizeze prima versiune a PPDI/PPZI. Scopul primei întruniri a GL trebuie să fie acela de a identifica obiectivele PPDI/PPZI și de a conveni asupra principalelor elemente ce trebuie evaluate.

Titularul PPDI/PPZI va prezenta obiectivele specifice ale acestuia în ședința GL și pe baza acestora GL va determina în ce mod se va integra procesul SEA în procesul de elaborare a PPDI/PPZI.

Ca exemplu, în Caseta următoare sunt prezentate obiectivele specifice relevante pentru POS-CCE. Acestea au un caracter general, deoarece POS-CCE este un program elaborat la nivel național.

Caseta 6.2 Exemple de obiective ale POS pentru industrie

Obiectivul POS-CCE este "Creșterea competitivității companiilor românești prin reducerea disparităților comparativ cu productivitatea medie din UE".

Câteva obiective specifice ale programului:

- Consolidarea și creșterea sectorului productiv din România
- Crearea unui mediu favorabil pentru dezvoltarea întreprinderilor
- Creșterea capacității de cercetare-dezvoltare și stimularea cooperării dintre institutele de cercetare-dezvoltare și sectorul productiv
- Creșterea eficienței energetice și dezvoltarea durabilă a sectorului energetic.

6.3 Pasul 2: Identificarea altor documente strategice relevante pentru PPDI/PPZI

6.3.1 Scopul

Legislația referitoare la SEA cere ca aceasta să analizeze și alte documente strategice (PPDI/PPZI) care au relevanță pentru PPDI evaluat.

Alte P/P pot avea relevanță pentru un anumit PPDI/PPZI supus evaluării deoarece:

- tratează probleme și aspecte care sunt tratate și de PPDI/PPZI evaluat sau pentru că
- reprezintă planuri la un nivel superior din ierarhia de amenajare a teritoriului (care cuprinde și PPDI/PPZI) și care vor influența PPDI supus evaluării.

Industria depinde foarte mult de zona în care sunt amplasate. Localizarea optimă a zonelor industriale depinde de mediul natural înconjurător și de utilitățile publice disponibile, precum infrastructura de transporturi, sursele de energie, oportunitățile de valorificare a deșeurilor etc. Este normal să ne așteptăm ca elaborarea PPDI să fie corelată cu programarea strategică la nivel național și internațional (mai ales european) și cu actele normative. De aceea, o sarcină importantă a SEA este de a identifica și de a ține seama de celelalte P/P, strategii și obiective de mediu relevante.

Alte P/P relevante există sau pot fi în curs de elaborare în:

- aceeași zonă geografică;
- același sector la alt nivel al ierarhiei PPTU/PPDI;
- alte sectoare înrudite (de ex. dezvoltare regională sau planuri de transport).

6.4 Abordare

PPTU și alte P/P relevante trebuie identificate și trebuie să se descrie de ce sunt relevante pentru PPDI/PPZI evaluat. Dacă SEA a fost deja efectuată pentru alte PPTU și alte P/P înrudite, trebuie evaluat în ce măsură SEA în curs poate beneficia de elemente din SEA deja încheiată, respectiv dacă aspectele care trebuie tratate ar fi putut fi definite și tratate de SEA la nivelul superior.

Este necesar să se identifice PPTU și SEA aferentă acestora care sunt:

- corelate pe verticală cu PPTU la nivel superior și SEA aferentă acestora pentru aceeași zonă geografică sau cuprind total sau parțial aceeași zonă geografică ca și PPDI/PPZI;
- elaborate pentru același sector (inclusiv la alt nivel geografic sau politic);
- elaborate pentru alte sectoare înrudite (de ex. dezvoltare regională și conservarea naturii, planuri de transport, planuri de acțiune pentru mediu).

PPTU de nivel superior și SEA aferentă acestora vor stabili cadrul în care pot fi elaborate PPTU la niveluri inferioare (inclusiv unele aspecte ale PPDI/PPZI). În plus, ar trebui analizate acele PPTU la care SEA este în pregătire, pentru a se include detaliile relevante.

Avantajele posibile ale identificării relațiilor dintre diferite PPDI/PPZI, din punctul de vedere al PPDI/PPZI evaluat (și deci al elaborării):

- Poate fi util să se stabilească dacă PPDI/PPZI evaluat corespunde parametrilor stabiliți prin PPTU/PPDI înrudite, de nivel superior.
- Existența relațiilor dintre diferite PPDI/PPZI poate permite titularului PPDI/PPZI să profite de eventualele sinergii și să rezolve neconcordanțele și constrângerile.
- Se poate întâmpla ca, dacă unele aspecte au fost deja tratate în alte SEA pentru PPTU și P/P, să nu mai fie necesară analizarea lor în continuare în PPDI/PPZI în curs de elaborare.
- Informații de mediu colectate pentru SEA efectuată pentru alte PPDI/PPZI poate fi utilă pentru SEA ce urmează să se efectueze pentru PPDI/PPZI evaluat
- Aceasta va contribui și la identificarea impactului cumulativ (mai ales a celui creat de alte PUZ și PUD asupra unor receptori cheie) care ar putea apărea din implementarea dezvoltării actuale și care poate fi prognozată în mod rezonabil și necesită atenție în evaluarea opțiunilor alternative și a formelor specifice de impact ale PPDI/PPZI. Unele PPDI/PPZI pot avea influențe mai importante decât altele.

Dacă apar tensiuni sau inconsecvențe între mai multe PPDI/PPZI înrudite, este bine să se aibă în vedere următoarele:

- principiile de prioritate între nivelurile sau tipurile de PPDI/PPZI;
- termenele relative de realizare a PPDI/PPZI în cauză;

- măsura în care planurile, programele și obiectivele acestora sunt în concordanță cu politica actuală și cerințele legale; și
- amploarea evaluărilor de mediu care au fost deja efectuate.

6.4.1 Documente strategice relevante pentru PPDI/PPZI

Între documentele strategice (respectiv PPTU și alte P/P) care ar merita să fie consultate în efectuarea SEA pentru un PPDI se numără:

Tabelul 6.3: Documente strategice relevante în cazul SEA pentru PPDI

Planuri de amenajare a teritoriului și urbanism	Planuri de amenajare a teritoriului afectat de PPDI, inclusiv cele elaborate la niveluri geografice diferite (ex. PATJ sau PATZ)
Planuri din sectorul industrial	Planuri de urbanism (PUG, PUZ) care conțin zone industriale Planuri naționale și regionale care stabilesc obiective generale sau de sector privind dezvoltarea sau îmbunătățirea industriei. Întărirea instrumentelor de implementare și aplicare a legii în vederea promovării îmbunătățirii performanțelor industriale;
Planuri de infrastructură	Strategia Națională pentru eficiență energetică Planuri de transport Planuri de management al deșeurilor (intensificarea reciclării, diminuarea depozitării definitive etc.) Planuri privind tratarea apelor uzate (sau extinderea canalizării publice)
Planuri de acțiune pentru mediu	Planuri de acțiune privind zgomotul Strategia națională și planul de acțiune pentru protecția calității aerului Strategia Națională și Planul Național cu privire la Schimbările Climatice Programul de acțiune pentru reducerea poluării apelor subterane Planuri care tratează aspectele mediului fizic, de exemplu Planurile de gospodărire a bazinelor hidrografice, Evaluările strategice ale riscului de inundație, planurile de management al litoralului Planuri de protecție a mediului Planuri și programe privind conservarea naturii (ex. situri Natura 2000) Strategie națională și Planul de acțiune pentru conservarea biodiversității și utilizarea durabilă a componentelor acesteia Hotărâri ale Guvernului privind crearea de noi arii protejate Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă Planurile Agenda 21

Strategia Durabilă pentru Europa (Goteborg, 2001) revizuită prin Strategia UE pentru Dezvoltare Durabilă (Bruxelles, 2006) ar putea fi și ea considerată relevantă în raport cu dezvoltarea industriilor în România, deoarece stabilește noi ținte de durabilitate de urmărit de către țările UE, unele din aceste ținte fiind direct sau indirect legate de dezvoltarea economică.

Pot fi luat în considerare și al VI-lea Program UE de Acțiune pentru Mediu (2001-2010). Acest program de acțiune promovează deplina integrare a cerințelor de protecție a mediului în UE cu toate politicile și acțiunile Comunității.

În Anexa K este prezentată o listă completă a cadrului legal și politic la nivel național și european relevant pentru industrie și zonele industriale. Lista poate fi utilizată și ca inspirație pentru a decide ce alte planuri și programe de orice tip ar putea fi luate în considerare în elaborarea unui PPDI/PPZI.

6.5 Pasul 3: Determinarea aspectelor de mediu ce trebuie evaluate, inclusiv colectarea informațiilor despre situația inițială

6.5.1 Scopul

După identificarea elementelor PPDI/PPZI evaluat și după ce sunt identificate alte PPTU/P/P relevante, trebuie avut în vedere pasul următor:

- ce efecte asupra mediului pot apărea în urma implementării principalelor elemente ale PPDI?
- ce efecte care ar putea fi semnificative și de aceea ar necesita o analiză mai aprofundată?

6.5.2 Abordare

Pentru a putea evalua care sunt efectele posibile asupra mediului ale PPDI/PPZI, este necesară o primă înțelegere a stării actuale a mediului. În faza evaluării, această înțelegere va deveni mai completă.

6.5.2.1 Înțelegerea inițială a stării actuale a mediului

Analiza preliminară a stării actuale a mediului în teritoriul cuprins de PPDI și în zona de impact a acestuia trebuie efectuată în momentul determinării aspectelor de mediu relevante pentru fiecare SEA. Pentru zonele industriale este important și să se descrie ce alte industrii existente sau planificate se află în vecinătatea zonei respective.

Se vor utiliza datele cuprinse în documentele deja existente, respectiv politici de mediu, rapoarte despre starea mediului, studii de specialitate, P/P de orice tip înrudite, identificate în pasul 2 etc.

6.5.2.2 Determinarea principalelor efecte probabile asupra mediului

Trebuie să se determine ce aspecte sau componente ale mediului ar putea fi afectate prin implementarea PPDI și care ar fi efectele posibile.

Efectele implementării PPDI asupra mediului variază în funcție de tipul și mărimea industriilor în cauză și de mediul specific în care acestea sunt amplasate. Unele industrii, precum cele producătoare de medicamente sau îngrășăminte chimice prezintă un potențial poluant mai ridicat în raport cu aerul, zgomotul sau impactul producției de energie, pe când alte industrii precum instalațiile de producere a celulozei și hârtiei vor presupune un consum important de apă și cantități importante de ape uzate cu impact potențial crescut asupra receptorilor acvatici. Alte industrii, precum cea de colectare a carcaselor de automobile, nu prezintă un potențial poluant ridicat în sine, dar vor avea un impact important legat de transporturi și va depinde de proximitatea cu infrastructura de calitate.

Pentru a putea evalua impactul probabil asupra mediului rezultat din implementarea PPDI este important să se obțină informații cu privire la industriile posibil/probabil a fi localizate în zonă în viitor. Nu va fi posibil să se obțină informații exacte cu privire la anumite industrii, dar utilizarea informațiilor de ordin general cu privire la profilul de mediu al diferitelor tipuri de industrii ar trebui să fie suficientă pentru SEA. Informații cu privire la profilul de mediu al anumitor industrii pot fi citite în Anexa 4.

Este important de menționat că impactul asupra mediului al elaborării PPDI pot depăși amprenta teritorială a dezvoltării propriu-zise. Mai ales în cazul PPDI, este important să se urmărească înțelegerea și evaluarea efectelor cumulative. De exemplu, este posibil ca impactul asupra unui acvifer subteran să provină din mai multe surse, atât din zone urbane, cât și din zone industriale; același lucru este valabil și în cazul altor multe tipuri de poluare.

Se recomandă utilizarea unei matrici care să ilustreze impactul potențial probabil asupra componentelor mediului atribuit diferitelor elemente cheie ale PPDI; un exemplu este prezentat în Tabelul 6.4, care prezintă elaborarea unui PPDI conținând industrie ușoară și în care industriile din zonă vor putea să utilizeze surplusul de energie al celeilalte (de ex. o industrie va utiliza excesul de energie termică al alteia), însă zona industrială este amplasată în apropierea unei zone protejate și pe malul unui râu.

După cum se poate observa în acest exemplu, matricea trebuie completată prin includerea diferitelor elemente cheie ale PPDI și indicând dacă un element cheie are un impact pozitiv sau negativ asupra fiecărei componente a mediului, folosind de exemplu + pentru un impact potențial pozitiv și ÷ pentru un impact potențial negativ. În plus, fiecărei forme de impact i se atribuie un punctaj, în funcție de semnificație (ex. notare de la 1 la 5, unde 1 reprezintă impactul cel mai puțin semnificativ)

Tabelul 6.4: Exemplu de matrice a impactului

Componenta de mediu	Principalele elemente ale PPDI			Element cheie X
	Dezvoltarea unei zone industriale cu industrie ușoară	Utilizarea alimentării cu energie existente în zonă (sinergie industrială)	Stimularea economiei locale	
Aer/ Climă	÷ (4)	+ (3)*	÷ (3)	
Apă	÷ (4)	÷ (1)	÷ (2)	
Sol	÷ (4)	÷ (1)	÷ (1)	
Deșeuri	÷ (3)	÷ (2)	÷ (4)	
Biodiversitate	÷ (5)	÷ (1)	÷ (2)	
Sănătate	÷ (3)	÷ (1)	+ (4)	
Peisaj	÷ (5)	N/R	÷ (2)	
Patrimoniu cultural	N/R	N/R	N/R	
Schimbări demografice	+ (3)	N/R	+ (5)	

*Efectul asupra aerului/climei este pozitiv, deoarece cantitatea totală de energie ce va fi produsă este mai mică decât dacă nu s-ar fi reutilizat excesul de energie termică.

Este important ca matricea să fie urmată de o explicație a punctajului acordat pentru fiecare element.

În matricea de mai sus sunt identificate atât efectele directe cât și cele indirecte asupra componentelor mediului. Un efect direct asupra componentei de mediu „Aer/climă” este de ex. acela că o nouă industrie într-o zonă va contribui inevitabil la creșterea poluării atmosferice ca urmare a producției și o creștere a traficului ca urmare a transportului de materie primă și produse finite. Efectele indirecte asupra „Aerului/climei” pot apărea și în urma generării de trafic suplimentar; aceasta, de ex. deoarece noile industrii au stimulat economia locală. Dacă oamenii trăiesc într-o economie mai bună, pot să-și cumpere un automobil, sau încă unul. Creșterea traficului afectează calitatea aerului din zonă.

Creșterea numărului de angajați și îmbunătățirea economiei locale duc de asemenea la migrarea forței de muncă din alte locuri, ca impact direct, dar ca impact indirect va fi efectul asupra consumului de apă, energie, generarea de deșeuri etc. determinate de aflul de muncitori în timpul liber. Pentru mai multe informații, puteți consulta ghidul de sector pentru planificarea amenajării teritoriului.

Se va adopta o abordare iterativă a colectării informațiilor, pentru a permite îmbunătățirea lor pe parcurs, după necesități, la care echipa SEA și echipa de elaborare a PPDI și PPZI vor lucra interactiv. Pentru a răspunde la aceste întrebări se pot utiliza, unde este cazul, datele din documentele deja existente. Dacă este necesar, aceste informații pot fi completate cu altele noi obținute din studiile aprofundate solicitate titularului /elaboratorilor PPDI/PPZI.

- **Identificarea efectelor deja evaluate în cadrul SEA la nivelele superioare**

Acest aspect este îndeosebi relevant în cazul PPZI (de ex. PUZ sau PUD industrial).

- **Considerente principale în definirea domeniului SEA pentru PUZ și PUD**

În secțiunea 5, procedura de încadrare a selectat PPZI (inclusiv PUZ și PUD industriale) care necesită SEA. Deoarece:

- creează cadrul pentru aprobarea unor investiții viitoare pe bază de acord unic și
- efectele asupra mediului care ar putea apărea (probabile)
- sunt potențial semnificative

Definițiile termenilor ‚semnificativ’ și ‚probabil sunt stabilite în secțiunile 5.2 și Anexa 5 a prezentului Ghid.

Procedura de definire a domeniului în cazul PPZI (PUZ și PUD) trebuie să țină seama că aceste planuri de nivel local pe suprafețe restrânse sunt PPTU și că unele aspecte potențiale de mediu ar fi putut fi tratate de SEA pentru PPTU la un nivel ierarhic superior. (de ex. PUG și PATJ pentru zona în care este elaborat PPZI). În acest caz, exercițiul SEA nu trebuie repetat pentru fiecare efect în parte și este esențial ca în raportul privind definirea domeniului să se facă referiri detaliate la secțiunea relevantă din SEA la nivel superior, și la recomandările relevante din raportul de mediu al SEA de la nivelul superior care trebuie copiate în SEA pentru PPZI (PUZ/PUD). Însă dacă nu a fost încă efectuată SEA pentru planul de nivel ierarhic superior, de ex. atunci când sunt elaborate multe PUZ-uri iar PUG-ul a expirat) sau SEA pentru PUG nu a tratat aspectele pe care le ridică PUZ/PUD analizat, atunci poate fi nevoie ca domeniul de cuprindere al Planului analizat să fie extins pentru a suplini lipsurile de informații, de exemplu pentru a evalua (între altele) efectele cumulative asupra mediului privind colectarea și epurarea apelor uzate, cererea de apă și gestionarea deșeurilor solide din sfera de cuprindere a PUG-ului. În aceste cazuri definirea domeniului pentru SEA trebuie să includă și efectele asupra acestor tipuri de infrastructură municipală sau comunală.

Toți titularii de planuri din sectorul privat trebuie să conștientizeze toate lucrările și costurile și timpul calendaristic presupuse de completarea acestor lipsuri de informații de mediu. Având în vedere această situație, autorii unor PUZ mai mici (de ex. cei care dețin mici întreprinderi) trebuie să fie întrebați dacă, având în vedere costurile pe care le implică SEA, nu ar dori să-și amâne PUZ-ul până la actualizarea PUG și efectuarea SEA pentru acesta.

Procedura pentru a stabili exact domeniul de cuprindere al SEA pentru un PUZ sau PUD este cea descrisă în Anexa 8 a prezentului Ghid. Câteva note privind criteriile și domeniul de cuprindere al elaborării PUD sunt prezentate în Anexa 6 a Ghidului de față.

Este esențial să se adopte o abordare practică și trebuie stabilite anumite limite de timp și mecanisme de completare a lacunelor majore în cazul unor actualizări sau revizuirii viitoare ale PPDI/PPZI respective.

6.6 Pasul 4: identificarea criteriilor de mediu relevante pentru evaluare

6.6.1 Scopul

Următorul pas propus a se efectua în etapa de definire a domeniului este identificarea criteriilor de mediu relevante pentru evaluare, respectiv obiectivele, indicatorii și țintele de mediu (pe baza constatărilor de la pașii 2 și 3).

În cadrul SEA, performanța PPDI, respectiv efectele PPDI trebuie evaluate în raport cu aceste obiective de referință privind mediul. Va fi necesară și o evaluare a modului în care s-a ținut cont de aceste obiective de referință privind mediul în elaborarea PPDI/PPZI.

6.6.2 Abordare

6.6.2.1 Identificarea obiectivelor de referință privind mediul

Setul propus de obiective de referință privind mediul trebuie stabilit pe baza:

- obiectivelor de mediu cuprinse deja în politicile și reglementările elaborate la nivel de UE, național, regional sau local
- aspectelor de mediu relevante și a tendințelor viitoare așteptate pentru fiecare componentă a mediului în parte, legat de ideea centrală de dezvoltare a PPDI evaluat.

Broșura cu Obiectivele naționale și regionale de mediu, publicată în cadrul acestui Proiect Phare în 2007 este o sursă utilă de informații pentru identificarea obiectivelor de mediu relevante.

În Anexa 3 este prezentată o listă indicativă a cadrului legal și politic la nivel național și european relevant pentru industrie și zonele industriale. Acestea oferă încă o explicație a obiectivelor și țintelor de mediu din România.

Pe baza obiectivelor trebuie apoi definiți indicatorii (sau criteriile de evaluare). Dacă este posibil, indicatorii trebuie să se refere la ținte și standarde existente, care să permită evaluarea impactului și stabilirea de repere pentru monitorizare. Trebuie identificați de asemenea indicatorii ce pot fi influențați de efecte cumulative semnificative.

În tabelul de mai jos sunt prezentate câteva definiții esențiale.

Tabelul 6.5: Definiții esențiale ale obiectivelor, indicatorilor și țintelor de mediu

Termen	Definiție
Obiectiv	expresia unei situații sau direcții de dezvoltare dezirabile a unui impact (de exemplu prevenirea efectului de seră)
Indicator	cantitate măsurabilă (și previzibilă) utilizată direct sau indirect pentru măsurarea obiectivelor (de exemplu, un indicator direct este emisia de gaze cu efect de seră, iar un indicator indirect poate fi kilometrajul vehiculelor). Indicatorii oferă un mijloc de măsurare a progreselor în direcția realizării în timp a obiectivului de mediu. Progresul în timp poate fi înregistrat pentru a determina tendințele.
Țintă	valoarea (adeseori stabilită politic) pe care trebuie să o ia fiecare obiectiv (de exemplu reducere a emisiilor cu 20%) descrie starea dezirabilă în raport cu fiecare obiectiv în termeni cantitativi și până la o anumită dată.

Există anumite cerințe de bază referitoare la obiectivele, indicatorii și țintele de mediu pentru SEA. În Tabelul următor sunt descrise aceste cerințe de bază.

Caseta 6.6: Cerințe privind obiectivele și indicatorii de mediu pentru SEA

- să corespundă scopului, respectiv să poată fi utilizați ca „repere” pentru PPDI/PPZI evaluat;
- să fie ușor de deosebit de obiectivele și indicatorii de dezvoltare din PPDI/PPZI, deși unii pot fi în mod clar legați de aceștia;
- să se adreseze nevoilor, preocupărilor și așteptărilor factorilor interesați;
- să poată fi revizuite pe măsură ce apar noi date privind situația de bază;
- să fie ambițioase, dar realiste;
- să poată fi monitorizate și măsurate, în timpul și cu resursele disponibile.

În cazul ideal, obiectivele de mediu sunt cantitative și însoțite de ținte sau standarde cantitative. Însă în practică, lucrurile nu stau întotdeauna astfel.

Țintele și indicatorii cantitativi sunt mai ușor de monitorizat decât cei calitativi. Însă nu trebuie trecuți cu vederea nici indicatorii calitativi, deoarece ei reprezintă de multe ori singura opțiune disponibilă de măsurare a impactului.

Nivelul ierarhic al PPDI/PPZI definește și nivelul de detaliere al obiectivelor, indicatorilor și țintelor de mediu. Așa cum am menționat anterior, PPDI/PPZI poate fi propus la nivel județean sau local, iar obiectivele de mediu pentru elaborarea unui PPZI la nivelul local vor fi mai specifice decât în cazul unui PPDI la nivel județean. Un PPDI care tratează o zonă specifică la nivel local ar putea include, de exemplu, obiective de mediu detaliate în ceea ce privește calitatea solului și a apei și menținerea biodiversității din acea zonă. Indicatorii și țintele asociate acestor obiective de mediu pot fi legate de anumite ținte specifice locale privind calitatea solului, a apei și biodiversitatea. Dacă PPDI este propus la nivel județean, astfel de ținte specifice nu vor putea fi stabilite, deoarece țintele de mediu pot varia mult pe teritoriul județului, în funcție de sensibilitatea mediului din diferite puncte.

Tabelul 6.7 conține o listă lungă de exemple de obiective, indicatori și ținte de mediu relevante pentru PPDI/PPZI și care pot fi utilizate ca inspirație în cadrul SEA.

6.6.3 Documentarea rezultatelor obținute în pasul 4

Rezultatele activității efectuate în pasul 4 trebuie înregistrate cât mai clar și documentate în vederea utilizării ulterioare. În acest scop, poate fi utilizat un format ca cel prezentat în Tabelul 6.7. Tabelul prezintă exemple de obiective de mediu, cu indicatori și ținte corespunzătoare posibile care ar putea fi relevante pentru un PPDI/PPZI. Lista nu este completă, deoarece obiectivele de mediu se schimbă de la un PPDI /PPZI la altul.

În stabilirea obiectivelor de mediu este bine de reținut că dezvoltarea de noi industrii va conduce inevitabil la impact asupra mediului – este mai mult vorba de minimizarea acestui impact. Însă o strategie de dezvoltare industrială poate avea drept element cheie dezvoltarea unei industrii mai durabile, care să poată avea efecte pozitive asupra mediului în caz că înlocuiește industrii cu instalații de producție vechi.

Tabelul 6.7: Exemple de obiective de mediu și indicatorii și țintele corespunzătoare pentru PPDI/PPZI

Domeniu/ factor	Obiectivele de mediu	Indicatori	Ținte (exemple, diferă pentru fiecare PPDI)
Climă	- Minimizarea emisiilor specifice de CO ₂ din industrie	- creștere nesemnificativ	- creștere cu maxim 5% a

Domeniu/ factor	Obiectivele de mediu	Indicatori	Ținte (exemple, diferă pentru fiecare PPDI)
	<ul style="list-style-type: none"> - Limitarea costurilor economice, de mediu și sociale pe termen lung ale impactului schimbărilor climatice în România 	<ul style="list-style-type: none"> - ă sau de loc a emisiilor de gaze cu efect de seră 	<ul style="list-style-type: none"> - emisiilor specifice de CO₂ pe cap de locuitor până în 2020 comparativ cu anul 2000
Aerul	<ul style="list-style-type: none"> - Menținerea și îmbunătățirea calității aerului atmosferic în limitele stabilite de normele legale - Limitarea emisiilor poluante pentru a reduce fenomenele de acidificare, eutrofizare și formare a ozonului troposferic. 	<ul style="list-style-type: none"> - număr de zile cu aer poluat - concentrații de anumiți poluanți atmosferici (ex. NOx și SOx) 	<ul style="list-style-type: none"> - Realizarea valorilor limită de emisie
Zgomot	<ul style="list-style-type: none"> - Limitarea zgomotului și vibrațiilor în cartierele sensibile - Limitarea poluării fonice provenite din industrie și transporturi în așezările umane. 	<ul style="list-style-type: none"> - reclamații referitoare la zgomot primite într-o perioadă de timp dată - număr de locuitori din zonele în care sunt depășite nivelurile de zgomot admise 	<ul style="list-style-type: none"> - reducere cu 50% a reclamațiilor referitoare la zgomot
Energie	<ul style="list-style-type: none"> - Îmbunătățirea eficienței energetice și a utilizării resurselor energetice prin gruparea industriilor în centre - Facilitarea producției de energie cu utilizarea resurselor regenerabile. - Îmbunătățirea calității carburanților folosiți în transporturi pentru a reduce consumul de benzină cu plumb și motorină cu sulf și a sprijini utilizarea eco-carburanților (de ex. biocombustibili) 	<ul style="list-style-type: none"> - consum de energie (PJ) - cantitate de energie produsă din resurse regenerabile. - calitatea combustibilului uzat 	<ul style="list-style-type: none"> - 10% din energia utilizată în zona industrială să fie produsă din resurse regenerabile - vehiculele asociate industriilor să nu consume benzină cu plumb
Transport	<ul style="list-style-type: none"> - Dezvoltarea unei infrastructuri de transport pentru ca zona industrială să aibă un impact minim asupra vecinătăților - Promovarea dezvoltării durabile în special prin reducerea la minim a efectelor adverse ale transportului asupra mediului și prin îmbunătățirea siguranței 	<ul style="list-style-type: none"> - Kilometrajul vehiculelor grele de marfă 	<ul style="list-style-type: none"> - creștere cu max. 10% a traficului greu până în 2013 comparativ cu 2007

Domeniu/ factor	Obiectivele de mediu	Indicatori	Ținte (exemple, diferă pentru fiecare PPDI)
Biodiversitate, faună și floră	<ul style="list-style-type: none"> - Protejarea diversității naturale a florei, faunei și habitatelor în zonele protejate și potențialele situri Natura 2000 - Asigurarea protecției și reluării rutelor de migrațiune, coridoarelor și locurilor de popas pentru speciile migratoare, minimizarea fragmentării peisajului de ex. prin dezvoltarea zonelor industriale și crearea coridoarelor de transport 	<ul style="list-style-type: none"> - definirea zonelor tampon pentru zonele industriale aflate în apropierea acestora - se creează legături între căile de migrare 	<ul style="list-style-type: none"> - nici o zonă industrială nu este amplasată în aceste zone tampon - îndeplinirea țintei pentru planul de acțiune pentru diversitate
Apa	<ul style="list-style-type: none"> - Îmbunătățirea calității efluentului industrial - Utilizarea eficientă a apei potabile de bună calitate - Limitarea poluării apei din surse de poluare punctiforme și difuze la niveluri care să nu dăuneze sistemelor naturale; - Menținerea și refacerea proceselor ecologice esențiale (ex. hidrologie, calitatea apei, procese litorale) 	<ul style="list-style-type: none"> - calitatea efluentului industrial se încadrează în cerințele legii calitatea (biologică și chimică) a râurilor și lacurilor - disponibilitatea apei pentru habitatele dependente de apă, mai ales în zonele umede desemnate; 	<ul style="list-style-type: none"> - xx ppm de substanțe periculoase evacuate în apele uzate - xx ppm de nutrienți (P și N) în apele uzate evacuate
Managementul deșeurilor	<ul style="list-style-type: none"> - Minimizarea cantității de deșuri generate, mai ales a celor periculoase - Tratarea corectă a deșeurilor la stațiile oficiale de tratare - Facilitarea reciclării sau compostării deșeurilor 	<ul style="list-style-type: none"> - producția de deșuri într-o perioadă de timp dată - număr de locuri de depozitare ilegale - cantitatea de deșuri reciclate sau compostate 	<ul style="list-style-type: none"> - xx tone de deșuri produse - Toate deșeurile solide colectate și tratate/depozitate în amplasamente adecvate până în anul 2012, creșterea cantității reciclate la 55 % din totalul deșeurilor industriale produse - realizarea țintelor UE privind deșeurile din ambalaje până în 2011
Sol / zonă	<ul style="list-style-type: none"> - Limitarea poluării solului din surse punctiforme și difuze; 	<ul style="list-style-type: none"> - suprafața de teren 	

Domeniu/ factor	Obiectivele de mediu	Indicatori	Ținte (exemple, diferă pentru fiecare PPDI)
	- Reducerea ocupării de noi terenuri prin sprijinirea dezvoltării zonelor industriale pe foste amplasamente industriale	- contaminată incidente de poluare - suprafață/ pierdere de terenuri verzi/ foste terenuri industriale și propoția posibil de reutilizat;	
Populație și sănătate publică	- Minimizarea riscurilor pentru sănătate – număr de locuitori, inclusiv de gravide și copii, expuși la substanțe toxice din mediu, agenți biologici și zgomot excesiv.	- număr de locuitori din zonele în care sunt depășite valorile limită de poluare	- nici o persoană să nu mai locuiască în zone poluate
Resurse naturale	- Limitarea utilizării resurselor naturale epuizabile în producția industrială și găsirea de alte alternative de materii prime	- cantitate de resurse naturale epuizabile utilizată	
Peisaj	- Menținerea calității peisajului	- Impact vizual perceput de vecini	- nici o plângere legată de un impact vizual

6.7 Pasul 5: identificarea alternativelor care necesită evaluare aprofundată

6.7.1 Scopul

Identificarea alternativelor este unul dintre cei mai importanți pași ai SEA.

Scopul este de a stabili o listă scurtă de alternative fezabile din punct de vedere tehnic, practic și economic și de a le selecta pe cele care merită o detaliere sau investigație mai aprofundată.

Analiza alternativelor trebuie să cuprindă întotdeauna o comparare minimală între PPDI/PPZI propus și opțiunea zero, respectiv o evaluare a evoluției probabile a mediului în cazul neimplementării PPDI/PPZI.

În cazul unor PPDI/PPZI, compararea dintre PPDI/PPZI propus și alternativa zero poate fi o comparație realistă – de ex. se poate face pentru planuri de investiții și dezvoltare a unui anumit sector industrial. Însă pot exista alternative la obiectivele specifice ale unui pan. Este recomandabil ca echipa SEA să parcurgă întotdeauna procesul identificării alternativelor, deoarece acesta este un proces foarte constructiv în care PPDI/PPZI este privit din diferite unghiuri – chiar dacă până la urmă nu se identifică nici o alternativă.

6.7.2 Abordare

Pasul 1: Stabilirea listei preliminare de alternative

Trebuie întocmită o listă lungă de alternative. Aceasta se elaborează prin brainstorming de către echipa SEA în strânsă cooperare cu echipa de planificatori ai PPDI/PPZI, deoarece astfel se va avea cea mai bună imagine a alternativelor posibile care să permită îndeplinirea obiectivelor PPDI/PPZI. Va fi necesară de asemenea consultarea autorităților de mediu. Este de multe ori utilă implicarea

factorilor interesați în elaborarea și evaluarea alternativelor cu autorul tehnicilor de implicare a publicului (v. secțiunea 9).

Alternativele analizate în această etapă de început a SEA nu trebuie dezvoltate cu prea multe detalii. Ele trebuie să fie însă suficient de distincte pentru a permite o bună comparare a efectelor fiecăreia asupra mediului.

Așa cum există alternative privind amplasarea zonelor industriale, există și tipuri de industrii alternative. Majoritatea industriilor înființate sunt amplasate de fapt de obicei în apropierea orașelor mari; zonele industriale și zonele urbane se dezvoltă de obicei în același loc și se atrag reciproc.

Dacă trebuie identificate alternative la PPDI/PPZI, este util ca PPDI/PPZI propus să fie privit sub următoarele aspecte prezentate mai jos în tabelul 6.8, iar pe baza acestora să se elaboreze lista alternativelor posibile:

Tabelul 6.8: Aspecte de care se ține seama în identificarea alternativelor

Aspect	Întrebări posibile
Necesitatea sau cererea de zone industriale	- Poate fi suplinită necesitatea sau cererea de producție industrială, locuri de muncă etc. fără implementarea planului sau programului? (și este necesar ca aceasta să ocupe suprafața specificată?)
Tip de industrii sau procese tehnologice	- Se poate ca în zona industrială să se creeze un alt tip/combinăție de industrii? - Există tehnologii sau metode care ar putea satisface aceeași necesitate aducând mai puține prejudicii mediului decât metodele 'evidente' sau tradiționale?
Amplasarea zonelor industriale	- Poate fi ales un alt amplasament pentru planul propus? - Este de preferat ca zona industrială să fie amplasată lângă o altă zonă industrială? - Există infrastructura adecvată care să susțină aceste industrii? (adică alimentări cu apă, instalații de tratare a apelor uzate și deșeurilor, infrastructură de transport) - Care este efectul cumulativ al noilor forme de impact asupra mediului (de ex. aport suplimentar de ape uzate evacuate în canalizarea din zonă)
Termene și implementare	- Există cerere pentru produsele realizate de industriile alocate zonelor industriale pe piața (locală, națională, internațională), sau este mai bine ca în zona industrială planificată să se aloce alte industrii?

Pasul 2: Stabilirea listei scurte de opțiuni alternative:

Lista preliminară trebuie redusă la o versiune scurtă de opțiuni fezabile, după o analiză în care se elimină alternativele care nu sunt considerate fezabile. În etapa de evaluare (v. secțiunea 7) va trebui să se lucreze mai mult asupra acestor aspecte.

Identificarea alternativelor este una dintre cele mai importante componente ale SEA.

Pentru a permite identificarea alternativelor, procesul SEA trebuie introdus din fazele cele mai timpurii de elaborare a PPDI/PPZI, când „toate drumurile sunt încă deschise”. De aceea acest pas a fost introdus încă din etapa de definire a domeniului. Însă de multe ori este necesară obținerea unor noi informații detaliate care să permită elaborarea completă a alternativelor practice. Dacă PPDI/PPZI este un PPTU, atunci aceste informații pot fi solicitate de echipa SEA/ GL în faza de „studii de fundamentare” (v. în Anexa 9 a ghidului de față legăturile dintre procesul formal de elaborare a PPTU și procesul SEA)

Este important de amintit că PPTU la un nivel ierarhic superior oferă deja un cadru în care tipurile de alternative industriale acceptabile au fost probabil deja conturate în linii mari. De aceea, trebuie

să se țină seama de rapoartele SEA ale planurilor de nivel superior). Capacitatea de suportabilitate a mediului¹ în zona pentru care este elaborat un PPTU și a zonei sale de impact este de asemenea un factor major în determinarea tipului și suprafeței destinate alternativelor industriale ce vor fi analizate. La nivel regional mai extins poate exista o gamă mai variată de alternative industriale decât în cazul unui (PPZI) nivel local mai restrâns, iar deciziile adoptate la un nivel mai înalt (PPDI) ar putea închide unele alternative la nivelurile inferioare. (v. secțiunea 1.4.2 și Anexa 1 a Ghidului SEA pentru PPTU cu privire la ierarhia PPTU). Pentru mai multe informații cu privire la generarea și identificarea alternativelor, a se vedea Ghidul SEA pentru PPTU, secțiunea 6.6.2.2.

Criteriile de evaluare posibile prezentate în tabelul 6.9 și aplicate pentru reducerea listei lungi la un număr mai mic de alternative fezabile, pot fi cele de mai jos, dar nu numai:

Tabelul 6.9: Criterii în stabilirea listei scurte de alternative

Criterii	Descriere
Relevanță	Alternativele trebuie să permită în continuare realizarea obiectivelor PPDI (stabilite în pasul 1), respectiv selectarea alternativelor nu trebuie să contravină obiectivelor PPDI.
Fezabilitate din perspectiva mediului	<ul style="list-style-type: none"> - Alternativele trebuie să respecte obiectivele de mediu de referință și impactul lor asupra mediului trebuie limitat - Dacă o alternativă ar putea avea efecte adverse, se va evalua dacă acestea ar putea fi evitate, reduse sau compensate. (se includ și efectele indirecte, de ex. ale intensificării traficului) - Dacă o alternativă ar putea avea efecte pozitive, trebuie analizat dacă acestea ar putea fi întărite. - Trebuie evaluat de asemenea dacă efectele ar putea varia pe termen scurt, mediu sau lung. <p>Exemple de aspecte de avut în vedere în stabilirea amplasării zonelor industriale:</p> <p>Tipul de industrie adecvat în locul adecvat; unele industrii au un impact mai mare decât altele, ceea ce trebuie să se reflecte în sensibilitatea mai redusă a mediului înconjurător (de ex. firmele de logistică față de industria farmaceutică)</p> <p>Industria nu trebuie să se afle în apropierea unei zone de protecție stabilite pentru sursele de apă potabilă</p> <p>Trebuie să existe o infrastructură adecvată care să susțină industriile, adică alimentări cu apă, instalații de tratare a apelor uzate și deșeurilor, rețele de canalizare, infrastructură de transport</p>
Fezabilitate tehnică	<ul style="list-style-type: none"> - Tehnologiile sau metodele propuse trebuie să fie fezabile și să permită realizarea obiectivelor. - Materiile prime și materialele de producție să fie disponibile - Trebuie să existe sau să se creeze infrastructura necesară (de ex. de transport, apă, energie, de tratare a apelor uzate și deșeurilor etc.)
Fezabilitate economică	<ul style="list-style-type: none"> - Trebuie analizat dacă alternativa este suportabilă (de ex. din punct de vedere al materiei prime, energiei, forței de muncă, infrastructurii etc.) - Există baza economică la nivel local, național sau internațional (de ex. din punct de vedere al investitorilor, furnizorilor și

¹ Capacitatea de suportabilitate a mediului: cantitatea totală de amenajări pe care le poate absorbi o anumită zonă geografică (într-o perioadă de timp dată) fără a genera efecte negative asupra mediului. Aceasta depinde în parte de sensibilitatea receptorilor locali și de capacitatea infrastructurii de mediu asigurate pentru a compensa efectele asupra mediului.

	clienților)
Acceptabilitate socială	Dacă o alternativă nu ar fi acceptabilă pentru public, atunci PPDI/PPZI va fi mai dificil de implementat; De exemplu cetățenii ar putea să nu accepte amplasarea de industrii grele sau foarte poluante dar accepta industriile cu mulți angajați, din motive de locuri de muncă
Control	Unele alternative ar putea scăpa controlului titularului PPDI sau ar putea depăși puterea de control a acestuia. Aceasta nu înseamnă neapărat că alternativa nu ar trebui luată în considerare, ci că titularul PPDI trebuie să țină seama de acest criteriu.

Criteriile din lista de mai sus nu trebuie încă aplicate în detaliu pentru stabilirea listei scurte, însă trebuie descris pe scurt motivul selectării fiecărei alternative de pe lista scurtă. Evaluarea detaliată a alternativelor de pe lista scurtă în raport cu aceste criterii se va efectua în faza de evaluare a SEA, atunci când echipa de elaborare a PPDI/PPZI va putea veni cu noi date (v. secțiunea 7).

6.8 Pasul 6: planificarea inițială

6.8.1 Scopul

Scopul ultimului pas al definirii domeniului este de a planifica SEA, pe cât posibil, în această fază inițială a procesului. Aceasta înseamnă de fapt tratarea tuturor aspectelor practice, inclusiv stabilirea termenelor, a resurselor necesare, integrarea SEA cu procesul de elaborare a P/P.

6.8.2 Abordare

Se determină cine și cum va fi implicat:

- Identificarea autorităților, instituțiilor și persoanelor care să fie implicate, inclusiv reprezentanți ai sectorului industrial în general
- Structurarea procesului de implicare a publicului și legarea lui de procesul de elaborare a PPDI/PPZI¹.

Termene:

- Se propune un calendar pentru desfășurarea fiecărei sarcini;
- Se clarifică și se utilizează la maxim legăturile și sinergiile dintre fiecare sarcină și activitățile corespunzătoare din cadrul planificării propriu-zise

Resurse:

- Identificarea resurselor necesare (finanțare, experți, date, instrumente etc.)
- Identificarea sinergiilor și suprapunerilor cu alte procese, inclusiv cu alte evaluări care ar putea determina o maximizare a eforturilor și contribuțiilor (de exemplu, împărțirea efortului de culegere a datelor)

Procesul de planificare:

Trebuie determinat în mod clar în ce etapă se află procesul de planificare a PPDI/PPZI. Este abia la început? Există deja o imagine clară a problemelor și obiectivelor? În funcție de răspuns trebuie adaptat întregul proces SEA și rolul său în raport cu procesul de planificare și de luare a deciziei. Este însă important ca în cadrul procesului SEA să fie generate și analizate alternative.

6.9 Raportul privind definirea domeniului

Scopul Raportului de definire a domeniului este:

¹ PPTU presupun un proces formal de elaborare care cuprinde și o fază de consultare a publicului – v. tabelul din Anexa 9)

- de a înregistra acordul principalilor factori interesați cu privire la domeniul de aplicare a SEA;
- informarea factorilor interesați cu privire la principalele elemente ale PPDI și a principalelor aspecte de mediu;
- de a obține de comentarii din partea factorilor interesați cu privire la domeniul de cuprindere și abordarea SEA și cu privire la PPDI.

Scopul acestui raport privind definirea domeniului este similar cu cel al raportului privind definirea domeniului din procesul EIM pentru proiecte.

Deși acest lucru nu este prevăzut în mod oficial în HG 1076/2004, având în vedere importanța și rolul său central în întregul proces SEA, este recomandabil ca hotărârea GL în ce privește definirea domeniului să fie înregistrată printr-un document special conceput.

Raportul de definire a domeniului trebuie să fie clar, concis și ușor de citit de către categorii diverse de factori interesați.

Tabelul 6.10: Informații ce se includ de obicei într-un raport de definire a domeniului

1. Introducere (cu o scurtă prezentare a PPDI/PPZI și a procesului de elaborare a PPDI/PPZI, a scopului Raportului de definire a domeniului). 2. Descrierea scopului principal al PPDI/PPZI și al elementelor sale cheie 3. Descrierea altor documente strategice internaționale, naționale și locale, inclusiv a celor din ierarhia PPTU care ar putea fi relevante pentru PPDI/PPZI. 4. Legături cu alte PPTU și PPDI/PPZI 5. Scurtă descriere a situației existente a mediului, arătând principalele aspecte și constrângeri de mediu 6. Determinarea aspectelor de mediu ce trebuie tratate, inclusiv a celor analizate în SEA pentru P/P de nivel superior și a PPDI/PPZI cu legături pe orizontală 7. Obiectivele, indicatorii și țintele de mediu; 8. Hărți ale ariei cuprinse în PPDI și ale zonei estimate de impact asupra mediului 9. Lista preliminară de alternative în cadrul PPDI 10. Metodologia SEA propusă (inclusiv termene, bugetul, echipa, lista factorilor implicați ce vor fi consultați) 11. Concluzii privind domeniul de cuprindere propus pentru SEA. 12. Surse de date 13. Punct de contact pentru adresarea comentariilor.

Raportul privind definirea domeniului trebuie să fie apoi pus la dispoziția factorilor interesați, inclusiv a publicului și în această fază de început a procesului SEA.

7 EVALUAREA PPDI/PPZI

7.1 Scopul

Scopul acestei etape a procesului SEA este de a identifica, discuta și evalua efectele probabile asupra mediului generate de PPDI/PPZI.

Evaluarea impactului asupra mediului trebuie efectuată o dată cu elaborarea PPDI/PPZI și nu abia după ce proiectul acestuia a fost finalizat. Rezultatele, materialele și recomandările realizate prin SEA trebuie incluse în versiunea finală a PPDI/PPZI.

În evaluarea impactului PPDI/PPZI asupra mediului pot fi utilizate o serie de abordări, metode și instrumente diferite. În general, însă, se pot specifica 8 astfel de pași ai evaluării P/P, enumerați în tabelul de mai jos.

Tabelul 7.1: Pașii evaluării PPDI/PPZI

Pasul 1	Stabilirea situației initiale a mediului (inclusiv în zona probabilă de impact)
Pasul 2	Selectarea listei scurte de alternative de dezvoltare rezonabile
Pasul 3	Testarea compatibilității dintre obiectivele PPDI/PPZI și obiectivele relevante de mediu.
Pasul 4	Predicția efectelor asupra mediului ale PPDI/PPZI și ale alternativelor detaliate ale acestuia.
Pasul 5	Evaluarea semnificației efectelor în raport cu obiectivele de mediu relevante.
Pasul 6	Identificarea măsurilor de ameliorare a efectelor negative semnificative și de întărire a efectelor pozitive.
Pasul 7	Alegerea alternativei preferabile a PPDI/PPZI.
Pasul 8	Definirea măsurilor de monitorizare a efectelor asupra mediului ale implementării PPDI/PPZI

7.2 Pasul 1: stabilirea situației inițiale a mediului

7.2.1 Scopul

În efectuarea SEA pentru un PPDI/PPZI, un pas esențial este stabilirea stării inițiale a mediului. Aceasta cu un dublu scop:

- situația inițială trebuie să descrie starea actuală a mediului din zona care ar putea fi afectată de impactul PPDI/PPZI și trebuie să fie apoi utilizată ca reper de comparație pentru evaluarea mediului în cazul implementării PPDI/PPZI.
- situația inițială trebuie să contureze tendințele viitoare probabile ale aspectelor de mediu în lipsa implementării PPDI/PPZI (numită și alternativă zero)¹.

¹ **Alternativa Zero** este un termen utilizat în Directiva SEA 2001/42/ UE, Anexa 1 paragraf 5.22 ca fiind 'evoluția probabilă a aspectelor relevante (ale stării actuale a mediului) în absența implementării planului sau programului', adică dacă implementarea P/P existente continuă fără modificări.

7.2.2 Abordare

O analiză preliminară a stării mediului din zona ce va fi probabil afectată a fost deja realizată în faza de definire a domeniului. Raportul de definire a domeniului va trebui deci utilizat ca punct de plecare pentru studiul situației inițiale.

Studiul situației inițiale trebuie să descrie dezvoltarea trecută și starea actuală a mediului în zona ce va fi probabil afectată de PPDI/PPZI; aici intră și identificarea și descrierea principalelor aspecte de mediu.

- *Resurse de mediu și calități ale mediului*, de ex. patrimoniu cultural, peisaje, pădure, acces la zone de agrement
- *Calitatea resurselor vulnerabile*, de ex. calitatea apei subterane, specii rare, caracteristici naturale valoroase
- *Amenințări la care este supus mediul*, ex. contaminare a apei subterane și de suprafață, eroziune, alte industrii aflate în zonă
- *Tendențe în mediu*: ex. schimbarea calității aerului și apei, creșterea impactului sonor

Descrierea acestor tendințe viitoare este de obicei limitată de numeroase incertitudini, precum existența datelor privind amenajarea viitoare a teritoriului, dezvoltarea economică, progresul economic etc.. Toate aceste aspecte pot influența tendințele viitoare.

Situația inițială va fi probabil foarte diferită în funcție de amplasarea viitoarei zone industriale pe un teren nou sau pe o fostă platformă industrială (sau parte a acesteia).

- *Amplasamente verzi*

Cu referire la dezvoltarea unei zone industriale, o zonă verde este adeseori un teren agricol unde poluarea determinată de folosințele anterioare este limitată și a fost produsă mai ales de utilizarea pesticidelor și îngrășămintelor chimice sau naturale.

- *Amplasamente industriale scoase din uz*

Pentru ca echipa SEA să poată întocmi studiul situației inițiale pentru un teren industrial abandonat trebuie să se cunoască industriile care au funcționat anterior pe amplasamentul respectiv. Trebuie cartografiată poluarea istorică pentru a putea evalua dacă mai există poluanți și dacă amplasamentul necesită decontaminare înainte de a putea fi luat în calcul. Informațiile importante de obținut privesc existența contaminării solului, apelor de suprafață și subterane, care sunt poluanții (metale grele, solvenți organici etc.) și pe ce suprafață geografică se întinde poluarea.

7.2.3 Cerințe privind datele referitoare la situația inițială

SEA nu trebuie să devină un exercițiu împovărător de strângere de date. Important este ca echipa SEA:

- *Să se concentreze pe aspectele relevante ale fiecărei componente a mediului*, respectiv cele care ar putea fi semnificativ afectate de PPDI/PPZI.
- *Să analizeze atent ce informații sunt într-adevăr necesare și care este nivelul necesar de detaliere al datelor și informațiilor*; Poziția ierarhică a PPDI/PPZI (dacă este vorba de un PPTU) va influența nivelul de detaliere al PPDI/PPZI și trebuie să dicteze nivelul de detaliere al datelor prezentate în Raportul de mediu. La nivelul SEA pot fi suficiente informații în linii mari sau informații cu privire la aspectele de însemnătate regională/locală.
- *Să culegă date cât mai recente și mai exacte posibil*

Datele trebuie să fie prezentate sub formă de hărți sau cu ajutorul graficelor sau diagramelor. Numai dacă datele nu pot fi prezentate în formă vizuală, ele trebuie sintetizate sub formă de text.

SEA trebuie să indice incertitudinile create de lipsa anumitor date și dacă datele lipsă ar trebui culese în cadrul monitorizării implementării PPDI/PPZI.

7.2.4 Surse și tipuri de informații referitoare la situația inițială

Există numeroase surse de informații de mediu.

Datele de mediu trebuie colectate, pe cât posibil, din sursele existente, care pot fi:

- Documente strategice, precum alte PPTU și alte P/P cu acoperire geografică similară, rapoarte privind starea mediului, rapoarte de monitorizare a industriilor, planuri de acțiune pentru mediu (de ex. strategii Agenda 21);
- Alte studii de fundamentare și rapoarte privind problemele existente și predicțiile de mediu și sănătate asociate poluării industriale, întocmite la nivel național, regional, județean și local;
- Consultanți, laboratoare, universități și alți furnizori de servicii;
- Organizații guvernamentale de la diferite niveluri și din diferite sectoare; Persoane din public și/sau ONG, reprezentanți ai organizațiilor industriale precum Camere de Comerț etc.

Acest din urmă grup poate oferi informații importante cu privire la utilizarea anterioară a terenurilor respective.

În Anexa 6 este prezentată o privire generală asupra surselor posibile de date referitoare la situația inițială pentru SEA efectuată pentru un PPDI/PPZI. În ultimii ani, s-a lucrat intens la elaborarea bazelor de date de monitorizare pentru înregistrarea datelor în sistemul UE și pentru stabilirea sistemelor de asigurare a calității datelor. În prezent calitatea datelor statistice (de ex. privind calitatea aerului sau calitatea apelor de suprafață) este limitată ca arie geografică și acoperire în timp. De aceea pot fi necesare noi studii, dacă impactul ar putea avea loc într-o zonă despre care se cunoaște prea puțin sau de loc și dacă astfel de informații au un rol critic în determinarea impactului strategic. Cantitatea și calitatea datelor se va îmbunătăți pe măsura dezvoltării în continuare a bazelor de date și a sistemelor de asigurare a calității datelor din România.

Informațiile privind situația inițială pot fi cantitative sau calitative și de multe ori este util să se utilizeze ambele tipuri. În SEA, informațiile calitative trebuie susținute cu dovezi raționale. Documentația pictografică este o modalitate simplă de documentare, care poate descrie starea mediului; o altă modalitate este statistica.

În Anexa 6 este prezentată de asemenea sub formă de tabel o imagine generală a datelor de mediu ce trebuie colectate și a surselor posibile pentru aceste date, care poate fi un instrument util pentru stabilirea situației inițiale a mediului.

7.3 Pasul 2: Selectarea listei scurte de alternative de dezvoltare rezonabile

După culegerea unor informații de fundamentare de mediu și industriale suficiente, echipa SEA poate analiza lista generală a alternativelor de mediu propuse în etapa de definire a domeniului SEA, în lumina informațiilor culese și poate finaliza alternativele durabile din punct de vedere al mediului.

Lista preliminară propusă de echipa SEA se reduce astfel la o listă scurtă finală de alternative rezonabile, relevante, fezabile sau acceptabile; Tabelul 6.9 din secțiunea 6 conține criteriile de selectare a alternativelor.

Echipa de elaboratori ai PPDI/PPZI nu poate refuza să includă alternativele scenariilor mai favorabile pentru mediu doar invocând că „nu s-a mai făcut așa ceva până acum” sau numai din motive de creștere a costurilor.

Criteriile de selecție aplicate pentru reducerea listei la un număr mai mic de alternative trebuie să fie solide și să poată rezista analizei în caz că factorii interesați nu sunt de acord cu alternativele alese. Elaborarea acestor criterii de selecție poate fi utilă în conceperea și revizuirea alternativelor. Dacă în această fază cele două echipe nu pot ajunge la o înțelegere, atunci acest aspect va trebui din nou discutat după următorul pas al SEA, care presupune evaluarea din punct de vedere al mediului a Alternativelor de dezvoltare propuse de echipa de elaboratori ai PPDI/PPZI.

7.4 Pasul 3: evaluarea compatibilității obiectivelor PPDI/PPZI cu obiectivele de referință privind mediul

7.4.1 Scopul

Scopul acestui pas este de a evalua compatibilitatea reciprocă dintre obiectivele PPDI/PPZI și dintre acestea și obiectivele de mediu relevante, de a identifica atât sinergiile posibile, cât și neconcordanțele.

Pot exista neconcordanțe interne între diferitele obiective ale unui PPDI/PPZI, unele dintre acestea putând fi obiective de mediu și pot exista neconcordanțe între obiectivele PPDI/PPZI și obiectivele de mediu relevante care să nu poată fi soluționate. Evaluarea compatibilității va clarifica aceste situații astfel încât deciziile ulterioare să aibă o bază solidă și să se poată analiza măsuri de compensare sau alternative.

Evaluarea obiectivelor PPDI/PPZI poate duce de asemenea la formularea de recomandări privind modificarea obiectivelor existente sau integrarea unor noi obiective în PPDI/PPZI supus evaluării, în vederea îmbunătățirii performanței sale de mediu. Ca atare, evaluarea compatibilității va ajuta la o specificare mai precisă a aspectelor pe care trebuie să se concentreze SEA.

Aceasta evaluare trebuie să se aplică fiecărei alternative de dezvoltare discutate. În unele situații, obiectivele pot fi aceleași pentru fiecare alternativă, însă mijloacele utilizate pentru realizarea acestor obiective pot diferi și de aceea poate fi necesară o evaluare separată în cadrul fiecărei alternative.

Caseta 7.2 Exemplu de analiză a compatibilității obiectivelor

Exemplu: Un PPDI/PPZI propus se poate axa pe dezvoltarea mai multor industrii mai mari, pe când unul dintre obiectivele de referință pentru mediu ale PPDI/PPZI este specific de a reduce poluarea atmosferică. PPDI/PPZI propus nu conține obiective specifice care să diminueze impactul asupra calității aerului.

SEA poate sugera atunci dezvoltarea unor industrii eficiente energetic și durabile ca obiectiv al PPDI/PPZI propus, deoarece o reducere a consumului de energie sau utilizarea energiei regenerabile va determina reducerea poluării atmosferice.

7.4.2 Abordare

Compatibilitatea reciprocă a obiectivelor PPDI/PPZI cu obiectivele de mediu relevante poate fi evaluată cu ajutorul unor matrici precum cea prezentată în tabelele 7.3 și 7.4:

Tabelul 7.3 Compatibilitatea *reciprocă* a obiectivelor PPDI/PPZI

Obiectivele PPTU	Obiectivul 1	Obiectivul 2	Obiectivul 3	Obiectivul 4	Obiectivul X
Obiectivul 1					
Obiectivul 2					

Obiectivul 3					
Obiectivul 4					
Obiectivul X					

Compatibilitatea obiectivelor PPDI/PPZI *cu obiectivele relevante de mediu* poate fi de asemenea evaluată cu ajutorul unei matrici precum cea de mai jos:

Tabelul 7.4: Compatibilitatea dintre obiectivele PPDI/PPZI și *obiectivele relevante de mediu*

	Obiectivele de mediu relevante				
Obiectivele PPTU	Obiectivul 1	Obiectivul 2	Obiectivul 3	Obiectivul 4	Obiectivul X
Obiectivul 1					
Obiectivul 2					
Obiectivul 3					
Obiectivul 4					
Obiectivul X					

În fiecare căsuță se poate utiliza un simbol specific pentru a arăta dacă acel obiectiv este compatibil sau incompatibil. Dacă această compatibilitate este stabilită pe baza anumitor prezumții, se poate indica acest lucru printr-un alt simbol dat. Se poate utiliza simbolul „+„ dacă: obiectivele sunt compatibile; simbolul „?” atunci când compatibilitatea depinde de anumite prezumții și simbolul „X” în caz de incompatibilitate. Dacă nu există nici o legătură între două obiective date, căsuța poate fi lăsată liberă.

Matricile de evaluare trebuie însoțite de o explicație a fiecărui obiectiv esențial al PPDI/PPZI. Pentru matricea utilizată pentru a testa compatibilitatea obiectivelor PPDI/PPZI cu obiectivele relevante de mediu este bine să se specifice întrebările orientative pentru formele mai specifice de impact. Aceste întrebări, împreună cu indicatorii, vor fi utilizați apoi la elaborarea sistemului de monitorizare a efectelor asupra mediului ale implementării PPDI/PPZI.

Tabelul 7.5: Exemplu de evaluare a obiectivelor în raport cu obiectivele de referință privind mediul (SEA pentru POR din România 2007 – 2013)

Obiectivul specific 1: Consolidarea și creșterea sectorului productiv în România		
Obiectivele de mediu relevante	Indicatori relevanți/ întrebări orientative	Comentarii privind efectele probabile asupra mediului
Minimizarea impactului asupra calității aerului	- Se va diminua poluarea aerului în zonele urbane și rurale? - Calitatea aerului	Un efect pozitiv ar putea fi determinat de introducerea BAT și a sistemelor de management de mediu
Limitarea poluării apelor din surse punctiforme și difuze	- Calitatea apei	Ar putea fi obținute efecte pozitive asupra calității apei în general dacă proiectele ar urmări reducerea consumului de apă în industrie. O contribuție pozitivă la reducerea poluării ar putea fi obținută prin introducerea BAT și a sistemelor de management de mediu.

Obiectivul specific 1: Consolidarea și creșterea sectorului productiv în România		
Obiectivele de mediu relevante	Indicatori relevanți/ întrebări orientative	Comentarii privind efectele probabile asupra mediului
Diminuarea generării de deșeuri și facilitarea reciclării tuturor deșeurilor	<ul style="list-style-type: none"> - Reducerea generării de deșeuri, - creșterea ratei de recuperare a deșeurilor, - facilitarea reciclării tuturor deșeurilor 	Datorită creșterii productivității, este important să se cunoască tipul noilor deșeuri generate (periculoase și nepericuloase) care ar determina necesitatea unor scheme de management specifice. Dacă prin măsuri precum BAT se susține reducerea și recuperarea deșeurilor, se va obține un efect pozitiv semnificativ.

7.5 Pasul 4: Predicția EFECTELOR PPDI/PPZI și ale alternativelor sale

7.5.1 Scopul

Scopul acestui pas este acela de a identifica, descrie și evalua însemnătatea efectelor PPDI/PPZI și ale alternativelor sale asupra diferitelor componente și aspecte de mediu.

7.5.2 Abordarea predicției și descrierii efectelor

În primul rând se identifică rezultatele așteptate ale implementării fiecăruia dintre diferitele elemente ale PPDI/PPZI.

Apoi se identifică și se descriu efectele potențiale asupra mediului ale fiecăruia dintre rezultatele așteptate.

7.5.2.1 Identificarea rezultatelor așteptate ale unui PPDI/PPZI

Prima cerință este să se identifice rezultatele așteptate ale implementării fiecăruia dintre diferitele elemente ale PPDI/PPZI.

Este esențial ca SEA să aibă în vedere implicațiile locale, județene, regionale și naționale ale oricărei modificări a activității industriale în toate etapele implementării PPDI/PPZI, de la elaborarea acestuia și până la implementarea efectivă și funcționarea PPDI/PPZI.

Rezultatele așteptate ale unui PPDI/PPZI pot fi deopotrivă pozitive și negative. În tabelul de mai jos sunt prezentate exemple de rezultate așteptate la diferite niveluri geografice.

Tabelul 7.6: Rezultatele unui PPDI/PPZI

Rezultat potențial pozitiv al unui nou PPDI/PPZI	Rezultat potențial negativ al unui nou PPDI/PPZI
Local	Local
Crearea de locuri de muncă	Conflicte în folosința terenurilor
Creșterea veniturilor pe plan local	Presiune asupra resurselor locale în urma migrării ducând la tensiuni socio-economice
Investiții asociate (de ex. furnizori)	Boli respiratorii sau sufocarea recoltelor cu praf (cauzate de creșterea poluării atmosferice). Extracția materiilor prime necesare proceselor tehnologice fără a se asigura durabilitatea acestora.

Inducerea unor îmbunătățiri de infrastructură (drumuri de acces, instalații de canalizare și alimentare cu energie)	Creștere/modificări ale cantității și densității circulației.
	Reducerea suprafețelor agricole prin contaminarea solului și a biotopului
	Apa potabilă necesită tratare datorită contaminării apelor de suprafață și subterane
	Suprasolicitarea infrastructurii: Conflict cu capacitățile locale de tratare (ex. a deșeurilor solide și apelor uzate) Ar putea fi tratate, de ex. deșeurile periculoase?
	Scăderea calității vieții datorită zgomotului și mirosurilor
	Creșterea costului resurselor datorită concurenței pe resurse din zonă, de ex. energie
	Epuizarea resurselor naturale
Regional / Național	Regional / Național
Oportunitățile de locuri de muncă și creșterea veniturilor locale pot ajuta la reducerea discrepanțelor regionale	Deplasări de populație, ducând la tensiuni socio-economice în zonele de plecare și pătrundere a migranților
Inducerea unor îmbunătățiri de infrastructură (acces, alimentare cu apă sau energie)	Poluare atmosferică inclusiv ploi acide și impact asociat asupra sănătății umane, calității apei și florei
	Epuizarea resurselor neregenerabile.
Global /Transfrontieră	Global /Transfrontieră
Dezvoltarea industrială orientată spre schimb leagă economia națională de piețele mondiale, cu potențial câștig economic	Substituirea resurselor ca urmare a epuizării surselor locale poate fi costisitoare și periculoasă
Integrarea oferă oportunități de schimb de tehnologie și astfel dezvoltare a unor tehnologii mai curate	Contribuție suplimentară la încălzirea globală
	Poluarea râurilor sau apelor subterane care afectează și alte țări

7.5.2.2 **Predicția și descrierea efectelor rezultatelor așteptate**

După identificarea rezultatelor așteptate, trebuie prezise și descrise efectele lor potențiale asupra mediului. Este un pas important dar și problematic al SEA pentru zonele industriale și va depinde de gradul de specificitate al PPDI/PPZI propus, dacă acesta conține informații cu privire la tipul de industrii etc.

Din punctul de vedere al mediului, nu se poate face deosebirea între zone industriale mari sau mici, deoarece impactul depinde de *tipul* de industrie și de complexitatea proceselor tehnologice. Industriile mici, simple, pot uneori cauza mai multe efecte negative asupra mediului decât industriile mari și complexe.

Efectele potențiale trebuie prezise și descrise cu cât mai multe detalii. Efectele asupra mediului asociate planificării industriale variază enorm și pentru a putea face o bună evaluare trebuie în general ca echipa SEA să dispună de cunoștințele și înțelegerea următoarelor:

- caracteristicile generale ale tipului de industrii ce vor fi amplasate în zona industrială și principalele procese tehnologice pe care le implică, inclusiv tehnologii curate.
- sursele și fluxurile de poluare și de deșeuri și a procedurilor de gestionare și eliminare a acestora.

- potențialele interacțiuni dintre industriile din zona industrială (simbioza industrială și efectele cumulative potențiale)
- dacă materiile prime utilizate de industrii provin din surse durabile din punct de vedere al mediului

Nivelul de detaliere posibil al efectelor va depinde de natura PPDI/PPZI. Predicția efectelor poate merge de la efecte foarte generale și calitative, de ex. „se va înrăutăți în următorii 15 ani” la altele de detaliu și cantitative, de ex. un efect măsurabil ar fi „o creștere de la 10 la 12 ppm în perioada 2008-2020”. Este important să se ofere o scurtă descriere a nivelului de detaliere posibil de realizat pentru fiecare SEA.

Dacă tipul industriilor care vor fi amplasate în zonele industriale a fost specificat de titularul PPDI/PPZI, este recomandabil ca echipa SEA să consulte materialele existente ca bază de evaluare sau pentru a obține o imagine de ansamblu a efectelor potențiale ale unei noi zone industriale.

Asemenea materiale sunt de exemplu: i) BREF-urile - documentele de referință privind cele mai bune tehnici disponibile pentru tipurile de instalații industriale care intra sub incidența OUG 152/2005 (instalații IPPC), dintre care câteva au fost traduse și sunt disponibile pe site-ul MMDD sau ii) Ghidul privind protecția mediului și a muncii (EHS - Environmental, Health & Safety) în activitatea industrială întocmit de Banca Mondială, care conține o scurtă descriere a aspectelor relevante ale EHS pe diferite sectoare industriale specifice.

<http://www.ifc.org/ifcext/enviro.nsf/Content/EnvironmentalGuidelines> .

În Anexa 4 se găsesc rezumate câteva profiluri de mediu ale mai multor sectoare industriale importante pentru România.

Multe PPDI/PPZI vor cuprinde propuneri de proiecte individuale, acestea trebuie evaluate la un nivel de detaliere suficient pentru a permite în linii mari predicția și descrierea efectelor semnificative asupra mediului. Dacă într-o fază ulterioară vor fi necesare EIM pentru proiectele individuale, aceasta va avea la bază informațiile și concluziile SEA.

Predicțiile calitative sunt adeseori exprimate în termeni ușor de înțeles precum „îmbunătățire sau înrăutățire” „advers”, „benefic” „incert”, „semnificativ” și trebuie explicate și justificate în raport împreună cu situația inițială relevantă pentru obiectivul SEA și cu referire la sursa informațiilor.

Este recomandabil ca echipa SEA să justifice nivelul de detaliere aplicat, care trebuie să corespundă nivelului PPDI/PPZI atunci când acestea fac parte dintr-o ierarhie de PPTU.

În tabelul de mai jos sunt prezentate întrebări ce trebuie puse cu privire la fiecare efect potențial important.

Tabelul 7.7 Întrebări de urmat pentru a descrie fiecare efect potențial important

- Care este impactul asupra mediului? Și care sunt receptorii (resurse naturale, ecosisteme sau specii)? Este un impact pozitiv sau negativ, de ex. PPDI/PPZI determină o îmbunătățire a calității aerului, o pierdere de peisaj sau o exploatare a resurselor ecologice, impact asupra solurilor și resurselor de apă?
- Este un impact direct? De ex. poluare atmosferică măsurabilă;
- Sau este un impact indirect: de ex. creștere a transporturilor, care determină creșterea poluării aerului;
- Este un impact pe termen scurt, mediu sau lung; (de diferențiat pe faze de construcție/instalare și exploatare)
- Cu ce frecvență apare acest impact?
- Este un impact temporar (reversibil) sau permanent (ireversibil)?
- Ar putea fi generat de evenimente neprevăzute sau anormale?
- Care este scara impactului? (local, regional, național sau global)
- Care este probabilitatea de apariție a impactului? (foarte probabil, probabil sau improbabil)
- Este un impact transfrontieră?
- Este un impact cumulativ? Va exista o interacțiune cu alte efecte și ca atare va contribui la crearea unor efecte cumulative semnificative?

Raportul de mediu trebuie să aducă probe privind dificultățile precum incertitudini sau limitări ale informației ce a stat la baza predicțiilor și descrierilor calitative și cantitative. Trebuie enunțate clar ipotezele, de exemplu cu privire la tendințele identificate sau la detaliile proiectelor ce vor fi elaborate în cadrul PPDI/PPZI.

7.6 Pasul 5: evaluarea semnificației efectelor alternativelor PPDI/PPZI

7.6.1 Scopul

Echipa SEA trebuie să știe cât de importante sau semnificative vor fi modificările produse de implementarea unui PPDI/PPZI pentru a putea lua o decizie. De aceea este necesară evaluarea semnificației efectelor.

Scopul evaluării este acela de a documenta selectarea soluției în general preferabile pentru PPDI/PPZI sau a alternativelor preferabile pentru unele elemente ale acestuia.

7.6.1.1 Generalități

Evaluarea PPDI/PPZI și a alternativelor sale trebuie să ia ca referință sau ca reper studiul situației inițiale a mediului și necesită luarea în considerare a mai multor chestiuni, ca cele de mai jos:

- Va determina măsura/acțiunea prevăzută în PPDI/PPZI un risc de nerespectare a standardelor de mediu? de ex. depășirea valorilor limită de emisie sau a standardelor de calitate a apei;
- Ar putea determina măsura/acțiunea prevăzută în PPDI/PPZI nerespectarea politicilor sau țintelor de mediu?

- Ar putea afecta măsura/acțiunea prevăzută în PPDI/PPZI resursele de mediu, de ex. situri Natura 2000, specii, peisaje, resurse de apă, resurse agricole, situri culturale etc.?

Ori de câte ori este posibil, efectele trebuie să fie cât mai bine cuantificate. Poate fi utilă o evaluare combinată, calitativă și cantitativă.

Evaluarea efectelor trebuie să cuprindă și efectele secundare, cumulative și sinergice. Întrebările care ar putea ajuta la evaluarea efectelor secundare, cumulative și sinergice ar putea fi, de ex.:

- Care sunt condițiile de mediu importante și valoroase din zona apropiată asupra cărora zona industrială ar putea avea impact? (de ex. există arii protejate, zone urbane, resurse valoroase de apă subterană?)
- Ce alte industrii și activități umane ar putea avea efect asupra aceluiași componente ale mediului? (activități trecute, prezente și viitoare)
- Ce relație există între impactul PPDI/PPZI propus și impactul acestor alte activități? (adică este probabil ca efectele unei noi zone industriale să determine efecte cumulative)
- Cum ar putea fi ameliorate efectele potențiale negative?

Efectele secundare, cumulative și sinergice pot fi de multe ori greu de identificat și evaluat, de aceea este recomandabil ca această activitate să fie desfășurată de mai multe persoane din echipa SEA. Se pot de asemenea obține informații cu privire la potențiale evenimente neprevăzute prin discuții cu locuitorii din zonele afectate.

7.6.1.2 Alternativele preferabile

Evaluarea alternativelor este adesea un proces iterativ. Trebuie ca evaluarea alternativelor să utilizeze aceleași reguli ca și evaluarea impactului PPDI/PPZI propus, adică:

- să aibă la bază situația inițială a mediului
- efectele să fie pe cât posibil cuantificate
- să fie evaluate și efectele cumulative, secundare sau sinergice
- să se menționeze incertitudinile privind natura și semnificația efectelor.

Raportul de mediu trebuie să cuprindă o discuție clară a implicațiilor pentru mediu ale opțiunilor alternative analizate în vederea alegerii soluției preferabile. Această discuție trebuie să arate modul în care considerentele de mediu au influențat în final selectarea alternativei preferabile a PPDI/PPZI.

Pentru a putea decide cu privire la alternativele preferabile, poate fi utilă centralizarea rezultatelor evaluării diferitelor alternative într-un singur tabel, ca tabelul 7.9 de mai jos în care este prezentat un exemplu de două alternative ale unui PPDI/PPZI.

Tabelul 7.8: Exemplu de comparație între impactul asupra mediului determinat de două alternative

Obiectivul de mediu	Alternativa 1 a PPDI/PPZI		Alternativa 2 a PPDI/PPZI	
	Impact	Comentarii/ explicații	Impact	Comentarii/ explicații
Minimizarea impactului asupra calității aerului	-	Industria grea va fi amplasată în zona industrială	+/-	Combinăție de industrie ușoară și grea
Limitarea poluării apelor din surse punctiforme și difuze	+	Toți efluenții de ape uzate intră în canalizarea publică	+	Toți efluenții de ape uzate intră în canalizarea publică
Diminuarea generării de deșuri și facilitarea reciclării tuturor deșeurilor	+	Se va utiliza BAT pentru optimizarea reciclării produselor din deșuri	-	Nu se vor adopta acțiuni, în afara respectării reglementărilor privind deșeurile industriale
Legenda: 0: nici un impact/neutru, -: impact negativ, +: impact pozitiv +/-: depinde de implementare				

Prin utilizarea culorilor (de ex. roșu pentru impact negativ, verde pentru pozitiv și gri pentru neutru) tabelul poate deveni mai ușor de citit și deci mai ușor de întrebuițat de către echipă și mai ușor de înțeles de către public.

7.7 Pasul 6: ameliorarea efectelor negative semnificative și întărirea efectelor pozitive

7.7.1 Scopul

Ameliorarea ține de evitarea, minimizarea sau compensarea efectelor negative asupra mediului identificate în pasul 5 și asigurarea ca măsurile de ameliorare să nu aibă ele înseși efecte negative. Măsurile de ameliorare pot fi:

- Economice
- De reglementare
- Tehnice
- Fizice

Procesul SEA va trebui să prezinte de asemenea măsuri de potențare a efectelor pozitive asupra mediului identificate ca urmare PPDI/PPZI. Adeseori aceste două obiective pot fi realizate prin aceleași măsuri, respectiv măsurile de eliminare a efectelor adverse pot susține și impactul pozitiv asupra mediului determinat de PPDI/PPZI sau de alternativele sale.

Măsurile avute în vedere pentru ameliorarea efectelor cumulative vor trebui să fie și ele documentate, adăugându-li-se devizele de cost.

7.7.2 Abordare

În tabelul de mai jos sunt prezentate întrebări ce trebuie puse cu privire la fiecare efect potențial important. Pe baza acestor întrebări se va putea identifica și o măsură de ameliorare a efectului respectiv. Vor fi preferabile măsurile fezabile identificate cât mai sus pe listă. Aceste măsuri de ameliorare trebuie să fie descrise cât mai clar în raportul de mediu.

Tabelul 7.9: Modalități de compensare a efectelor negative și întărire a efectelor pozitive

1. Modificarea PPDI/PPZI propus. Aceasta poate merge de la modificarea fundamentală a PPDI/PPZI pentru a asigura reducerea efectelor sale negative generale până la ajustarea detaliilor elementelor din P/P pentru a asigura reducerea efectelor acestora.
 2. Impunerea de condiții pentru proiectele sau activitățile ce ar putea decurge din PPDI/PPZI.
 3. Introducerea de măsuri de compensare a efectelor prin crearea de beneficii pentru mediu în alte părți.
 4. Introducerea de măsuri prin care mediul receptor să devină mai puțin vulnerabil.
- Introducerea de măsuri de remediere a efectelor după ce au apărut.

Caseta 7.10: Exemple de măsuri de ameliorare

Exemplu: Evacuarea apelor uzate direct într-un receptor sensibil de suprafață în zona analizată pentru un PPDI/PPZI este identificată ca impact semnificativ. Măsurile de ameliorare pot fi:

- *Economice:* Se acordă facilități financiare pentru îmbunătățirea efluentului
- *De reglementare:* Nu este permisă evacuarea apei uzate industriale în râu, existând obligația evacuării în rețeaua municipală de canalizare, sau sunt stabilite niveluri de emisie mai stricte pentru poluanții mai problematici
- *Tehnic:* Îmbunătățirea calității apelor uzate ce vor fi evacuate prin introducerea unei Stații de epurare mai eficiente sau îmbunătățirea procesului tehnologice (reciclare, substituirea substanțelor sau alte inițiative) prin aceasta reducând cantitatea de substanțe poluante din apele uzate.
- *Fizice:* Sugerarea unui alt tip de industrie în zona industrială

Sursele de informații privind măsurile de ameliorare pentru diferite tipuri de industrii pot fi documentele BREF pentru diferite industrii sau Ghidul EHS al Băncii Mondiale.

Mărimea efectelor rămase trebuie să reprezinte un factor major în selectarea alternativei preferabile a PPDI/PPZI, care face obiectul pasului următor.

7.8 Sumarul pașilor 5 și 6

Evaluarea efectelor implementării PPDI/PPZI și identificarea măsurilor de ameliorare vor trebui să ducă la:

- Evaluarea efectelor pozitive și negative asupra mediului rezultate din implementarea unui PPDI/PPZI propus, inclusiv a efectelor secundare, cumulative și sinergice și a efectelor pe termen scurt, mediu și lung.
- Evaluarea ariei geografice și a mărimii efectelor
- Evaluarea gradului de însemnătate a efectelor
- Identificarea și descrierea măsurilor de ameliorare
- Compararea alternativelor (cel puțin între PPDI/PPZI propus și Alternativa Zero)

7.9 Pasul 7: Alegerea alternativei preferabile a PPDI/PPZI

7.9.1 Scopul

Pe baza evaluării PPDI/PPZI și a soluțiilor alternative pentru acesta, SEA va selecta alternativa PPDI/PPZI preferabilă din punctul de vedere al mediului.

7.9.2 Abordare

Se poate întâmpla ca alternativa preferată pentru PPDI/PPZI să nu fie cea mai bună din punctul de vedere al efectelor asupra mediului.

În acest pas devin evidente avantajele desfășurării în paralel a SEA și a procesului de planificare – dacă rezultatele apărute pe parcurs și recomandările SEA sunt deja integrate în alternativele PPDI/PPZI selectarea alternativei finale va trebui să devină mai ușoară, respectiv nu mai există alternative ale PPDI/PPZI cu efecte semnificativ adverse asupra mediului.

Este importat ca alternativa zero să fie considerată „reper” față de care să fie comparate celelalte alternative.

Comparațiile dintre alternativele care au fost evaluate în pașii anteriori pot fi prezentate sub formă de tabel în Raportul de mediu, pentru a înlesni interpretarea și analiza, la fel ca în cazul predicției și evaluării formelor de impact. Motivele alegerii PPDI/PPZI propus trebuie întotdeauna explicate din perspectiva efectelor reale ale opțiunilor alternative și importanței fiecăruia.

7.10 Pasul 8: Întocmirea programului de monitorizare a efectelor implementării PPDI/PPZI

7.10.1 Scopul

Echipa SEA trebuie să propună un program de monitorizare a implementării PPDI/PPZI care să permită

- Obținerea și înregistrarea informațiilor cu privire la efectele semnificative asupra mediului ale implementării PPDI/PPZI (respectiv ale activităților și proiectelor ce vor rezulta ca urmare a PPDI/PPZI);
- Identificarea efectelor adverse neprevăzute, cum ar fi acțiunile de remediere corespunzătoare ce pot fi întreprinse.

7.10.2 Abordare

Stabilirea unui program de monitorizare adecvat poate fi greu de realizat, mai ales datorită caracterului abstract al unor PPDI/PPZI (de ex. strategiile naționale de dezvoltare a Zonelor industriale sau anumite PPZI pentru o zonă industrială de nivel local) și datorită distanței în timp dintre aprobarea PPDI/PPZI și dezvoltarea efectivă a industriilor respective.

De aceea, programul de monitorizare trebuie să devină parte integrantă a PPDI/PPZI propus și să fie integrat de asemenea în Avizul de mediu eliberat pentru PPDI/PPZI. Prin aceasta, monitorizarea implementării PPDI/PPZI trebuie integrată cu monitorizarea anumitor industrii stabilită la emiterea autorizațiilor de mediu.

Indicatorii de mediu propuși spre a fi monitorizați trebuie să fie aliniați celor specificați în etapa de definire a domeniului (v. secțiunea 6).

Având în vedere că efectele asupra mediului sunt generate de rezultatele implementării PPDI/PPZI, monitorizarea trebuie să se adreseze atât rezultatelor PPDI/PPZI cât și efectelor asupra mediului.

7.10.3 Aspecte de rezolvat prin programul de monitorizare a rezultatelor PPDI/PPZI

Programul de monitorizare va trebui să se axeze pe componentele mediului identificate ca fiind probabil cele mai afectate. De exemplu, dacă s-a stabilit că cel mai probabil afectate componente ale mediului vor fi calitatea aerului și biodiversitatea, atunci monitorizarea trebuie dirijată în special spre aceste componente.

Trebuie propuse de asemenea măsuri detaliate privind monitorizarea efectelor cumulative, recunoscându-se că poate fi dificil să se determine "cota" din efectele cumulative care poate fi atribuită PPDI/PPZI.

Aspectele pe care va trebui să le rezolve programul de monitorizare sunt prezentate în tabelul de mai jos.

Caseta 7.11 Aspecte de rezolvat prin programul de monitorizare

- Măsura în care PPDI/PPZI este implementat și își îndeplinește obiectivele;
- Valabilitatea predicțiilor privind impactul și a concluziilor SEA;
- Măsura în care măsurile propuse pentru compensarea efectelor adverse și optimizare a beneficiilor sunt efectiv realizate;
- Eficacitatea măsurilor de compensare/ optimizare;
- Identificarea altor schimbări necesare în continuare pentru a potența beneficiile de mediu ale PPDI/PPZI;
- Identificarea necesității unor noi SEA și EIM ca rezultat al PPDI/PPZI; și
- Concluziile desprinse din SEA.

În caseta 7.12 de mai jos este prezentat sumar conținutul minimal al unui program de monitorizare.

Caseta 7.12: Conținutul minimal al programului de monitorizare

Programul de monitorizare a mediului trebuie să definească în mod clar următoarele:

- cine răspunde de organizarea și coordonarea sistemului de monitorizare?
- ce elemente ale PPDI/PPZI vor fi monitorizate?
- ce indicatori, de ex. calitatea apei, vor fi monitorizați și de ce, pentru a se ajunge la înțelegerea efectelor de mediu?
- la ce valoare de prag a indicatorului trebuie să aibă loc intervenția, pentru a putea rectifica problema identificată? Un bun indicator atrage atenția asupra unei probleme înainte ca aceasta să ajungă gravă și ajută la recunoașterea a ceea ce trebuie făcut pentru a îndrepta situația.
- ce date trebuie culese pentru a permite măsurarea indicatorului și cu ce frecvență?
- cine va colecta și raporta datele?
- cum vor fi monitorizați indicatorii? Sunt necesare noi mecanisme de monitorizare sau pot fi folosite sistemele existente?
- care sunt procedurile de raportare (frecvența raportărilor și cui îi sunt prezentate rapoartele de monitorizare)?
- comunicare externă (atât între autorități cât și cu publicul larg) și dezvoltarea capacității.

În secțiunea 12 al ghidului de față sunt discutate mai pe larg mecanismele de monitorizare a PPDI/PPZI aplicabile planurilor și programelor de dezvoltare industrială și Zonelor industriale (PPZI).

8 Întocmirea și analiza calității raportului de mediu

8.1 Scopul

În Raportul de mediu trebuie sintetizate toate etapele anterioare ale procesului SEA.

Raportul – împreună cu PPDI/PPZI evaluat – trebuie supuse unui proces de consultări. Prin urmare raportul va trebui să ofere toate informațiile relevante.

El nu va trebui doar să descrie concluziile și rezultatele SEA, ci să și explice procedura SEA, abordarea și metodele alese (mai ales modul de analizare și de excludere a alternativelor). Pentru a oferi factorilor interesați o imagine generală cât mai clară asupra SEA.

8.2 Abordare

Chiar dacă Raportul de mediu este înțeles ca rezultat final al evaluării PPDI/PPZI, întocmirea raportului trebuie să aibă loc pe toată durata procesului SEA.

Inițierea elaborării raportului dintr-o fază timpurie:

- Va contribui la înregistrarea tuturor recomandărilor și sugestiilor privind SEA și a modului în care acestea au fost integrate în PPDI/PPZI;
- Va oferi echipei SEA, echipei de planificatori și altor factori interesați implicați în procesul SEA o bază de informații;
- Va reduce la minim timpul necesar finalizării raportului.

În Anexa 2 a HG 1076/2004 sunt specificate informațiile pe care trebuie să le conțină Raportul de mediu.

Totodată, în art. 20 al HG 1076/2004 se arată că informațiile oferite trebuie să țină cont de anumite condiții. În Caseta 8.1 sunt prezentate aceste condiții.

Caseta 8.1 - Condiții de care trebuie să țină seama informațiile

- o Stadiul actual al cunoașterii și metodele de evaluare;
- o Conținutul și nivelul de detaliere al PPDI/PPZI;
- o Faza procesului decizional în care a avut loc SEA; Acesta are loc în mai multe etape
- o Măsura în care este mai bine ca anumite chestiuni să se evalueze la niveluri diferite ale procesului respectiv (adică ierarhizarea SEA), pentru a se evita duplicările în evaluare (respectiv unele chestiuni vor fi mai bine rezolvate în faza EIM pe proiecte).

8.2.1 Procesul elaborării raportului de mediu.

Informațiile conținute în Raportul de mediu se culeg și se analizează în cadrul elaborării versiunii de lucru a PPDI/PPZI care este finalizată la rândul său prin elaborarea alternativei selectate.

O dată culese și analizate toate informațiile, nu mai rămâne decât să se pună în formă finală raportul.

Raportul de mediu trebuie să fie pus la dispoziția publicului o dată cu consultarea pe marginea versiunii de lucru a PPDI/PPZI, dar este recomandabil ca și versiunile de lucru ale raportului de mediu să fie publicate pentru a obține comentariile publicului pe parcursul procesului SEA. O astfel

de abordare ajută la minimizarea conflictelor posibile ce trebuie rezolvate la încheierea procesului de elaborare a PPDI/PPZI, făcând astfel ca SEA să fie mai eficientă.

HG 1076/2004 nu specifică dacă raportul de mediu să fie un document de sine stătător sau să facă parte din proiectul P/P (*în acest caz PPDI/PPZI*), însă rapoartele de mediu elaborate până acum au fost documente separate, ca și în cazul Rapoartelor la Sudiul EIM pentru proiecte. Avantajul integrării raportului este acela că permite să se înregistreze mai clar unde și cum au fost incorporate considerentele de mediu în elaborarea planului. Pot fi acceptate ambele abordări, însă dacă Raportul de mediu este integrat în versiunea de lucru a PPDI/PPZI, el va trebui să fie o secțiune separată, clar identificabilă, în care să se prezinte constatările și recomandările Raportului de mediu.

Oricum, Raportul de mediu și ultima versiune a PPDI/PPZI trebuie să conțină referințe încrucișate de exemplu în fiecare etapă de elaborare a PPDI/PPZI care se leagă de procedura SEA și acolo unde au fost luate decizii, de ex. cu privire la alternativa preferabilă a PPDI/PPZI. A se vedea Anexa 9 a Ghidului generic SEA și Anexa 4 a Ghidului SEA pentru PPTU (în care sunt incluse și procesele SEA pentru PPDI/PPZI).

8.2.2 Formatul

În tabelul 8.2 de mai jos este sugerată o posibilă schemă a raportului de mediu.

Tabelul 8.2: Raportul de mediu – structură posibilă *

Rezumat cu caracter netehnic
Sumar cu caracter netehnic al informațiilor prezentate în raportul de mediu
Generalități
1. Introducere
2. Metodologia SEA (inclusiv termenele, autorii, metodele utilizate, limitările de ordin tehnic)
PPTU
3. Rezumat al diferitelor elemente ale PPDI/PPZI, principalele obiective ale acestuia
4. Rezultate ce pot decurge din PPDI/PPZI
5. Relația cu alte PPDI/PPZI relevante
6. Prezentarea opțiunilor relevante identificate ca alternative față de cele conținute în PPDI/PPZI propus, inclusiv alternativa zero.
Starea actuală a mediului
7. Descrierea situației inițiale a mediului, în special în zonele ce pot fi semnificativ afectate și a evoluției probabile a acestuia în cazul neimplementării PPDI/PPZI (respectiv în alternativa de zero)
8. Problemele de mediu existente relevante pentru PPDI/PPZI, inclusiv și îndeosebi, cele referitoare la ariile de interes special cum ar fi situri Natura 2000 sau alte arii protejate
Forme de impact
9. Obiectivele, indicatorii și țintele de protecție a mediului și modul în care s-a ținut cont de aceste obiective și considerente de mediu în elaborarea PPDI/PPZI.
10. Predicția și evaluarea efectelor inclusiv a celor cumulative, asupra fiecărui receptor, ale PPDI/PPZI și ale alternativelor sale
Măsuri de ameliorare și punere în valoare
11. Identificarea, analiza și evaluarea măsurilor de prevenire, reducere, ameliorare sau compensare a efectele adverse asupra mediului ce pot rezulta în urma implementării PPDI/PPZI.
12. Descrierea efectelor reziduale rămase după implementare
13. Identificarea, analiza și evaluarea măsurilor de intensificare a efectelor pozitive asupra mediului ce pot rezulta în urma implementării PPDI/PPZI.

Alternativa aleasă

14. Prezentare sumară a motivelor pentru care a fost aleasă acesta opțiune a PPDI/PPZI și descrierea modului în care s-a făcut evaluarea, inclusiv a dificultăților (cum ar fi deficiențe tehnice sau lipsă de cunoștințe) întâmpinate în asamblarea informațiilor necesare. Opțiunea aleasă poate fi opțiunea primară a PPTU sau o alternativă sugerată de PPDI/PPZI sau propusă de echipa SEA sau de public

Monitorizare

15. Propuneri privind monitorizarea implementării PPDI/PPZI (mecanisme de monitorizare)

Consultare

16. Lista factorilor interesați care au fost consultați
17. Reacții, sugestii și obiecții formulate de factorii interesați
18. Punctul de contact unde factorii interesați pot trimite comentarii cu privire la Raportul de mediu.

8.2.3 Trăsăturile unui bun raport de mediu

Cei care aplică SEA trebuie să caute să întocmească un raport de mediu care nu doar să conțină toate informațiile necesare, ci să le și transmită într-o manieră cât mai utilă pentru utilizatorii săi, respectiv autoritățile de mediu și celelalte autorități relevante, factorii interesați, factorii de decizie și publicul larg.

În tabelul 8.3 sunt prezentate câteva dintre principalele calități ale unui bun raport de mediu.

Tabelul 8.3: Trăsăturile unui bun raport de mediu

- Descrieri concise, cuprinzătoare, obiective și clare ale PPDI/PPZI, rezultatelor și efectelor sale, care evită folosirea inutilă a jargonului științific;
- Utilizarea uniformă a terminologiei, explicată printr-un glosar;
- Referiri la toate sursele de informații utilizate;
- O structură logică, coerentă;
- Utilizarea eficientă a materialului grafic – hartă diagrame etc. – forme de prezentare sumară precum tabele, matrici;
- Stil coerent din punct de vedere al metodei de redactare și nivelului de detaliere.

8.3 Analiza calității raportului de mediu

În baza prevederilor HG 1076/2004, Raportul de mediu trebuie să fie de o calitate suficientă pentru a întruni cerințele legale.

Analiza calității raportului de mediu trebuie efectuată de oficialii guvernamentali care fac parte din comitetele speciale.

Această analiză privește versiunea finală a Raportului de mediu în care se presupune că s-a ținut cont de sugestiile și propunerile autorităților și publicului consultat.

Înainte de această analiză oficială și separat de ea este recomandabil ca echipa SEA să efectueze o analiză internă a calității raportului de mediu înainte de a-l depune la autoritatea competentă pentru SEA.

Abia după analiza internă a calității și analiza calității de către comitetele speciale va trebui ca raportul de mediu și proiectul de PPDI/PPZI să fie puse la dispoziția publicului pe o anumită perioadă de timp care să-i permită acestuia citirea documentelor și redactarea comentariilor.

Ghidul oferă un instrument de analizare a Raportului de mediu, respectiv Lista de verificare pentru asigurarea calității, prezentată în Anexa I a Ghidului general SEA.

Această listă de verificare poate fi utilizată atât în analiza internă cât și în cea externă (de către membrii comitetului special) a calității. Lista de verificare poate fi utilizată și pentru verificarea calității întregului proces SEA.

9 Implicarea publicului

9.1 Generalități

Acest capitol oferă un ghid de implicare a publicului în procesul SEA. În mod ideal, acest proces de IP are loc în paralel cu elaborarea PPDI/PPZI.

Sunt oferite în cele de față câteva instrumente și concepte privind consultarea publicului astfel încât să se faciliteze o mai bună înțelegere a procesului.

Urmează apoi o privire generală asupra celor mai bune practici de implicare a diferitor tipuri de factori interesați care, împreună, constituie factorii de implementare și publicul. Se face distincția dintre rolurile pe care le joacă diferite tipuri de factori interesați în fiecare fază a elaborării PPDI/PPZI și a procesului SEA.

În sfârșit sunt enumerate reglementările oficiale, cu indicarea termenelor pentru fiecare fază.

În Anexa 10 a prezentului Ghid sunt oferite informații suplimentare cu privire la implicarea publicului precum și (i) un model de formular tip în care publicul înregistrează puncte de vedere pentru analiză și pentru un PPTU (care include PPDI/PPZI) care să fie utilizat de echipele SEA pentru transmiterea răspunsurilor și (ii) un exemplu de ordine de zi pentru o întrunire de consultare a publicului în SEA.

Implicarea publicului este parte integrantă a procesului SEA. Consultarea este una dintre cele patru forme de implicare a publicului. Potrivit Directivei SEA și HG 1076/2004, efectuarea consultărilor și luare în considerare a rezultatelor consultării sunt parte integrantă a evaluării de mediu.¹

În concordantă cu Directiva SEA², HG 1076/2004 prevede consultarea autorităților relevante și a publicului larg în diferite etape ale procesului SEA. Acestia trebuie să poată beneficia cât mai timpuriu și efectiv de ocazia de a-și exprima opiniile, în intervale de timp adecvate, cu privire la proiectul de PPDI/PPZI și la raportul de mediu anexat acestuia înainte de adoptarea PPDI/PPZI sau de depunerea acestuia în vederea urmării procedurii legislative.

Consultarea cu autoritățile este asigurată prin implicarea acestora pe tot parcursul procesului SEA, ca membri ai comitetului CSC sau ca membri ai Grupului de lucru. Informații suplimentare cu privire la componența CSC și GL și a rolurilor și responsabilităților acestora pot fi găsite în tabelul 4.2 al ghidului de față.

Restul acestui capitol privește implicarea publicului.

9.1 Tipuri de bază de implicare a publicului

Pot fi deosebite următoarele patru niveluri de implicare a publicului (IP), în ordinea nivelului de intensitate și interacțiune:

Tabelul 9.1: Niveluri de implicare a publicului

¹ Art. 2 (b) 'Evaluarea mediului' înseamnă întocmirea unui raport de mediu, efectuarea de consultări, luarea în considerare a raportului de mediu și a rezultatelor consultărilor în luarea deciziei și comunicarea informațiilor cu privire la decizie.

² Articolul 6, (2)

Nivel de implicare a publicului	Descriere
Comunicare/raportare	= flux de informații într-un singur sens, de la titular către public. Informarea și notificarea reprezintă precondiții ale unei IP cu sens. Simpla comunicare a informațiilor nu este o măsură suficientă pentru implicarea publicului în SEA.
Consultare	= schimb de informații între titular și public. prin care publicul răspunde inițiativelor propuse de echipa SEA sau echipa PPDI/PPZI Consultarea crează ocazia ca publicul să își exprime părerile cu privire la propunere și impactul acesteia, dar nu să propună alte alternative noi.
Participare	= Publicul poate iniția propuneri alternative și idei prin interacțiune cu echipele SEA și PPDI/PPZI. Acesta este un proces mai interactiv, care angajează publicul în rezolvarea problemelor, în cadrul căruia au loc discuții și se caută să se ajungă la consens.
Negociere	= Publicul este implicat în stabilirea condițiilor de aprobare și implementare a PPDI/PPZI. Acest mod de IP este de obicei rezervat pentru factorii implicați în implementarea PPDI/PPZI, prin discuții față în față între echipele PPDI/PPZI și SEA și principalii factori interesați, prin care se urmărește să se ajungă la un consens de acțiune.

În principiu, aceste abordări ale IP în SEA sunt diferite și relativ separate. Ele pot fi însă utilizate combinat; de exemplu, informarea, consultarea și participarea pot fi folosite în etape diferite ale procesului SEA. De remarcat că o consultare, participare a publicului și negociere efectivă se bazează pe o comunicare și raportare efectivă, care trebuie să se desfășoare într-un mod foarte cuprinzător și să fie ușor de înțeles de către neexperți. Rolul presei (ziare, radio, TV, ca și internet) este crucial pentru succesul procesului de IP iar echipele PPDI/PPZI și SEA vor trebui să realizeze materiale speciale prin care să informeze mass media cu privire la detaliile PPDI/PPZI și SEA în diferite etape ale procesului de elaborare¹.

Echipa SEA va sublinia efectele PPDI/PPZI asupra mediului și ca atare va produce materiale separate de cele elaborate de echipa PPDI/PPZI. Totuși, potrivit Art. 1 al Directivei SEA 2001/42 se arată că obiectivul directivei este de a „...contribui la **integrarea considerentelor de mediu în elaborarea și adoptarea P/P** (inclusiv PPDI/PPZI).” **Publicul va analiza efectele P/P (respectiv inclusiv PPDI/PPZI) propuse și efectele acestor propuneri asupra mediului în legătură unele cu celelalte și va comenta în consecință.**

¹. Costul măsurilor de mai sus trebuie inclus în contractul PPDI/PPZI (dacă aceiași consultanți vor efectua și SEA) sau în contractul separat cu echipa SEA, la elaborarea bugetului și caietului de sarcini. Legislația existentă prevede consultarea publicului, modalitățile de consultare putând fi extinse și explicitate prin Ordin al Ministrului 'sugestiile făcute de public trebuie avute în vedere de cei care întocmesc planul și trebuie incluse – după analiza convenită – în proiect/plan’)

9.2 Obiective și avantaje ale implicării publicului

În general, includerea părerilor publicului afectat și interesat ajută la asigurarea echității, transparenței și robusteții procesului decizional cu privire la PPDI/PPZI propus, respectiv a faptului că acesta are la bază o alegere în mai bună cunoștință de cauză a alternativelor și este mai ușor de implementat.

În caseta 9.3 sunt prezentate obiectivele IP în SEA și beneficiile pe care le poate aduce IP dacă este efectuată așa cum trebuie.

Caseta 9.3 Obiectivele și avantajele IP în SEA

- Determină conștientizarea problemelor de mediu prin informarea publicului afectat și interesat cu privire la propunere și efectele sale probabile.
- Este un mijloc de culegere a informațiilor valoroase de la toate tipurile de factori interesați cu privire la:
 - o Formele semnificative de impact potențial asupra mediului ale PPDI/PPZI propus;
 - o Măsuri potențiale de atenuare, care pot fi adoptate pentru a reduce efectele negative asupra mediului ale implementării PPDI/PPZI propus;
 - o Identificarea și selectarea alternativelor la opțiunile propuse inițial de echipa PPDI/PPZI.
 - o Alte preocupări neprevăzute ale publicului afectat
- Facilitează acceptarea și sprijinirea de către public a implementării PPDI/PPZI, prin identificarea și prevenirea conflictelor care ar putea apărea ulterior, în faza în care sunt elaborate proiectele (pentru care PPDI/PPZI stabilește cadrul).
- Îmbunătățește transparența SEA și a procesului democratic de luare a deciziei
- Îmbunătățește calitatea și relevanța PPDI/PPZI, ca urmare a luării în calcul a vederilor, preocupărilor și informațiilor oferite de toți factorii interesați.

Implicarea publicului în procesul de elaborare a PPDI/PPZI va genera sprijin față de PPDI/PPZI și va ușura implementarea acestora.

9.3 Cerințe legale

9.3.1 Dreptul la informare

Publicul are dreptul de a afla ce se propune, care vor fi efectele pozitive și negative ale PDI/PPZI, cum vor fi privite îngrijorările exprimate cu privire la impactul PDI/PPZI propus și cum se va ține seama de ele.

Măsurile luate pentru IP trebuie să corespundă principiilor stabilite prin dreptul și politica naționale și internaționale.

Dreptul la acces la informații, participarea publicului la luarea deciziilor și accesul la justiție în probleme de mediu este garantat prin „Convenția UNCEE privind accesul la informații, participarea publicului la luarea deciziei și accesul la justiție în probleme de mediu” adeseori numită și *Convenția de la Aarhus*. Convenția a fost ratificată de România prin Legea 86/2000.

Potrivit Convenției de la Aarhus, în luarea măsurilor de mediu, guvernul trebuie să ofere publicului următoarele informații:

- De ce trebuie să se ia această măsură?
- Care este fundamentarea deciziei?
- Care sunt consecințele financiare și sociale?
- Cine este implicat?
- Cum va fi verificată respectarea regulilor?
- Ce efecte sunt urmărite prin măsuri?
- Scopul măsurii ar putea fi realizat în alt fel?

9.3.2 Consultarea publicului

Consultarea publicului (respectiv implicarea publicului în procesul decizional) este reglementată prin Secțiunea 4 a HG 1076/2004 , Art. 28 – 33, în care este tratată această chestiune. O scurtă trecere în revistă a acestor prevederi este prezentată în Tabelul 9.4.

Tabelul 9.4 Sumarul cerințelor secțiunii 4 a HG 1076/2004

Subiectul	Articolul
Acțiuni efectuate de către autoritatea competentă pentru protecția mediului pentru a asigura informarea publicului și participarea acestuia la procedura SEA	28
Responsabilități ale autorității competente pentru protecția mediului și ale titularului P/P (<i>inclusiv al PPDI/PPZI</i>) privind implicarea publicului in etapa de încadrare.	29
Responsabilitățile titularului P/P (<i>inclusiv al PPDI/PPZI</i>) privind implicarea publicului în definitivarea proiectului de P/P (<i>inclusiv al PPDI/PPZI</i>) și întocmirea raportului de mediu.	30
Responsabilitățile titularului P/P (<i>inclusiv al PPDI/PPZI</i>) și ale autorității competente pentru protecția mediului privind organizarea și desfășurarea dezbaterii publice	31
Responsabilități ale autorității competente pentru protecția mediului și ale titularului P/P (<i>inclusiv al PPDI/PPZI</i>) privind informarea publicului cu privire la decizia referitoare la avizul de mediu	32
Responsabilități ale titularului P/P (<i>inclusiv al PPDI/PPZI</i>) cu privire la informarea autorităților, publicului (și a țărilor potențial afectate, dacă este cazul) cu privire la P/P (<i>inclusiv al PPDI/PPZI</i>) adoptat și a avizului de mediu pentru P/P.	33

Nota: De remarcat că în ,P/P' sunt incluse și PPID/PPIZ.

Efectuarea participării publicului la procesul SEA trebuie în general să treacă dincolo de prevederile legale (care specifica numai un cadru minimal) și să caute să găsească noi instrumente și metode de comunicare, mai adecvate pentru a stimula participarea unui public pasiv.

Caracterul formal al participării publicului trebuie redus la minim pentru a facilita o consultare efectivă a factorilor interesați.

9.4 Cine este publicul?

Echipa SEA trebuie să identifice publicul interesat de decizia luată cu privire la PPDI/PPZI supus evaluării, inclusiv reprezentanți aleși ai publicului la nivelul administrației, ai organizațiilor neguvernamentale relevante. Acestea pot fi împărțite în diferite tipuri de factori interesați, cu interese diferite și deci opinii diferite cu privire la scopurile urmărite de PPDI/PPZI.

PPDI/PPZI elaborate la un nivel mai înalt al ierarhiei PPDI au prin definiție un caracter mai strategic și apar mai generale decât un proiect. De aceea este necesar să se acorde o atenție specială identificării tipului de factor interesat care să fie încurajat să se implice. În general, în cazul PPDI/PPZI la nivel național sau regional, accentul ar trebui să cadă asupra autorităților centrale și locale responsabile cu amenajarea generală a teritoriilor respective, asupra mediilor universitare, ONG-urilor și organizațiilor interesate de sectoarele de dezvoltare și de tipul de aspecte de mediu din domeniul PPDI/PPZI. Trebuie să se acorde atenție încurajării unei diversități de factori interesați care ar fi atât pro cât și contra PPDI/PPZI, pentru a putea facilita o discuție semnificativă și cuprinzătoare. În cazul PPDI/PPZI la un nivel mai înalt, național sau regional, discuțiile nu se vor purta de obicei cu privire la anumite locuri specifice, ci cu privire la promovarea dezvoltării contracarând în același timp efectele negative asupra mediului prin strategii de mediu pentru compensarea sau îmbunătățirea receptorilor care ar fi afectați.

Exemplu: pentru un PPDI/PPZI național sau regional care conține sau promovează numeroase invitații de dezvoltare industrială, GL trebuie să conțină reprezentanți ai industriilor ca principali factori interesați și reprezentanți ai societății civile în general ca public potențial afectat. De asemenea, dacă propunerile de PPDI/PPZI pot crea efecte secundare asupra creșterii economice, precum un aport de trafic sporit și migrația forței de muncă, atunci vor trebui implicate autoritățile locale și organizațiile private implicate în transporturi și unități sociale (școli, locuințe etc.). Deoarece industria, prin natura sa, creează poluare și deșeuri care trebuie tratate, autoritățile de sănătate și experții în depoluarea zonelor industriale trebuie să fie invitați să participe la GL.

Spre deosebire de acestea, planurile și programele pentru PPZI de la un nivel inferior al ierarhiei (de ex. PUG, PUZ și PUD etc.) pot și ele încuraja să se implice anumiți factori interesați aflați în zona P/P și în aria sa de impact. Discuțiile vor cuprinde atât evaluarea beneficiilor și problemelor potențiale ce ar putea decurge de pe urma PPDI/PPZI, respectiv, asemănător discuțiilor referitoare la PPDI de nivel mai înalt, dar și resursele și constrângerile impuse de localizarea PPZI.

În tabelul 9.5 sunt prezentate câteva tipuri de factori interesați ca parte din publicul larg, ce ar putea fi implicați în SEA:

Tabelul 9.5 Categoriile mari de factori interesați

Factor interesat	Descriere
Oameni – persoane, grupuri și comunități sau reprezentanți delegați ai acestora afectați sau probabil afectați, direct sau indirect, de PPDI/PPZI propus, sau care ar putea avea un interes legat de procesul decizional.	<ul style="list-style-type: none"> - localnici și/sau reprezentanții acestora din zona probabil afectată de implementarea PPDI/PPZI și aria de impact a acestuia (în cazul PPDI/PPZI de nivel inferior); - muncitori din zona PPDI/PPZI /aria de impact a acestuia (care locuiesc sau nu în localitate); - proprietari de teren (care locuiesc sau nu în zonă) - reprezentanți ai categoriilor sociale pe care politica de coeziune a UE îi consideră obligatoriu de consultat, respectiv grupuri de femei, de persoane în vârstă, de persoane cu handicap și organizații de copii.

Organizații neguvernamentale și grupuri de interes	<ul style="list-style-type: none"> - ONG locale, regionale și naționale implicate în zona sau sectorul cuprinse în zona de impact a PPDI/PPZI - reprezentanți ai asociațiilor economice sau comerciale care funcționează în zona de impact a PPDI/PPZI; - organisme profesionale implicate în sectorul de dezvoltare cuprins în zona de impact a PPDI/PPZI; - și reprezentanți preocupați de sectoarele de mediu afectate, fermieri, pescari, turism, observatori ai păsărilor etc.
Experți	experți de mediu, universitari
Mass media	Posturi TV, radio, ziare care pot contribui la distribuirea informațiilor și interpretarea PPDI/PPZI și SEA pentru publicul fără cunoștințe de specialitate .

Un accent puternic în dezvoltarea campaniilor de participare a publicului trebuie pus pe „publicul calificat” (ONG și experți). „Publicul calificat” joacă de obicei un rol major în dezvoltarea și interpretarea participării publicului.

Publicul larg constă din toate persoanele interesate, din orice motiv. Aceste persoane nu dispun neapărat de instruire de specialitate cu privire la aspectele de mediu și în general cuprind publicul potențial afectat.

9.5 Abordarea implicării publicului

9.5.1 Roluri și responsabilități

Potrivit HG 1074 / 2004, există două tipuri principale de actori ce trebuie să asigure consultarea și participarea publicului:

- autoritățile competente pentru protecția mediului (AC) ¹ – responsabilități de coordonare;
- Echipa titularului PPDI/PPZI – responsabilități de implementare. Responsabilitățile, în sensul juridic al cuvântului, revin titularului, în timp ce echipa își desfășoară activitatea pe bază de contract. –.

AC și titularul PPDI/PPZI și echipa de elaboratori au responsabilități specifice în general legate de fiecare etapă a SEA.

În Tabelul 9.6 de mai jos sunt prezentate responsabilitățile AC și ale titularului PPDI/PPZI și echipei de planificare (pe baza contractului dintre titular și echipă)

Tabelul 9.6 Responsabilitățile AC și ale titularului / echipei PPDI/PPZI

Autoritatea competentă pentru SEA Responsabilități de coordonare	Titularul PPDI/PPZI și echipa de elaboratori Responsabilități de implementare
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Identifică publicul ce trebuie implicat, respectiv publicul afectat sau probabil afectat sau care poate fi interesat de luarea deciziei; ▪ Stabilește locul în care vor fi disponibile informațiile; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Asigură un grad înalt de implicare a publicului printr-o bună diseminare a informațiilor cu ajutorul unor instrumente de comunicare adecvate, de ex. pagina web, mass media ▪ Colaborează cu ONG relevante pentru

¹ În alte părți ale ghidului este utilizat termenul „autoritate competentă pentru EMPP ”

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Determină mijlocul de informare a publicului (anunțuri publice, dezbateri publice, expoziții etc.); ▪ Stabilește termene adecvate care să permită publicului să-și exprime opiniile; ▪ Pune la dispoziție, la cerere, documentația relevantă legată de SEA. 	<p>a găsi cea mai bună modalitate de implicare a publicului.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Publică în mass media deciziile referitoare la încadrare; ▪ Organizează grupuri de lucru și dezbateri publice. ▪ Implică publicul în etapa de finalizare a planului;
---	---

De remarcat că procesul oficial de IP în elaborarea PPDI/PPZI poate deja cuprinde o parte din responsabilitățile de IP în cazul SEA, dar procesul de IP în SEA este mult mai cuprinzător (v. în Anexa 9 a prezentului Ghid modul în care acestea se corelează).

9.5.2 Planificarea IP și abordarea sistematică

Echipa SEA, în cooperare cu echipa de specialiști ai PPDI/PPZI, trebuie să planifice din timp programul de IP, încă din etapa de definire a domeniului.

Raportul de definire a domeniului trebuie să includă specificații legate de programul de IP, inclusiv domeniul de cuprindere, termenii, tehnicile și resursele și să sugereze tipuri de factori interesați de incluși în consultări. În Anexa 9 sunt prezentate relațiile dintre fazele IP în elaborarea PPDI/PPZI și cele ale IP în procesul SEA.

9.5.2.1 Privire generală asupra IP

În această secțiune este prezentată pe scurt cea mai bună practică de *integrare* a considerentelor de mediu în elaborarea și adoptarea PPDI/PPZI conform obiectivului declarat al Directivei SEA 2001/42/CE.

IP poate fi un exercițiu costisitor ca timp și bani. Acest aspect poate fi soluționat cel mai bine printr-o planificare solidă, coordonată de cele două echipe împreună (respectiv echipa SEA și echipa de elaboratori ai PPDI/PPZI). De remarcat că principalii factori interesați reprezentați în GL pentru SEA și în CSC, plus toți aceia dintre principalii factori interesați de elaborarea PPDI/PPZI trebuie consultați ca parte a procesului de elaborare a PPDI/PPZI și SEA înaintea organizării vreunei dezbateri publice.

Relația dintre elaborarea PPDI/PPZI și elaborarea raportului de mediu este întotdeauna interactivă. Orice modificare a versiunilor de lucru ale PPDI/PPZI va determina modificări în raportul de mediu, deoarece acesta analizează și evaluează forma PPDI/PPZI. Uneori, procesul de elaborare a raportului de mediu poate descoperi efecte neprevăzute asupra mediului, care vor necesita măsuri de ameliorare sau prevenire. În acest caz, modificările din raportul de mediu vor iniția modificări ale PPDI/PPZI.

În cursul procesului de implicare a publicului, PPDI/PPZI trece de la generarea unui număr mare de alternative de dezvoltare la selectarea alternativei preferabile (la care se ajunge prin acordul echipelor PPDI/PPZI și SEA). Pe baza acesteia se întocmește versiunea PPDI/PPZI pentru consultare¹ și raportul de mediu asociat acesteia adresat spre analiză principalilor factori interesați și publicului larg. După ce toate comentariile au fost evaluate și s-au operat modificările de rigoare, ajustându-se și raportul de mediu, PPDI/PPZI și raportul de mediu aferent devin Versiunea finală care se prezintă apoi autorităților competente pentru SEA și pentru aprobarea PPDI/PPZI.

¹ Aceasta poate necesita metodologia obligatorie a întocmirii P/P (deoarece o ,versiune a PPTU pentru consultare' va trebui să capete bază juridică)

Pe scurt, scopul procesului de IP este acela de a se ajunge la un consens cu privire la cele mai bune alternative de dezvoltare a unui PPDI/PPZI înainte de a prezenta această „versiune de comun acord” spre consultare în dezbateră publică (desigur, comentariile primite din parte publicului în faza de elaborare a alternativelor trebuie și ele analizate în prealabil). Întrunirea oficială de dezbateră publică este o ocazie pentru public de a exprima comentarii asupra proiectului de PPDI/PPZI și raportului de mediu asociat acestuia. Sunt apoi analizate comentariile formulate de public și unde este cazul, acestea sunt încorporate în PPDI/PPZI. Apoi, acolo unde este cazul, se ajustează și raportul de mediu al SEA în consecință. Dacă trebuie aduse modificări semnificative PPDI/PPZI (și raportului de mediu asociat) în lumina unor noi informații, atunci se poate dovedi necesară repetarea procesului de consultare, începând cu principalii factori interesați (atât pentru PPDI/PPZI cât și pentru SEA).

Când se ajunge în final la un consens, versiunea finală a PPDI/PPZI și raportul de mediu asociat acesteia sunt prezentate spre aprobarea autorității competente (pentru emiterea avizului de mediu) respectiv MMDD sau ARPM și autorității responsabile pentru aprobarea PPDI/PPZI (de ex. MDLPL, MIRA și Consiliul Județean).

În această fază de aprobare finală nu ar mai trebui să fie necesare modificări ale PPDI/PPZI sau raportului de mediu asociat, deoarece la data respectivă diferitele autorități competente pentru SEA și pentru aprobarea PPDI/PPZI ar trebui să fi fost deja consultate și să cunoască foarte bine conținutul PPDI/PPZI și al raportului de mediu.

Dacă autoritatea competentă pentru SEA (MMDD sau ARPM) decide să emită avizul de mediu, atunci versiunea PPDI/PPZI pentru care s-a emis avizul de mediu se trimite pentru aprobare către autoritatea cu competențe în acest sens; după aprobare, PPDI/PPZI capătă putere de lege (nu mai este doar un proiect).

Însă orice comentariu major și semnificativ primit în perioada obligatorie în care proiectul final de PPDI/PPZI este disponibil pentru public, poate determina reluarea etapei de definitivare a PPDI/PPZI și deci și a raportului de mediu.

Pașii de detaliu¹ stabiliți prin HG 1076/2004 sunt descriși în tabelele 9.7 la 9.9 de mai jos. *De remarcat că acolo unde HG menționează P/P, se consideră că acestea includ PPDI/PPZI și textul a fost modificat în consecință.*

Pentru fiecare tip de implicare a publicului există o mare varietate de instrumente și tehnici de implicare a factorilor interesați pe fiecare tip de implicare a publicului. În Anexa 10 a prezentului Ghid sunt prezentate câteva instrumente și tehnici.

În selectarea celei mai bune combinații de instrumente și tehnici de facilitare a implicării publicului, trebuie luate în considerare mai multe elemente. Acestea sunt prezentate sumar în Anexa 10.

Cel mai probabil, nu va fi suficient un singur instrument sau o singură tehnică și va trebui să se aplice o combinație potrivită de instrumente și tehnici, pentru a asigura implicarea adecvată a publicului interesat, îndeplinind cerințele cheie conturate în cele de mai sus.

9.5.3 Când trebuie să înceapă IP?

În mod ideal, IP ar trebui să înceapă în faza de pregătire a elaborării PPDI/PPZI și să continue pe toată durata procesului SEA. Este bine ca IP în pregătirea PPDI/PPZI și a SEA să fie integrate. Acest lucru nu numai că este eficient, dar dă și posibilitatea publicului de a corela dezvoltarea cu efectele ei asupra mediului.

Există trei etape principale în care este prevăzută în legislație implicarea publicului la procesul SEA. Aceste etape sunt:

¹ Articolul 6, (2)

- Încadrarea P/P, pentru a stabili dacă P/P trebuie supus SEA;
- Definirea domeniului și evaluarea mediului pentru P/P în paralel cu elaborarea P/P (în HG 1076/2004 etapa de definire a domeniului este inclusă în etapa numită „Definitivarea proiectului de P/P și realizarea raportului de mediu”);
- Analiza calității raportului de mediu și luarea deciziei.

Pașii de urmat în fiecare etapă sunt descriși în tabelele 9.7 la 9.9 de mai jos. S-a avut grijă să se utilizeze terminologia corectă descrisă în tabelul 9.1 pentru nivelul de IP utilizat în fiecare etapă.

9.5.3.1 Etapa 1: Implicarea publicului în încadrarea PPDI/PPZI

Cei șapte pași practici ce trebuie efectuați pentru a asigura consultarea publicului la încadrarea PPDI/PPZI sunt cei enumerați în continuare:

Tabelul 9.7 Pași practici prin care să se asigure implicarea publicului

Pasul	Acțiuni
Pasul 1	Titularul PPDI/PPZI publică de două ori în mass-media, la interval de 3 zile și anunță pe pagina de internet: <ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea și natura primei versiuni a PPDI/PPZI ; • Lansarea procesului de încadrare; • Locul și perioadele de consultare a PPDI/PPZI; • Ocaziile oferite publicului de a trimite comentarii și sugestii la sediul AC, în termen de 15 zile de la data ultimului anunț în presă.
Pasul 2	Publicul poate formula comentarii și sugestii pe care le trimite la sediul AC. Titularul PPDI/PPZI trebuie să ofere un formular special de înregistrare a comentariilor fiecărui participant (v. Anexa 10). Acest formular trebuie să includă numele și categoria factorului interesat și apoi spațiul în care să se scrie comentariile și spațiu în josul paginii pentru răspunsul transmis de AC.
Pasul 3	AC ține seama de comentariile și propunerile primite din public, pentru efectuarea etapei încadrare.
Pasul 4	Decizia etapei de încadrare este pusă la dispoziția publicului: <ul style="list-style-type: none"> ▪ AC anunță pe pagina sa de web decizia de încadrare și motivele, ca și posibilitatea ca publicul să poată adresa propuneri în scris privind reanalizarea deciziei, la sediul AC, în termen de 10 zile de la data anunțului. Titularul PPDI/PPZI publică în mass-media decizia referitoare la încadrare.
Pasul 5	Publicul poate formula comentarii cu privire la decizia de încadrare pe care să le trimită la sediul AC.
Pasul 6	AC (în cadrul CSC) ia în considerare comentariile publicului și, dacă aceste comentarii sunt semnificative și relevante, poate reanaliza decizia de încadrare în termen de 15 zile de la termenul stabilit pentru primirea propunerilor din partea publicului.
Pasul 7	Decizia finală de încadrare este pusă la dispoziția publicului: <ul style="list-style-type: none"> ▪ AC afișează pe pagina web proprie decizia finală și explicațiile în termen de 3 zile de la adoptare; ▪ Titularul PPDI/PPZI publică în mas-media decizia finală referitoare la încadrare în termen de 3 zile de la adoptarea acesteia.

Secțiunile următoare le referă la PPDI/PPZI care au fost încadrate și s-a decis că necesită SEA.

9.5.3.2 Consultarea publicului la definirea domeniului, evaluarea PPDI/PPZI și elaborarea PPDI/PPZI

În continuare, în tabelul 9.8 sunt descriși trei pași practici ce trebuie efectuați pentru a asigura participarea publicului la stabilirea domeniului, evaluarea PPDI/PPZI și elaborarea PPDI/PPZI:

Tabelul 9.8 Pași prin care să se asigure implicarea publicului în definirea domeniului

Pasul	Acțiuni
Pasul 1	<p>La inițiativa titularului PPDI/PPZI se stabilește Grupul de lucru care poate include membrii ai publicului calificat și alți factori principali interesați și implicați în implementarea PPDI/PPZI. Aceste persoane întocmesc raportul de definire a domeniului pentru PPDI/PPZI. GL îndrumă echipa SEA în elaborarea raportului de mediu pentru PPDI.</p> <p>Toți membrii GL trebuie să participe la toate ședințele și constatările acestor întruniri trebuie documentate.</p> <p>Rezultatele definirii domeniului trebuie documentate în raportul de definire a domeniului, care se întocmește de echipa SEA pe baza discuțiilor purtate în GL. Raportul privind definirea domeniului se pune la dispoziția publicului prin mass media. Publicul larg trebuie consultat, respectiv i se cere să comenteze, iar de comentariile formulate trebuie să se țină seama atunci când se stabilește ce trebuie să cuprindă raportul privind definirea domeniului; de asemenea, de aceste comentarii se tine seama în PPDI/PPZI pe măsură ce acesta avansează spre faza de versiune finală.</p> <p>Titularul PPDI/PPZI trebuie să ofere un formular special de înregistrare a comentariilor fiecărui participant. Acest formular trebuie să includă numele și categoria factorului interesat și apoi spațiul în care să se scrie comentariile și spațiu în josul paginii pentru răspunsul transmis de AC.</p>
Pasul 2	<p>După finalizarea versiunii finale, propunătorul PPDI/PPZI publică de două ori în mass-media, la interval de 3 zile și anunță pe pagina de internet:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ disponibilitatea versiunii finale a PPDI/PPZI; ▪ finalizarea raportului de mediu în care a fost evaluat PPDI/PPZI; ▪ locul și orele în care pot fi consultate cele două documente; ▪ posibilitatea oferită publicului de a trimite comentarii și propuneri scrise la sediul propunătorului PPDI/PPZI și la cel al AC, în termen de 45 zile de la data publicării ultimului anunț în presă.
Pasul 3	Titularul PPDI/PPZI / echipa, în consultare cu echipa SEA modifică proiectul de PPDI/PPZI și /sau Raportul de mediu ținând cont de comentariile adecvate primite din public.

9.6.3.3 Participarea publicului la analiza PPDI/PPZI și a calității raportului de mediu aferent

Cei opt pași practici ce trebuie efectuați pentru a asigura participarea publicului la analiza calității raportului de mediu și luarea deciziei sunt cei enumerați în continuare:

Tabelul 9.9 Pași prin care să se asigure implicarea publicului în analiza raportului de mediu

Pasul	Acțiuni
Pasul 1	<p>Titularul PPDI/PPZI trimite versiunea pentru consultare a PPDI/PPZI și raportul de mediu către:</p> <ul style="list-style-type: none"> - AC, - autoritățile de sănătate publică, și - alte autorități relevante, definite ca principali factori interesați în grupul de lucru SEA
Pasul 2	<p>Titularul P/P organizează întrunirea publică:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ invită AC; autoritățile competente de sănătate și autoritățile implicate în etapa de încadrare (membri CSC) să participe la dezbaterile publice; ▪ invită publicul larg să participe la dezbaterile proiectului de P/P supus consultării, anunțând în mass-media de 2 ori la interval de 3 zile și pe pagina de web proprie, aspectele practice legate de organizarea dezbaterii publice în cu 45 de zile înainte de data evenimentului: <ul style="list-style-type: none"> - locul, data și ora dezbaterii publice

Pasul	Acțiuni
	- autoritățile care participă (și care pot răspunde și întrebărilor relevante adresate de publicul larg)
Pasul 3	<p>Autoritățile de sănătate publică și autoritățile de resort în cauză analizează documentația, întocmesc un punct de vedere și îl înaintează AC în termen de 45 de zile calendaristice de la data primirii datelor de la titularul PPDI/PPZI.</p> <p>Această etapă cuprinde negocierile cu principalii factori interesați necesari implementării PPDI/PPZI sau în tratarea efectelor implementării PPDI/PPZI asupra mediului. Toate comentariile primite de la principalii factori interesați trebuie analizate și incorporate în proiectul de PPDI/PPZI și în raportul de mediu.</p>
Pasul 4	<p>În timpul dezbaterii publice, reprezentantul AC înregistrează toate comentariile și propunerile din public și întocmește procesul verbal al întrunirii.</p> <p>Titularul/ echipa PPDI/PPZI trebuie să ofere un formular special de înregistrare a comentariilor fiecărui participant. Acest formular ar trebui să includă numele și categoria factorului interesat, un spațiu în care să se scrie comentariile și spațiu în josul paginii pentru răspunsul transmis de AC. Dacă este cazul, echipa SEA poate ajuta publicul să noteze comentariile pe formulare.</p> <p>(În Anexa 10 este prezentat un exemplu de astfel de formular).</p>
Pasul 5	<p>AC analizează calitatea raportului de mediu, ținând cont de:</p> <ul style="list-style-type: none"> - punctele de vedere detaliate și documentate primite din partea autorităților de sănătate publică și a celorlalte autorități consultate; - rezultatele consultării și implicării publicului pe tot parcursul procesului de evaluare și de elaborare a PPDI/PPZI și modul în care s-a ținut seama de ele în raportul de mediu și proiectul de PPDI/PPZI.
Pasul 6	<p>Pe baza acestei analize, AC poate decide următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> - să solicite în scris: <ul style="list-style-type: none"> o completarea sau refacerea Raportului de mediu (daca acesta nu este de o calitate satisfacatoare) pentru asigurarea conformarii acestuia cu cerintele HG 1076/2004; o refacerea proiectului de P/P dacă Raportul de mediu sau comentariile publicului au evidențiat efecte probabile adverse asupra mediului (care poate nu au fost atenuate sau compensate prin măsurile de ameliorare prevăzute). O astfel de solicitare trebuie justificată și comunicată titularului P/P. <p>sau</p> <ul style="list-style-type: none"> - să ia decizia de a elibera avizul de mediu în termen de 15 zile de la data dezbaterii publice; aceasta decizie se comunica titularului de P/P termen de 3 zile calendaristice de la luarea deciziei. <p>Avizul de mediu trebuie să cuprindă măsuri de monitorizare a efectelor asupra mediului (cele prevăzute în Raportul de mediu și altele în plus, dacă este cazul) ca și măsuri de atenuare a acestora și a efectelor transfrontiera, după caz.</p>
Pasul 7	AC afișează decizia de a elibera avizul de mediu pe pagina sa de web în termen de 3 zile de la data adoptării acesteia, iar elaboratorul PPDI/PPZI publică această decizie în mass-media în termen de 5 zile de la luarea afișării pe pagina web.
Pasul 8	AC și titularul PPDI/PPZI pun la dispoziția publicului, la cerere, versiunea finală a PPDI/PPZI pe baza căreia a fost eliberat avizul de mediu la sediul său.

9.5.4 Analiza comentariilor factorilor interesați cu privire la versiunea finală a PPDI/PPZI și la Raportul de mediu

Este normal să apară o diversitate de opinii publice pentru și împotriva propunerilor dintr-un PPDI/PPZI și raport de mediu. Problema constă în a elabora metodologia de răspuns la întreaga varietate de comentarii primite. Părerile factorilor interesați pot fi determinate de situația sau de aspirațiile acestora. Părerile actorilor interesați înregistrate vor trebui clasificate în funcție de:

- Tipul de factor interesat (persoană particulară, grup de persoane particulare cu interese speciale, ONG, firmă privată)
- categoria generală a comentariului, respectiv
 - o Comentarii pro – cei care sunt de acord și sprijină PPDI/PPZI și propunerile de dezvoltare și de protecție a mediului pe care le formulează acesta;
 - o Comentarii neutre – cei care adoptă o poziție pasivă;
 - o Comentarii contra – cei care se opun PPDI/PPZI și/sau analizei problemelor de mediu la care se face referire.

Principalii factori interesați

- o Factorii de implementare interesați (de obicei autoritățile care au obligația să avizeze sau să aprobe implementarea PPDI/PPZI și recomandările raportului de mediu)
- o Factori interesați care trebuie să facă față efectelor negative asupra mediului de ex. Ministerul Sănătății, direcțiile de sănătate publică
- o Factori interesați din comunicații: Mass media și unele ONG locale care ajută la publicitatea și interpretarea efectelor PPDI/PPZI

Este normal ca unele tipuri de factori interesați să se încadreze în mai mult de o categorie (de ex. un factor interesat care este împotriva fiind totodată și factor de implementare) Sunt necesare negocieri cu aceștia pentru a le obține cooperarea și pentru a găsi căile de compromis durabil pentru mediu.

Comentariile factorilor interesați care conțin sprijin sau obiecții față de proiectul de PPDI/PPZI trebuie analizate apoi mai în amănunt de către delegații Grupului de lucru.

9.5.4.1 Analizarea și prelucrarea opiniilor exprimate de factorii interesați

Acest proces important necesită o finanțare adecvată și personal suficient. Pe termen lung, ea asigură o implementare fără probleme a PPDI/PPZI și a recomandărilor raportului de mediu.

Decizia de a încorpora părerile factorilor interesați trebuie înregistrată în cazul fiecărui factor pe formularul pe care a fost scris comentariul inițial și publicată într-un raport separat. În Anexa 10 este oferit un exemplu de formular și ordine de zi pentru o dezbatere publică pentru SEA.

În general, deciziile pot fi clasificate după cum urmează:

- Comentariile au fost acceptate și PPDI/PPZI și raportul de mediu au fost ajustate în consecință (specificați);
- Comentarii acceptate în general, dar nu fac necesară modificarea PPDI/PPZI sau a raportului de mediu (se specifică din ce motiv);
- Comentariile nu se acceptă, deoarece modificările pe care le presupun ar contraveni obiectivelor declarate ale PPDI/PPZI sau obiectivelor cuprinse în raportul de mediu (de remarcat că aceste obiective ar fi trebuit să facă obiectul consultării publicului și aprobării într-o fază anterioară a SEA);
- Comentariul nu se acceptă deoarece nu prezintă relevanță pentru PPDI/PPZI sau raportul de mediu (se specifică motivele);
- Alte motive de respingere (specificați).

Raportul cu răspunsurile oficiale la comentariile scrise trebuie pus la dispoziția publicului într-o anexă separată la Raportul final privind SEA și PPDI/PPZI.

Modificările aduse în urma consultărilor pot fi majore și de aceea pot necesita o reevaluare ulterioară mai amănunțită. Probabilitatea ca acest lucru să se întâmple poate fi redusă dacă a avut

loc o consultare adecvată într-o fază mai timpurie a elaborării PPDI/PPZI, când au fost create și evaluate din punct de vedere al mediului soluțiile alternative.

După ce comentariile publicului au fost clasificate pe grupe de factori interesați, trebuie să se stabilească dacă acestea fac necesară revizuirea constatărilor SEA sau a unor elemente ale PPDI/PPZI. Orice schimbare semnificativă a elementelor PPDI/PPZI pe baza comentariilor publicului trebuie analizată ca parte a procesului de întocmire a PPDI/PPZI. Însă este important ca orice modificare propusă să fie supusă evaluării de mediu astfel încât ea să nu determine alte forme de impact semnificativ.

Modificările propuse trebuie evaluate în raport cu standardele, obiectivele și țintele de mediu specificate în raportul de mediu. În acest caz, poate fi necesar ca procesul să revină la faza de evaluare și să fie repetat.

10 Consultări transfrontiera

10.1 Scopul

Consultarea transfrontieră are loc atunci când un PPDI/PPZI propus într-o țară (respectiv țara de origine) poate avea efecte semnificative asupra teritoriului unei alte țări (țară afectată), respectiv: Bulgaria, Ungaria, Moldova, Serbia și Ucraina.

PPDI/PPZI care ar putea avea efecte semnificative asupra mediului Mării Negre trebuie supuse și ele consultărilor transfrontieră inclusiv cu alte țări decât cele susmenționate, care au litoral la Marea Neagră, respectiv Rusia, Georgia și Turcia.

Din punct de vedere al mediului, România are astfel opt țări vecine, ceea ce face ca mecanismele de consultare transfrontieră să fie și mai importante.

Procesul de consultare transfrontieră trebuie să ofere din timp autorităților și publicului din țările afectate ocazia efectivă de a-și exprima opinia.

10.1 Abordare

10.1.1 Obligații generale

Dacă PPDI/PPZI propus poate avea efecte semnificative asupra mediului unei țări vecine, atunci consultările transfrontieră trebuie să aibă loc conform prevederilor HG 1076/2004 și principiilor Convenției de la Espoo¹.

România trebuie să înainteze țării vecine un exemplar al proiectului de PPDI/PPZI și al raportului de mediu aferent.

Această țară vecină trebuie să indice României dacă dorește să înceapă consultări înainte de adoptarea PPDI/PPZI.

România și țara în cauză stabilesc de comun acord de la începutul consultărilor procedura detaliată a consultărilor transfrontieră:

- un calendar de timp rezonabil pentru durata consultărilor.
- aranjamente detaliate care să asigure informarea autorităților de mediu și a publicului din țara vecină în cauză și crearea ocaziei ca aceștia să formuleze opinii într-un interval de timp rezonabil.

Aranjamentele de detaliu trebuie să cuprindă de preferință cel puțin următoarele aspecte:

- mecanismele practice de consultare;
- instrumentele și tehnicile ce vor fi aplicate;
- costurile estimative ale implicării publicului, de ex. pentru traducerea documentelor, și cine la va suporta. În principiu, costurile unei implicări publice la un nivel rezonabil (în țara vecină) sunt suportate de țara de origine. Însă poate fi rezonabil să se ceară țărilor afectate să contribuie financiar, în cazul în care din implementarea PPDI/PPZI ar rezulta efecte pozitive.
- posibilitatea stabilirii de comitete comune la nivel național și, dacă este cazul, la nivel regional (dacă sunt afectate anumite regiuni, de ex. regiunile riverane unui bazin hidrografic sau zone de coastă)

¹ Convenția UNECE din 25 februarie 1991 privind evaluarea impactului asupra mediului în context transfrontieră

10.1.2 Pași relevanți în consultarea și participarea publicului prevăzuți de legislația națională în vigoare

Secțiunea V, Art. 35 al HG 1076/2004 conține prevederi ce trebuie aplicate în cadrul relațiilor bilaterale.

Mecanismele relațiilor bilaterale trebuie să se poată aplica în situațiile în care un PPDI/PPZI¹:

- propus de România ar putea avea un efecte semnificative asupra mediului din altă țară sau când o țară potențial semnificativ afectată solicită informații cu privire la PPDI/PPZI;
- inițiat în altă țară ar putea avea efecte negative potențial semnificative asupra teritoriului românesc.
- elaborat în comun poate avea efecte semnificative asupra mediului din țările respective.

Pentru consultare sunt relevante următoarele aspecte:

- Informații din partea autorităților implicate în procedura de evaluare a mediului din țara potențial afectată semnificativ și, prin acestea, informarea publicului interesat din țara respectivă;
- participarea autorității publice centrale pentru protecția mediului din țara de origine a PPDI/PPZI propus;
- calendarul de consultări stabilit de comun acord de țările în cauză.

Limba oficială a consultărilor, inclusiv pentru schimbul de documente este engleza.

Responsabilitățile privind consultarea și alte aspecte formale în cazul PPDI/PPZI a căror implementare ar putea avea efecte transfrontieră potențial semnificative revin autorităților de la nivel central.

Autoritatea publică centrală responsabilă în sectorul pentru care se elaborează PPDI/PPZI poartă răspunderea principală, dar este susținută e Ministerul Afacerilor Externe.

Autoritatea publică centrală are următoarele îndatoriri stabilite prin legislația română:

- să transmită un exemplar al proiectului de P/P² și a Raportului de mediu inclusiv programul de monitorizare a efectelor asupra mediului țării potențial afectate de implementarea PPDI/PPZI în maxim 20 de zile calendaristice de la data finalizării Raportului de mediu
- să facă aranjamentele privind consultarea referitoare la efectele transfrontieră asupra mediului ale implementării PPDI/PPZI și la măsurile analizate pentru reducerea sau compensarea acestor efecte, dacă țara respectivă notifică intenția de a demara consultări înainte de adoptarea PPDI/PPZI sau înainte ca acesta să intre în procedura legislativă;
- să notifice țara care a fost consultată cu privire la decizia de a elibera avizul de mediu;
- să informeze autoritatea publică centrală pentru protecția mediului din țările potențial afectate și să pună la dispoziția acesteia următoarele:
 - PPDI/PPZI în forma adoptată;
 - o declarație privind modul în care au fost incorporate considerentele de mediu în PPDI/PPZI, cum s-a ținut seama de Raportul de mediu, cum au fost analizate rezultatele consultării transfrontieră în procesul luării deciziei, motivele pentru care a fost aleasă alternativa PPDI/PPZI aprobată în comparație cu alte alternative rezonabile ce au fost evaluate;
 - măsurile stabilite pentru monitorizarea efectelor asupra mediului.

¹ toate P/P includ categoria PPTU, PPDI și PPZI

² P/P include PPTU și PPDI/PPZI

10.1.3 Când trebuie să înceapă consultarea transfrontieră?

Consultările transfrontieră trebuie să înceapă înainte de adoptarea sau depunerea PPDI/PPZI în procedura legislativă.

Poate fi considerată bună practică începerea consultărilor într-o fază mai timpurie, dacă și de îndată ce propunătorul PPDI/PPZI sau cei care au elaborat SEA au determinat că PPDI/PPZI ar putea avea efecte semnificative asupra mediului dintr-o țară vecină.

Timpul necesar traducerii documentelor poate prelungi durata totală a procesului SEA.

11 Luarea deciziei

11.1 Scopul

În general, scopul SEA în raport cu luarea deciziei este acela de a asigura luarea în considerare a rezultatelor evaluării de mediu, respectiv a Raportului de mediu, opiniilor exprimate în procesul de consultare și a rezultatelor consultărilor transfrontieră, dacă este cazul, în pregătirea PPDI/PPZI și înainte de adoptarea acestuia.

11.2 Abordare

De fapt, în România procesul de luare a deciziilor privind P/P, inclusiv PPDI/PPZI are două faze:

- decizie din punct de vedere al mediului, respectiv avizul de mediu;
- decizia finală cu privire la PPDI/PPZI, respectiv adoptarea PPDI/PPZI, conform legii

Secțiunea de față se referă la procedura de aprobare a SEA:

După cum se arată în HG 1076/2004, autoritatea competentă pentru SEA (AC) trebuie să emită avizul de mediu pentru planul sau programul respectiv, pe baza proiectului de PPDI/PPZI, a raportului de mediu și a rezultatelor procesului de consultări.

Avizul de mediu este un document emis oficial și semnat de secretarul de stat, în cazul când autoritatea competentă pentru SEA este MMDD, și de directorul executiv al ARPM în cazul când autoritatea competentă pentru SEA este ARPM.

Avizul de mediu cuprinde:

- a) modul în care considerațiile de mediu au fost integrate în PPDI/PPZI,
- b) cum s-au soluționat problemele de mediu în raportul de mediu,
- c) cum s-au luat în considerare opiniile exprimate de public și de alte autorități, precum și, dacă este cazul, rezultatele consultărilor transfrontiera,
- d) motivarea alegerii uneia dintre alternativele de PPDI/PPZI prezentate
- e) măsurile de monitorizare a efectelor implementării PPDI/PPZI asupra mediului propuse de titularul PPDI/PPZI și altele suplimentare, dacă este cazul;
- f) măsurile de reducere a efectelor semnificative asupra mediului, inclusiv a celor transfrontiera, dacă este cazul.

Un PPDI/PPZI nu poate fi adoptat înainte de a obține avizul de mediu care să confirme integrarea aspectelor referitoare la protecția mediului în planul sau programul supus spre adoptare.

Statutul juridic al avizului de mediu face cu atât mai importantă desfășurarea SEA în paralel cu procesul de elaborare a PPDI/PPZI. Aceasta va permite propunătorului PPDI/PPZI să țină seama de rezultatele SEA în pregătirea PPDI/PPZI, pe măsură ce acestea devin disponibile și să discute cu echipa SEA aspectele importante. Desfășurarea ambelor procese în paralel va preveni apariția situației în care autoritatea competentă pentru SEA să solicite modificări semnificative ale PPDI/PPZI ca precondiție a emiterii avizului de mediu. (v. detalii în secțiunea 4 și în secțiunea 9 diferite etape de implicare a publicului care conduc la aprobare).

Acest statut juridic al declarației SEA este foarte neobișnuit. În alte țări ale UE aprobările emise de autoritatea competentă pentru SEA se referă de obicei numai la procesul SEA, iar responsabilitatea aprobării/respingerii finale a planului, cu includerea analizei efectelor asupra mediului și a consecințelor acestuia – identificate prin SEA – nu revine decât titularului P/P sau organului executiv sau reprezentativ al țării, regiunii sau municipalității respective.

După emiterea avizului de mediu, titularul PPDI/PPZI trebuie să pună la dispoziția autorităților și publicului care a fost consultat, următoarele:

- PPDI/PPZI în forma adoptată;

- o declarație, cu sintetizarea modului în care s-a ținut cont de rezultatele SEA în pregătirea PPDI/PPZI și cu explicarea motivelor pentru care a fost ales PPDI/PPZI în forma adoptată, în comparație cu alte soluții rezonabile analizate;
- descrierea măsurilor ce vor fi luate pentru monitorizarea efectelor implementării PPDI/PPZI asupra mediului.

12 Monitorizarea mediului în implementarea PPDI/PPZI

12.1 Scopul

Această secțiune va trebui citită împreună cu secțiunea 7.10 a prezentului ghid, în care este descris programul de monitorizare în efectuarea evaluării mediului.

SEA trebuie să propună un program de monitorizare a efectelor implementării PPDI/PPZI asupra mediului și titularul PPDI/PPZI este cel care răspunde de crearea aranjamentelor necesare pentru monitorizare¹.

12.2 Abordare

Tipul de monitorizare a implementării PPDI/PPZI variază în funcție de tipul PPDI/PPZI și de nivelul la care acesta este întocmit (național, regional, județean sau local).

Monitorizarea implementării de ex. a strategiei naționale de dezvoltare și creștere a sectorului industrial în România se va baza pe indicatori definiți mai larg decât în cazul unui PPDI/PPZI pentru o anumită zonă industrială, unde sensibilitatea mediului înconjurător este cunoscută și efectele potențiale vor putea fi astfel mai specificate în SEA.

După implementarea completă a PPZI, vor fi emise autorizații de mediu pentru toate industriile din zona industrială. Dacă în zona industrială se creează un parc industrial, și acesta va trebui să obțină autorizație de mediu. Aceste autorizații de mediu conțin și ele cerințe de monitorizare, deși acest tip de monitorizare trebuie separat de monitorizarea necesară pentru SEA. De multe ori, monitorizarea pentru SEA are un domeniu mai larg (de ex. cuprinde și efecte asupra societății, efecte asupra modelelor de deplasare etc.) decât monitorizarea conform autorizațiilor de mediu, dar aceste două tipuri de monitorizare trebuie să fie coordonate.

Între întrebările esențiale ce trebuie adresate în timpul pregătirii și implementării programului de monitorizare se numără:

- ce să se monitorizeze?
- când să se monitorizeze?
- ce metodă de monitorizare să se utilizeze?

Monitorizarea implementării PPDI/PPZI cuprinde de obicei următoarele activități:

- Evaluarea tipului de industrii ce vor fi amplasate în zona industrială (aceasta se definește în PPDI/PPZI)
- Dacă a fost asigurată infrastructura necesară conform avizului SEA (de ex. o SE)
- Monitorizare în conformitate cu obiectivele, indicatorii și țintele de mediu identificate
- Examinarea rezultatelor obținute
- Dacă se constată efecte negative în afara efectelor definite și evaluate drept acceptabile în cadrul SEA pentru PPDI/PPZI, trebuie inițiate măsuri de ameliorare
- Rezultatele monitorizării trebuie făcute cunoscute publicului.

În Anexa 6 este prezentată o listă a mecanismelor de monitorizare și surselor de date ca pot fi utilizate și ca inspirație pentru stabilirea programului de monitorizare și pentru a obține date pentru monitorizare.

¹ În cazul PPZI pentru un PUZ industrial, unde titularul PPZI va vinde probabil loturile din PUZ înainte de data în care trebuie să înceapă monitorizarea, SEA pentru acel PUZ trebuie să conțină prevederi care să asigure că și noii proprietari vor efectua activitățile de monitorizare și raportare, sau că obligația de monitorizare va fi alocată unei firme de specialitate care va fi plătită să monitorizeze și să raporteze datele. Titularul inițial al PUZ-ului trebuie ținut răspunzător de a se asigura că aceste prevederi sunt implementate.

12.2.1 Ce să se monitorizeze

Potrivit Directivei SEA, monitorizarea trebuie să se refere la **efectele semnificative asupra mediului**, respectiv în principiu la toate tipurile de efecte, pozitive, adverse, prevăzute sau neprevăzute. Trebuie monitorizate nu numai efectele directe, ci și cele indirecte, sinergice și cumulative.

Monitorizarea altor efecte, neevaluate ca semnificative, trebuie să fie justificabilă în unele situații (de exemplu, efectele nu au fost prevăzute la data elaborării PPDI/PPZI).

Caseta 12.1 Exemple de parametri de monitorizare relevanți pentru PPDI/PPZI

Exemplu: Exemplele de parametri de monitorizare relevanți pentru PPDI sunt:

- Calitatea aerului
- Calitatea apelor de suprafață
- Calitatea solului
- Schimbări climatice
- Zgomot
- Biodiversitatea
- Sănătatea umană
- Eficiența și conservarea resurselor (de ex. energie și apă)
- Peisajul și patrimoniul cultural
- Surse de energie regenerabile
- Transportul
- Surse durabile de materii prime necesare proceselor tehnologice

Monitorizarea propusă trebuie să fie se bazeze pe obiectivele, indicatorii și țintele de mediu specificate în etapele de definire a domeniului și de evaluare. Un exemplu de format tabelar care poate fi utilizat în monitorizarea implementării PPDI/PPZI este prezentat mai jos. Tabelul conține exemple relevante pentru industrie preluate din SEA pentru POS-CCE:

Tabelul 12.2: Exemplu de indicatori de monitorizare utilizați în POS-CCE

Obiective de mediu relevante	Indicatori de monitorizare	de	Unități	Descriere/ responsabil cu culegerea datelor
Mentținerea și îmbunătățirea calității aerului atmosferic în limitele legale	Concentrații de poluanți în aer: - Emisii de NOx - Emisii de SO2 - Emisii de COV - Emisii de particule (PM10 și PM2,5)		Tone/an	Datele se compară cu statisticile naționale și valorile limită de mediu
Limitarea poluării apei din surse punctiforme și difuze	Calitatea apelor uzate evacuate în receptor - Azot total: - CCO - CBO		mg/l	Agențiile de Protecție a Mediului (teritoriale)
Limitarea poluării solului din surse punctiforme și difuze;	Suprafața nouă de sol poluat		ha de teren poluat	Datele de monitorizare pe teren
Diminuarea emisiilor care cauzează schimbări climatice	Limitarea emisiilor de CO2 echivalent (CO2, CO, CH4, COV etc.) în aerul atmosferic		Tone de CO2 echivalent	Date statistice naționale

Limitarea utilizării resurselor naturale epuizabile	Utilizare scăzută sau de loc a resurselor naturale epuizabile	kg/produs comparativ cu un consum standard	Datele de monitorizare pe teren
	Consum de apă de calitate potabilă pe unitate de produs	m3 apă/unitate produs	
Diminuarea generării de deșeuri și facilitarea reciclării tuturor deșeurilor	Deșeuri reciclate	Tone/unitate produs	De comparat cu standardul național
	Deșeuri recuperate		
	Deșeuri reutilizate		

12.2.2 Când să se monitorizeze

Frecvența monitorizării depinde de problema specifică ce trebuie rezolvată. Deși în unele situații este necesară o singură măsurătoare, în altele, mai ales cele care privesc procese dinamice, este necesară o monitorizare regulată și de lungă durată. În acest sens, coordonarea cu alte cerințe privind monitorizarea în zona de dezvoltare respectivă, ca de exemplu monitorizarea pentru încadrarea în obligațiile conforme Directivei privind raportarea, este esențială în vederea obținerii datelor pentru analiza statistică.

HG 1076/2004 arată că raportul de monitorizare trebuie depus înainte de sfârșitul primului trimestru al anului ce urmează anului cuprins în raportul de monitorizare.

12.2.3 Cum să se monitorizeze

În cazul SEA pentru PPDI se recomandă efectuarea monitorizării pe bază de indicatori. Alternativ, se pot utiliza studii calitative.

Efectele PPDI/PPZI asupra mediului sunt diverse, complexe și depind de tipul industriilor în cauză. De aceea, în cazul PPDI nu este fezabilă selectarea sau stabilirea unui set de indicatori universali sau „corecți”. Indiferent ce set de indicatori va fi selectat, este important în sensul monitorizării PPDI/PPZI să se identifice legătura dintre PPDI/PPZI, efectele probabile semnificative asupra mediului, efectele cumulative și indicatorii relevanți. (v. detalii în Anexa 4).

12.3 Raportarea periodică a rezultatelor monitorizării

Rezultatele monitorizării trebuie raportate de către autoritatea care răspunde de implementarea PPDI/PPZI (titularul PPDI/PPZI sau organizația delegată de titular, în cazul schimbării formei de proprietate din zonă), astfel încât impactul real al PPDI/PPZI să poată fi evaluat de către autoritatea de management corespunzătoare care a emis avizul de mediu (respectiv MMDD sau ARPM).

Raportarea periodică și frecventă are un rol esențial în realizarea scopului SEA, care este acela de a asigura dezvoltare durabilă din punct de vedere al SEA, deoarece permite o mai bună înțelegere a relației dintre dezvoltare și efectele asupra mediului și ajută la identificarea noilor schimbări ale PPDI ce ar putea fi necesare, pentru măsura forme neprevăzute de impact asupra mediului.

Recomandările de revizuire a procesului SEA sau de modificare a PPDI/PPZI trebuie să fie pe o documentate și publicate în mass media.

Anexa 1

GHID PRIVIND ELABORAREA PRIMEI VERSIUNI A UNUI P/P CARE STABILEȘTE CADRUL PENTRU DEZVOLTAREA INDUSTRIEI ȘI A ZONELOR INDUSTRIALE

Prezentul document

Organizația care întocmește un PPDI/PPZI trebuie să depună prima versiune a acestui PPDI/PPZI la autoritatea competentă pentru SEA.

Autoritatea competentă pentru SEA va decide ulterior, pe baza primei versiuni a PPDI/PPZI depuse, dacă acesta trebuie sau nu să fie supus SEA.

Pentru ca autoritatea competentă pentru SEA să poată decide pe baza primei versiuni a PPDI/PPZI dacă acesta trebuie sau nu să fie supus SEA, prima versiune trebuie să conțină informații suficiente și corespunzătoare.

Prezentul document conține un formular în care se arată ce informații trebuie să conțină prima versiune a unui PPDI/PPZI.

Titularul PPDI/PPZI poate elabora prima versiune a PPDI/PPZI fie cu ajutorul formularului oferit în acest document, fie pe un formular propriu. Dacă titularul PPDI/PPZI utilizează un formular propriu, trebuie să se asigure că prima versiune a PPDI/PPZI conține informațiile specificate în formularul de față.

1. Prezentarea PPDI/PPZI

Denumirea PPDI/PPZI	
Scurtă descriere a scopului PPDI/PPZI	
Titular	<ul style="list-style-type: none">- PPDI/PPZI este întocmit de o autoritate sau de entitate privată¹ ?- Dacă titularul PPDI/PPZI este o entitate privată, dar PPDI/PPZI este de utilitate publică, atunci arătați care este autoritatea publică responsabilă pentru utilitatea publică respectivă.
Șeful echipei de planificare	Nume și detalii de contact
Instituția care adoptă P/P	Cine va adopta PPDI/PPZI ?
Prevederi în baza cărora a fost elaborat PPDI/PPZI*	Se indică dacă elaborarea sa este cerură de o prevedere legislativă, de reglementări sau administrativă și dacă da, care este aceea.
Procedura de adoptare	De exemplu: <ul style="list-style-type: none">- PPDI/PPZI se va adopta printr-o procedură legislativă, de către parlament sau guvern?- PPDI/PPZI se va adopta de către o autoritate publică, printr-o procedură administrativă?
Sectorul**	
Zonă probabil afectată***	Teritoriul probabil afectat Acesta se împarte în zona direct afectată de PPDI/PPZI și zona de impact evaluată
Istoricul suprafețelor	Indicați dacă zona/zonile în cauză sunt terenuri noi sau foste terenuri

¹ PPDI/PPZI pot fi elaborate de autorități publice sau investitori particulari. În general, PPDI/PPZI care presupun dezvoltarea unei anumite zone industriale sunt întocmite de un investitor particular, pe când PPDI/PPZI de nivel superior, ex. strategii de dezvoltare industrială sunt elaborate de autoritățile publice.

	industriale abandonate Dacă este posibil, rugăm arătați folosința anterioară a terenului
Populația	Mărimea populației ce ar putea fi afectată

*Elaborarea PPDI/PPZI poate reprezenta o responsabilitate a unei autorități în baza atribuțiilor legale ale acesteia și/sau poate fi cerută printr-o prevedere a unui act normativ (lege, ordonanță de urgență a guvernului, hotărâre de guvern, ordin de ministru) sau act administrativ (ex. hotărâre a consiliului județean);

**Alegeți din lista următoare:

- agricultură,
- silvicultură,
- piscicultură și acvacultură,
- energie,
- industrie, inclusiv activități de extracție a resurselor minerale (se specifică sectorul sau sectoarele industriale),
- transport (se specifică tipul: rutier, feroviar, marin, mixt etc.),
- managementul deșeurilor,
- gospodărirea apelor,
- telecomunicații,
- turism,
- urbanism sau amenajarea teritoriului,
- dezvoltare regională,
- managementul ariilor protejate, respectiv situri aflate în Arie Speciale de Conservare (potrivit Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 236/2000 (Anexa 1, punctul i)),
- altele (de ex. o combinație a celor de mai sus, sau un sector nementionat)

*** Se atașează ori de câte ori este posibil hărți care reprezintă zona cuprinsă și probabil afectată de implementarea PPDI/PPZI și aria de impact cu indicarea localizării proiectelor viitoare, 'Zona de impact evaluată' este zona care ar putea fi afectată de PPDI/PPZI propus

Rugăm completați tabelul cu informații privind obiectivele, rezultatele proiectului, termenii etc. PPDI/PPZI

Indicații care pot facilita completarea sunt menționate sub tabel.

Obiective/ priorități ⁽¹⁾	Instrumente și măsurile ⁽²⁾	Rezultatele proiectului ⁽³⁾	Program de implementare ⁽⁴⁾	Cerințe privind EIM ⁽⁵⁾ (da/nu)

(1) Care sunt obiectivele și/sau prioritățile PPDI/PPZI propus?

(2) Care sunt instrumentele și măsurile propuse în vederea îndeplinirii obiectivelor pe bază de priorități?

(3) Care sunt proiectele propuse prin PPDI/PPZI și/sau care sunt proiectele care ar putea fi elaborate după adoptarea PPDI/PPZI?

(4) Care este agenda sau programul de implementare a acestor instrumente, măsuri și/sau proiecte (dacă se cunoaște deja) în vederea îndeplinirii obiectivelor și, dacă se știe deja, indicați lunile în care este preconizat ca această implementare să înceapă și să se finalizeze?

(5) Indicați pentru care dintre proiectele incluse în PPDI/PPZI, sau pentru care PPDI/PPZI stabilește cadrul, este de așteptat să fie necesară EIM. De remarcat că majoritatea proiectelor industriale de scară mai mare necesită EIM. Rugăm consultați HG 1213/2006, Anexele I și II.

2. Contextul PPDI/PPZI propus

Rugăm specificați câteva informații de fundamentare a propunerii de PPDI/PPZI, care este nivelul de elaborare a PPDI/PPZI etc.

- PPDI/PPZI implementează un document politic existent la nivel național, regional sau local? Dacă da, atunci specificați titlul, numărul și data acestui document.
- PPDI/PPZI reprezintă o modificare a unui PPDI/PPZI anterior? Dacă da, anexați un exemplar al acestui PPDI/PPZI sau cel puțin referințe privind PPDI/PPZI respectiv.
- Este PPDI/PPZI legat de un alt P/P întocmit pentru același sector (respectiv în ierarhia verticală) sau pentru alte sectoare la același nivel (respectiv legături orizontale); dacă da, se enumera toate aceste alte P/P.

Nota: informațiile susmenționate reprezintă ideile inițiale privind PPDI/PPZI și este de înțeles că se pot schimba pe parcursul dezvoltării PPDI/PPZI .

3. Calendar orientativ de elaborare

	Data predării
Start	
Versiune finală de lucru	
Versiune finală	

4. Eventuale modificări și efecte ca urmare a PPDI/PPZI

Dacă PPDI/PPZI ar determina modificări semnificative de acțiune, comportament sau decizie ale persoanelor, întreprinderilor, instituțiilor guvernamentale, rugăm indicați în tabelul următor dacă aceste modificări ar putea să conducă la:

Articol	DA/NU	Rugăm faceți scurtă descriere, indicând dacă modificarea ar putea avea un efect negativ sau pozitiv asupra mediului
Dezvoltarea infrastructurii și clădirilor;		
Amenajarea unor terenuri noi sau zone importante pentru conservarea naturii;		
Amenajarea terenurilor unor foste zone industriale? Rugăm arătați dacă se consideră necesară depoluarea /decontaminarea prealabilă		
Modificări în consumul social de energie și în special de combustibili și deci ale emisiilor de CO ₂ și alte gaze cu efect de seră?		
Modificări de consum social al altor resurse naturale /de ex. apă, soluri, minerale sau agregate);		
Modificarea cantității sau tipurilor de deșeuri produse (solide, lichide, periculoase) sau de poluanți emiși în apă, pe teren sau în aer;		
Modificări ale emisiilor de gaze cu efect de seră din alte surse (de ex. metan de la ferme zootehnice sau depozite de deșeuri);		
Schimbări semnificative ale comportamentului de deplasare, de ex. creștere a modalităților de transport.		
Impact asupra unor industrii învecinate, limitarea activității acestora?		
Sinergii întrevăzute cu industriile existente? (ex. utilizarea energiei sau produselor reziduale)		
Impact asupra oamenilor și comunităților, de ex. prin creșterea nivelului de zgomot, tulburărilor sau neplăcerilor;		

Riscuri pentru sănătatea publică		
----------------------------------	--	--

Anexa 2

Listă de control pentru încadrarea P/P industriale

De remarcat că în P/P sunt incluse și PPID/PPIZ.

Nr crt.	Probleme/ Rezultate/ Efecte	Este probabil să apară problema/ rezultatul/ efectul DA/NU/NA/?	Este problema/rezultatul/ efectul semnificativ(ă) DA/NU/NA/?	Observații	Ghid de răspuns a întrebări
0	1	2	3	4	5
1	Caracteristicile P/P				
1.1	Ar determina P/P modificări semnificative de acțiune, comportament sau decizie ale persoanelor, întreprinderilor, instituțiilor guvernamentale? Și ar putea ele conduce la:				Dacă impactul se evaluează ca semnificativ, P/P va necesita SEA
1.1.1	<i>- creșterea dezvoltării infrastructurii? (infrastructura poate fi de transport, de alimentare cu apă, epurare, alimentare cu energie etc.)</i>				
1.1.2	<i>- un impact negativ sau benefic asupra resurselor ecologice și/sau naturale? (respectiv utilizare extensivă a resurselor neregenerabile)</i>				
1.1.3	<i>- modificări în consumul de energie și în special de combustibili și deci ale emisiilor de CO₂ și alte gaze cu efect de seră?</i>				
1.1.4	<i>- modificări de consum social al altor resurse naturale /de ex. apă, soluri, minerale sau agregate)?</i>				

Nr crt.	Probleme/ Rezultate/ Efecte	Este probabil să apară problema/ rezultatul/ efectul DA/NU/NA/?	Este problema/rezultatul/ efectul semnificativ(ă) DA/NU/NA/?	Observații	Ghid de răspuns a întrebări
0	1	2	3	4	5
1.1.5	- modificarea cantității sau tipurilor de deșeurile produse (solide, lichide, periculoase) sau de poluanți emiși în apă, pe teren sau în aer?				
1.1.6	- modificări ale emisiilor de gaze cu efect de seră din alte surse (de ex. metan de la ferme zootehnice sau depozite de deșeurile)				
1.1.8	- schimbări semnificative ale modalităților de deplasare				
1.2.	P/P stabilește un cadru pentru proiecte sau activități viitoare în mod precis/strict?				<ul style="list-style-type: none"> - P/P poate de exemplu stabili cadrul din punct de vedere al amplasării, mărimii și tipului de proiecte care trebuie elaborate pentru a implementa P/P - P/P care presupun obligații juridice pot stabili cadrul în mod mai strict decât cele

Nr crt.	Probleme/ Rezultate/ Efecte	Este probabil să apară problema/ rezultatul/ efectul DA/NU/NA/?	Este problema/rezultatul/ efectul semnificativ(ă) DA/NU/NA/?	Observații	Ghid de răspuns a întrebări
0	1	2	3	4	5
					<p>neobligatorii.</p> <ul style="list-style-type: none"> - P/P al căror scop principal este stabilirea unui cadru pentru proiecte vor crea un cadru mai solid pentru acordurile unice de dezvoltare decât P/P care urmăresc mai multe scopuri și aspecte. <p>Cu cât cadrul este stabilit mai precis printr-un P/P, cu atât este mai probabil că P/P poate determina crearea de proiecte care să genereze schimbările menționate la punctul 1.1 și deci cu atât este mai</p>

Nr crt.	Probleme/ Rezultate/ Efecte	Este probabil să apară problema/ rezultatul/ efectul DA/NU/NA/?	Este problema/rezultatul/ efectul semnificativ(ă) DA/NU/NA/?	Observații	Ghid de răspuns a întrebări
0	1	2	3	4	5
					probabil să fie necesară SEA.
1.3.	Are P/P influență asupra altor P/P, respectiv pentru același sector (în ierarhia verticală) sau P/P pentru alte sectoare la același nivel (legături orizontale)?				Relațiile dintre diferite P/P vor trebui atent analizate de la caz la caz. Dacă un P/P influențează puternic un altul, orice efect de mediu pe care le-ar putea avea s-ar putea extinde pe o arie mai largă (sau mai profund) decât dacă nu s-ar fi întâmplat așa și astfel aceste efecte ar deveni mai semnificative
1.4.	Mediul local prezintă constrângeri pentru dezvoltare în zona geografică inclusă în P/P?				Dacă starea actuală a mediului dintr-o zonă geografică este de așa natură încât să impună

Nr crt.	Probleme/ Rezultate/ Efecte	Este probabil să apară problema/ rezultatul/ efectul DA/NU/NA/?	Este problema/rezultatul/ efectul semnificativ(ă) DA/NU/NA/?	Observații	Ghid de răspuns a întrebări
0	1	2	3	4	5
					restricții pentru dezvoltare, atunci nevoia de a include aspectele de mediu în evaluarea P/P este mai puternică și deci este mai probabil să necesite SEA.
2	Efectele probabile asupra mediului				
2.1	Efectele semnificative probabile au o probabilitate ridicată, o durată îndelungată, o frecvență mare și sunt reversibile?				Dacă efectele se vor produce continuu, este mai probabil să fie considerate semnificative decât dacă probabilitatea frecvenței efectelor este foarte redusă (cauze accidentale)
2.2	Efectele sunt de natură cumulativă?				Dacă este probabil ca efectele să apară în aceeași zonă sau să fie sinergice, atunci

Nr crt.	Probleme/ Rezultate/ Efecte	Este probabil să apară problema/ rezultatul/ efectul DA/NU/NA/?	Este problema/rezultatul/ efectul semnificativ(ă) DA/NU/NA/?	Observații	Ghid de răspuns a întrebări
0	1	2	3	4	5
					este mai probabil că ele se vor cumula; de exemplu, dacă P/P stabilește cadrul pentru proiecte/ activități care presupun evacuarea apelor uzate în același râu, atunci efectele ulterioare asupra calității apelor de suprafață vor avea un caracter cumulativ
2.3	Efectele sunt de natură transfrontalieră?				În acest caz trebuie să se aplice SEA pentru P/P respectiv.
2.4	P/P stabilește cadrul pentru un acord de mediu unic al zonelor industriale care vor avea efecte semnificative (directe sau indirecte) asupra sănătății umane sau a mediului de ex. datorită:				Dacă impactul se evaluează ca semnificativ, P/P va necesita SEA.

Nr crt.	Probleme/ Rezultate/ Efecte	Este probabil să apară problema/ rezultatul/ efectul DA/NU/NA/?	Este problema/rezultatul/ efectul semnificativ(ă) DA/NU/NA/?	Observații	Ghid de răspuns a întrebări
0	1	2	3	4	5
2.4.1	<i>- accidente de muncă sau de mediu</i>				
2.4.2	<i>- impact semnificativ asupra oamenilor și comunităților, de ex. prin creșterea nivelului de zgomot, tulburărilor sau neplăcerilor și mirosurilor în zona industrială?</i>				
2.4.3	<i>- poluare semnificativă rezultată din procesele de producție etc.</i>				
2.4.4	<i>- degradare semnificativă a corpurilor de apă datorită evacuării de deșeuri, ape uzate și alți efluenți proveniți din zona industrială?</i>				
2.4.5	<i>- contaminare gravă cu hidrocarburi a solului și apei subterane</i>				
2.4.6	<i>- agravarea problemelor legate de deșeurile din zonă? (de ex. deșeuri solide industriale, deșeuri periculoase, etc.)</i>				
2.4.7	<i>- emisii accidentale de substanțe chimice potențial periculoase</i>				
2.5	Care este mărimea și aria geografică a efectelor (zona geografică și mărimea populației probabil afectate)?				Cu cât vor fi mai grave sau răspândite efectele potențiale ale P/P , cu atât va fi mai probabil ca aceste

Nr crt.	Probleme/ Rezultate/ Efecte	Este probabil să apară problema/ rezultatul/ efectul DA/NU/NA/?	Este problema/rezultatul/ efectul semnificativ(ă) DA/NU/NA/?	Observații	Ghid de răspuns a întrebări
0	1	2	3	4	5
					efecte să fie considerate semnificative și deci să necesite SEA.
3.	Teritoriul probabil afectat de P/P				
3.1	Presupune P/P dezvoltarea pe bază de acord unic a zonelor industriale pe terenuri noi?				
3.2	Poate P/P afecta valoarea și vulnerabilitatea zonei interioare și adiacente zonei cuprinse în P/P prin:				Dacă zona P/P are o valoare deosebită sau un mediu vulnerabil, este mai probabil să fie afectată. Chiar și un proiect mic poate avea efecte semnificative asupra mediului dacă este implementat într-o zonă cu mediu sensibil. De remarcat că trebuie să se acorde atenție nu
3.2.1	- caracteristicilor naturale speciale sau patrimoniului cultural din zonă				
3.2.2	- depășirii standardelor de calitate a mediului sau a valorilor limită pentru industrie				
3.2.3	- utilizării intensive a terenurilor				
3.3	Presupune P/P efecte asupra ariilor sau peisajelor cu statut de protecție național, Comunitar sau internațional recunoscut.				

Nr crt.	Probleme/ Rezultate/ Efecte	Este probabil să apară problema/ rezultatul/ efectul DA/NU/NA/?	Este problema/rezultatul/ efectul semnificativ(ă) DA/NU/NA/?	Observații	Ghid de răspuns a întrebări
0	1	2	3	4	5
					numai ariilor cu un statut de protecție declarat.
	<i>Aici se adaugă orice alt criteriu/întrebare considerat relevant de către membrii Comitetului Special</i>				

ANEXA 3

Lista indicativa a legislației și reglementărilor din UE și România având legătură cu dezvoltarea zonelor industriale

Mentiuni:

1. Lista este indicativa deoarece o parte din aceste acte au fost sau pot fi modificate ulterior
2. Obiectivele PPDI/PPZI pentru zone industriale trebuie să respecte această legislație și aceste reglementari și să fie evaluate în raport cu acestea.

Aspecte de mediu	Legislație și politici relevante ale UE	Legislația și politica din România
Generalități	- COM(2001)31 – al VI-lea Program UE de acțiune pentru mediu	
Apa	<ul style="list-style-type: none">• 91/271/EEC (Directiva privind stațiile de epurare a apelor uzate);• 2000/60/CE (Politica apei)• 91/676/EEC (Nitrați);• 76/464/EEC (Substanțe periculoase evacuate în mediul acvatic) Convenția de la Stockholm privind POP <ul style="list-style-type: none">• 96/61/CE (IPPC)	<ul style="list-style-type: none">• Legea Apelor, modificata și completata de Legea nr 310/2004 și Legea nr.112/2006.• HG nr.351/2005 de aprobare a Programului de acțiune pentru reducerea poluării mediului acvatic și apei subterane provocată de evacuarea unor substanțe periculoase (Mon. Of. nr. 428/20.05.2005), modificată prin HG nr.783/2006 (Mon.Of. nr. 562/29.06.2006;• OUG nr. 1146/2002 (Mon.Of. nr.197/27.03.2002) privind obiectivele de calitate pentru apele de suprafață, cu modificările ulterioare• HG nr. 188/2002 (Mon.Of. nr.187/20.03.2002) privind aprobarea normelor privind condițiile de evacuare a apelor uzate în mediul acvatic, modificată prin HG nr. 352/2005 (Mon.Of. nr.398/11.05.2005) Studii ale Institutului Național de Cercetare și Dezvoltare pentru Protecția Mediului – ICIM București privind caracteristicile de vulnerabilitate față de poluarea apelor subterane la nivel de bazin hidrografic (2001-2002)
Aerul	<ul style="list-style-type: none">• 2001/80/EC (LCP)• 2001/81/EC (Plafoane de emisie)• 96/61/CE (IPPC) 98/70/CE , 99/32/EC (Combustibili) <ul style="list-style-type: none">• 94/63/EC, 99/13/EC (COV)	<ul style="list-style-type: none">• HG nr.731/2004 de aprobare a Strategiei Naționale de protecție a atmosferei (Mon.Of. nr.496/02.06.2004)• HG nr.738/2004 de aprobare a Planului Național de protecție a atmosferei (Mon.Of.nr.476/27.05.2004)

	<ul style="list-style-type: none"> • 97/68/EC (Mașini nerutiere) • 99/30/EC (valori limită pentru dioxidul de sulf SO₂, dioxidul de azot (NO₂), oxizii de azot (NO_x), pulberilor în suspensie (PM₁₀) și plumb (Pb); • 2000/3/EC privind poluarea aerului cu ozon (O₃) • 2000/69/EC privind valorile limită pentru benzen (C₆H₆) și oxid de carbon (CO) • Convenția de la Stockhoml privind POP • Protocolul de la Goteborg 1999 • 96/61/CE (IPPC) 	<ul style="list-style-type: none"> • Legea nr.271/2003 de ratificare a Protocolului de la Goteborg • Planul Național de reducere a emisiilor de dioxid de sulf și dioxid de azot și de pulberi provenite din instalații mari de ardere și măsuri luate în vederea conformării cu valorile limită de emsie, aprobat prin Ordin Comun al MMGA 833/13.09.2005, MEC, 545/26.09.2005 MAI 859/2005 (Mon. Of. nr.888/4.10.2005). HG 568/2001 (Mon.Of.nr.348/29.06.2001) privind stabilirea cerințelor tehnice pentru limitarea emisiilor de COV rezultați din depozitarea, încărcarea, descărcarea și distribuția benzinei la terminale și la stațiile de benzină, modificată și completată prin HG nr.893/2005 • Ordinul MAPM nr. 781/2004 privind Normele Metodologice privind măsurarea și analiza emisiilor de compuși organici volatili rezultați din depozitarea și distribuția benzinei la terminale și la stațiile de benzină (Mon.Of.Nr 1234/23.12.2004) • Ordinul MIR nr. 337/2001 de aprobare a Normelor referitoare la inspecția tehnică a instalațiilor, echipamentelor și mijloacelor de reducere a emisiilor de COV rezultate din depozitarea, încărcarea, descărcarea și distribuția benzinei la terminale și stații service (Mon.Of. nr. 10/10.01.2002), cu modificările aduse de OM Economiei și Comerțului nr. 122/2005 (Mon.Of.nr.324/18.04.2005) • OUG nr.243/2000 privind protecția atmosferei (Mon.Of. nr.63/06.12.2000) aprobată prin Legea nr.655/2001 (Mon.Of.nr.773/04.12.2001). HG nr.. 541/2003 amendată și completată prin HG nr.322/2005 de stabilire a anumitor măsuri de limitare a emisiilor de anumiți poluanți în atmosferă proveniți din instalații mari de ardere care transpune Directiva 2001/80/EC • Ordin 592/2002 al ministrului apelor și protecției mediului pentru aprobarea normativului privind stabilirea valorilor limită, a valorilor de prag și a criteriilor și metodelor de evaluare a dioxidului de sulf, dioxidului de azot și oxizilor de azot, pulberilor în suspensie (PM₁₀ și PM_{2,5}), plumbului, benzenului, monoxidului de carbon și ozonului
--	---	---

		<p>în aerul înconjurător (Mon.Of.nr.765/21.10.2002);</p> <ul style="list-style-type: none"> • OUG152/2005 privind prevenirea și controlul integrat al poluării, aprobată prin Legea nr.84/2006 PNAM (1995, actualizat 1999) Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă (1999)
Sol	<ul style="list-style-type: none"> • 75/442/EEC (Directiva privind deșeurile); • 99/31/EC (depozite de deșeuri) • 94/62/EC (privind ambalajele și deșeurile provenite din ambalaje) amendată prin Directiva 2004/12/EC • 91/689/EEC (deșeuri periculoase) • 2000/76/EC privind incinerarea deșeurilor • Directiva privind deșeurile miniere în pregătire • Convenția de la Stockholm privind POP <p>E este parte semnatară a Convenției de la Basel, Regulamentul nr. 259/93 (EC)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Decizia Consiliului 2003/33/EC privind stabilirea criteriilor și procedurilor de acceptare a deșeurilor la depozitele ecologice în baza art. 16 și Anexei II la Directiva 99/31/EC • 96/61/CE (IPPC) 	<ul style="list-style-type: none"> • HG nr. 349/2005 (Mon.Of. nr.394/10.05.2005) privind depozitele de deșeuri Ordinul ministrului mediului și gospodăririi apelor nr. 95/2005, de definire a Criteriilor de acceptare și proceduri preliminare de acceptare a deșeurilor la depozitele ecologice și lista națională a deșeurilor acceptate în fiecare clasă de depozit de deșeuri (Mon.Of. nr.194/8.03.2005); Ordinul ministrului mediului și gospodăririi apelor nr. 757/2004, privind Aprobarea normelor tehnice privind depozitarea (Mon.Of. nr. 86/26.01.2005). • HG nr. 621/2005 (Mon.Of. nr.639/20.07.2005) privind gestionarea ambalajelor și deșeurile de ambalaje HG nr.128/2002 privind incinerarea deșeurilor (Mon.Of. nr 160/07.03.2002), amendata prin HG nr. 268/2005 (Mon.Of. nr 332/20.04.2005),
Schimbări climatice	<p>Programul European privind Schimbările Climatice Decizia nr.93/389/EEC privind un mecanism de monitorizare a emisiilor de CO2 și alte gaze cu efect de seră și Comunitate</p> <ul style="list-style-type: none"> • Propunere de Directivă privind impozitarea produselor energetice • Directiva privind tranzacționarea certificatelor de emisii și directiva de legătură • UNFCCC și Protocolul de la Kyoto 	<ul style="list-style-type: none"> • OUG nr.195/2005 privind protecția mediului (Mon.Of. nr.1196/30.12.2005) aprobată prin Legea nr.265/2006 (Mon.Of.nr.586/06.07.2006). • Legea nr. 24/1994 (Mon.Of. nr.119/ 12.05.1994) de ratificare a Convenției privind Schimbările climatice, (UNFCCC) • Legea nr. 3/2001 (Mon.Of. nr.81/ 16.02.2001) de ratificare Protocolului UNFCCC de la Kyoto • Strategia Națională privind schimbările climatice 2005-2007, aprobată prin HG nr. 645/2005 (Mon.Of. nr.670/27.07 2005 • planul Național de acțiune privind schimbările climatice 2005-2007, aprobat prin HG nr. 1877/2005 (Mon.Of. nr.110/ 06.02.2006 • HG nr.731/2004 de aprobare a Strategiei Naționale de protecție a atmosferei (Mon.Of. nr.496/02.06.2004) și • HG nr.738/2004 de aprobare a Planului Național de

		<p>protecție a atmosferei (Mon.Of nr.476/27.05.2004);</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inventarul Național al gazelor de efect de seră pe perioada 1992-2000 (2002); • Inventarul Național al gazelor de efect de seră pe perioada 1992-2001 (2003) • Inventarul Național al gazelor de efect de seră pe perioada 1989-2004 (2006)
<p>Biodiversitatea</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 92/43/EEC (Habitate) • 79/409/EEC (Păsări) • 78/659/EEC privind calitatea apelor dulci care necesită protecție sau îmbunătățire pentru a putea susține viața peștilor • 79/923/EEC privind calitatea necesară a apelor cu moluște; • COM(2006)302 (privind un Plan de Acțiune UE pentru Păduri) • UE este parte semnatară a Convenției privind diversitatea biologică (CBD) (1993) 	<ul style="list-style-type: none"> • Legea nr. 5/2000 privind sistemul național al ariilor protejate (Mon.Of. nr. 152/ 12.04.2000) • Legea nr.462/2001 (Mon.Of. nr. 433/2.08.2001) de aprobare a OG nr. 236/2000 (Mon.Of. nr.625/04.12.2000) privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale și a speciilor sălbatice de faună și floră, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 345/19.07.2006 (Mon.Of. nr.650/27.07.2006). •Strategie națională și Planul de acțiune pentru conservarea biodiversității și utilizarea durabilă a componentelor acesteia (1996) • Planul strategic național pentru și dezvoltare rurală, 2006; • Legea nr.58/1994 a de ratificare a Convenției privind diversitatea biologică (CBD) • Ordinul ministrului mediului și gospodăririi apelor nr. 370/2004, privind sistemul de autorizare a laboratoarelor pentru evaluarea mediului și activitățile acestora (Mon.Of. nr. no756/29.10.2003). • HG nr.201/2002 de aprobare a Normelor tehnice privind calitatea necesară pentru apele cu moluște (Mon. Of nr.196/22.03.2002).HG nr.202/2002 on the approval de aprobare a Normelor tehnice privind calitatea apelor dulci care necesită protecție sau îmbunătățire pentru a susține viața peștilor (Mon. Of nr.196/22.03.2002). • HG nr..230/2003 (Mon.Of.nr.190/26.03.2003) privind delimitarea rezervațiilor biosferei, parcurilor naționale și parcurilor naturale și stabilirea administrațiilor acestora • Ordinul Ministrului Agriculturii, Pădurilor, Apelor și Mediului nr. 850/2003 (Of.J.no.793/11.11.2003) privind procedura de încredințare a administrației sau custodiei asupra ariilor naturale protejate emis în baza HG

		<p>230/2003</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ordinul Ministrului Agriculturii, Pădurilor, Apelor și Mediului nr. 552/2003 (Mon. Of.nr.648/11.09.2003) privind aprobarea zonării interne a parcurilor naționale și naturale din punct de vedere al conservării biodiversității biologice • HG nr. 2151/2004 privind crearea de noi arii protejate (Mon.Of. nr. 38/12.01.2005) • Ordinul Ministrului Mediului și Gospodăririi Apelor nr. 246/22.07.2004 privind clasificarea peșterilor și ariilor protejate (Mon.Of.nr.732/13.08.2004) <p>Ordinul ministrului mediului și gospodăririi apelor nr. 1198/25.11.2005 , de modificare a anexelor Legii nr.462/2001 de aprobarea a GO nr.236/2000 (Mon.Of. nr. 1097/6.12.2005).</p> <ul style="list-style-type: none"> • HG nr. 1581/2005 privind crearea de noi arii protejate (Mon.Of. nr. 24/11.01.2006) • Ordinul ministrului mediului și gospodăririi apelor nr. 207/3.03.2006 , de aprobare a Fișei de date standard și a manualului pentru Natura 2000 (Mon.Of. nr. no284/29.03.2006).
Sănătatea umană	<ul style="list-style-type: none"> • 98/83/CE (calitatea apei destinate consumului uman) • 80/68/EEC (protecția apei subterane față de poluarea provocată de anumite substanța periculoase) • Directiva 99/31/EC (depozite de deșeuri) • 75/442/EEC (regimul deșeurilor) • 2000/14/CE.(Zgomotul) <p>planul de acțiune UE al Programului de sănătate publică al Comunității 2003-2008, adoptat prin Decizia nr. 1786/2002 a Parlamentului European și Consiliului</p> <ul style="list-style-type: none"> • OMS (1998) Strategia „Sănătatea în secolul XXI” • Orașe Europene Durabile • Carta europeană de amenajare a teritoriului /urbanism („Carta Torremolinos’) adoptată în 1993 la Conferința Miniștrilor Europeni responsabili cu planificarea regională (CEMAT) • Carta Verde a Comisiei Europene pentru o viitoare politică a zgomotului (1996) Carta Aalborg 	<ul style="list-style-type: none"> • Legea nr. 458/2002 (Mon.Of. nr.552/29.07.2002) privind calitatea apei potabile • HG nr.351/2005 de aprobare a Planului de Acțiune pentru reducerea poluării mediului acvatic și apelor subterane provocate de evacuarea anumitor substanțe periculoase (Mon. Of. Nr.428/20.05.2005), modificat prin HG nr.783/2006(Mon. Of.nr.562/29.06.2006 • Planul național de management al deșeurilor • Legea Apelor, nr.107/1996 modificată și completată de Legea nr 310/2004 și Legea nr.112/2006. • HG nr. 188/2002 (Mon.Of. nr.187/20.03.2002) de aprobare a normelor privind condițiile de evacuare a apelor uzate în mediul acvatic modificată prin HG nr. 352/2005 (Mon.Of.nr.398/11.05.2005); • HG nr. 539/2004 (Mon.Of. nr.398/05.05.2004) de limitare a emisiilor de zgomot în mediu provenit de la utilizarea în aer liber transpune Directiva nr. 2000/14/EC modificată prin HG nr. 1323/2005 (Mon.Of.nr.1048/25.11.2005);

		<ul style="list-style-type: none"> • HG nr 321/2005 privind reevaluarea și gestionarea zgomotului ambiental. • Raport anual de sinteză a îngrijirii sănătății managementul deșeurilor 2005
Managementul riscurilor de mediu	<ul style="list-style-type: none"> • 2000/60/EEC (Directiva cadru privind apa); • COM/2000/547 (Management Integrat al Zonei costiere: Strategie pentru Europa); • COM/2004/472 (Managementul riscului de inundații Prevenirea inundațiilor, protecție și atenuare) • COM/2002/481 (Răspuncul CE la inundațiile din Austria, Germania și câteva țări solicitante); • COM/2004/60 (Spre o strategie tematică privind mediul urban); • COM/2002/179 (Spre o strategie tematică privind protecția solului); • 1999/847/EC (Program de Acțiune al Comunității în domeniul protecției civile) 	<ul style="list-style-type: none"> • OG nr.47/1994 privind apărarea împotriva dezastrelor, aprobată prin Legea nr 124/1995, cu modificările ulterioare • Legea nr.106/1996 privind protecția civilă cu modificările ulterioare (Mon. Of. Nr.241/03.10.1996), • Legea nr.111/1996 cu modificările ulterioare (Mon. Of. Nr..267/29.10.1996), • OM nr.242/1993 (Mon. Of. Nr.195/13.08.1993). • Strategia națională de management al riscului de inundații (2005) • Proiect de plan general de protecția a Mării Negre (în curs de finalizare în 2005)
Eficiența și conservarea resurselor /managementul durabil al resurselor	<ul style="list-style-type: none"> • 75/442/EEC (Directiva cadru privind deșeurile); CE este parte semnatară a Convenției de la Basel, Regulamentul nr. 259/93 (EC) • 91/689/EEC (deșeuri periculoase) • 94/62/EC (deșeuri de ambalaje) • Strategie tematică privind utilizarea durabilă a resurselor naturale (COM(2005)670 final) • 96/61/CE (IPPC) 	<ul style="list-style-type: none"> • HG nr.78/2000 (Mon.Of. nr 283 /22.07.2000), privind regimul deșeurilor aprobată prin Legea nr. 426/2001 (Mon.Of. nr 411 /25.07.2001), • Legea 6/1991 (Mon.Of. nr 18 /26.01.1991), de aderare a României la Convenția de la Basel, amendată prin Legea 256/2002 (Mon.Of. nr 352 /27.05.2002) • OG nr 200/2000 (Mon. Of.nr.593/22.11.2000), modificată prin HG 490/2002 (Mon. Of.nr.356/285.05.2002) • HG nr.349/2002 privind ambalajele și deșeurile de ambalaje modificată prin HG nr. 621/2005 (Mon.Of. nr 621/20.07.2005), • OG nr 34/2000 (Mon. Of.nr.223/03.04.2002), modificată prin OG 152/2002 (Mon. Of.nr.1078/30.11.2005) • Planul național de management al deșeurilor (2004)
Peisajul și patrimoniul cultural	<ul style="list-style-type: none"> • Convenția Europeană privind Peisajul. 	<ul style="list-style-type: none"> • Planul Național de amenajare a teritoriului (PNAT) • Secțiunea I – Mijloace de Transport și Comunicație, aprobat prin Legea 71/1996 (în curs de revizuire);

		<ul style="list-style-type: none"> • Secțiunea II - Apa, aprobat prin Legea 171/1997; • Secțiunea III – Arii protejate, aprobat prin Legea 5/2000; • Secțiunea IV – Rețeaua așezărilor, aprobat prin Legea 351/2001; • Secțiunea V – Zone de ris natural, aprobat prin Legea 575/2001; • Planul strategic național pentru agricultură și dezvoltare rurală, 2007-2013 (2006);
Eficiența energetică și surse de energie regenerabile.	<ul style="list-style-type: none"> • COM(2005)265 (Carta Verde pentru eficiența energetică) Directiva 92/ 42/EEC amendată de Directivele 93/68/EEC și 2004/8/EEC privind eficiența cazanelor • Directiva 93/76/EEC – SAVE • Directiva 96/61/EC (IPPC) Directiva 2001/77/CE (promovarea energiei electrice produse din surse de energie regenerabile); •Directiva 2002/91/CE - performanța energetică a clădirilor; • Directiva 2003/66 – eco-etichetarea refrigeratoarelor • Directiva 2003/54/EC – piața internă a electricității Directiva 2003/30/CE – privind promovarea utilizării biocombustibililor și altor carburanți regenerabili în transporturi; Directiva 2006/32/CE (eficiența energetică la utilizatorul final și serviciile de furnizare a energiei); • COM(2002)415 –Directiva privind cogenerarea ; • Propunere de Directivă privind impozitarea produselor energetice 	<ul style="list-style-type: none"> • Foaia de parcurs pentru energie în România - HG nr.890/2003 • Strategia Națională pentru eficiență energetică – HG nr.163/2004 și Legea Nr.199/2000, modificată prin Legea 56/2006; • HG nr.174/2004 privind reabilitarea termică a clădirilor ; • HGnr.574/2005 privind cerințele de eficiență pentru noile cazane de apă caldă alimentate cu combustibil lichid sau gazos • HG nr.958/2005 de modificare a HG nr.443/2003 privind promovarea energiei electrice produse din surse de energie regenerabilă și în completarea HG nr. 1892/2004 de stabilire a sistemului de promovare a electricității produse din surse de energie regenerabilă • HG nr.1535/2003 Strategie de valorificare a resurselor de energie regenerabilă, aprobată prin HG nr.1535/2003 • HG nr.1844/2005 privind promovarea utilizării biocombustibililor și altor carburanți regenerabili în transporturi; • Angajamentele asumate de România în procesul de negociere cu UE Capitolul 14, Energie • Proiect de HG de aprobare a Politicii Naționale în domeniul energiei 2005-2008 • Angajamentele asumate de România în procesul de negociere cu UE Capitolul 14, Energie
Conștientizarea problemelor de mediu	<ul style="list-style-type: none"> • 90/313/EEC (Accesul la informații); • Agenda 21 • CE este semnatară a Convenției privind accesul la informații, participarea publicului la luare deciziilor și accesul la justiție în probleme de mediu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Strategia Națională privind Schimbările Climatice 2005 • Legea nr.86/2000 (Mon.Of.nr. 224/22.05.2000) de ratificare a Convenției privind accesul la informație, participare publică în luarea deciziilor și accesul la justiție în probleme de mediu. • Legea nr. 544/2001 (Mon.Of. nr.663/23.10.2001)

		<p>privind liberul acces la informațiile de interes public</p> <ul style="list-style-type: none"> • HG nr. 123/2002 (Mon.Of. nr.167/03.08.2002) de aprobare a normelor metodologice de implementare a Legii nr 544/2001 privind liberul acces la informații de interes public • HG nr. 878/2005 (Mon.Of. nr.760/22.08.2005) privind liberul acces la informațiile de mediu • HG nr.658/2006 privind reorganizarea Comisiei Naționale pentru Schimbări Climatice (organ inter-ministerial coordonat de MMGA pentru promovarea măsurilor necesar pentru implementarea unitară în România a obiectivelor UNFCCC și Protocolului de la Kyoto Mon.Of.nr.465/30.05.2006;
Transporturi durabile	<ul style="list-style-type: none"> • Concluziile de la Cardiff ale Consiliului European (1998) • Strategia Europeană de Dezvoltare Durabilă (Goteborg 2001) 	<ul style="list-style-type: none"> • Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă (1999)
Turism durabil	<ul style="list-style-type: none"> • COM(2003/716) Orientări de bază privind durabilitatea turismului european; • Strategia UE de Dezvoltare Durabilă • Carta Europeană pentru Turism Durabil în zonele protejate, 2002 • Convenția UNESCO • Comisia pentru protecția Mării Negre împotriva poluării 1992 	<ul style="list-style-type: none"> • Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă (1999)

2. Anexa 4: IMPACTUL ASUPRA MEDIULUI ÎN CÂTEVA SECTOARE INDUSTRIALE

Monitorizarea mediului

Trebuie implementate programele de monitorizare a mediului pentru fiecare sector industrial care să se adreseze activităților identificate ca având un impact potențial semnificativ asupra mediului în regim de funcționare normal și în condiții neobișnuite. Activitățile de monitorizare a mediului trebuie să se centreze pe aplicarea practicilor de management pentru a preveni sursele de impact. Frecvența monitorizării trebuie să fie suficientă pentru a oferi date reprezentative pentru parametrul monitorizat. Monitorizarea trebuie efectuată de persoane instruite pe baza unor proceduri de monitorizare și înregistrare și cu ajutorul unor echipamente bine calibrate și întreținute, Datele de monitorizare trebuie analizate și revăzute la intervale regulate și comparate cu standardele de operare astfel încât să poată fi adoptate măsurile corective necesare.

Impactul asupra mediului în diferite sectoare și procese industriale

Directiva Consiliului 96/61/CE din 24 septembrie 1996, privind prevenirea și controlul integrat al poluării (Directiva IPPC) cere statelor membre să emită pentru instalațiile din Anexa 1 autorizații integrate de mediu care să conțină condiții bazate pe Cele mai Bune Tehnici Disponibile (BAT), descrise în documentele de referință pentru BAT (BREF)

Aceste BREF conțin profilul de mediu complet al sectoarelor și proceselor la care se referă, inclusiv descrierea impactului potențial asupra mediului.

BREF sunt întocmite de Grupul tehnic de lucru al Biroului European pentru Prevenirea și Controlul Integrat al Poluării (Biroul IPPC) cu sediul la Sevilla, în Spania.

Au fost pregătite BREF pentru următoarele sectoare și procese:

- Fabricarea celulozei și hârtiei,
- Producerea de fontă și oțel,
- Producția de ciment și var,
- Sisteme de răcire,
- Fabricarea bazelor clorurate,
- Prelucrarea metalelor feroase
- Procese cu metale neferoase,
- Fabricarea sticlei,
- Tăbăcirea pieilor și blănurilor,
- Prelucrarea textilelor,
- Sisteme de monitorizare,
- Rafinării,
- Substanțe chimice organice de mare volum,
- Fierării și topitorii,
- Zootehnie intensivă,
- Emisii din stocarea materialelor periculoase în vrac,
- Sisteme comune de epurare și tratare a gazelor reziduale în sectorul chimic,
- Aspecte economice și intersectoriale în cadrul IPPC,
- Instalații mari de ardere,
- Substanțe chimice anorganice de mare volum - amoniac, acizi și îngrășăminte,
- Substanțe chimice anorganice de mare volum – solide și altele,
- Abatoare și sub-produse animaliere,
- Procese din industria alimentară, a băuturilor și laptelui,
- Ceramică,
- Managementul sterilului de flotație și deșeurilor sterile din activități miniere,

- Tratarea suprafeței metalelor,
- Tratamente de suprafață cu ajutorul solvenților,
- Incinerarea deșeurilor,
- Tratarea deșeurilor,
- Substanțe chimice de specialitate,
- Substanțe chimice organice fine, polimeri
- Eficiența energetică.

Profiluri de mediu

O altă publicație utilă pentru determinarea impactului unui sector industrial asupra mediului este Ghidul privind mediul, sănătatea și protecția muncii în sectorul industrial întocmit de Banca Mondială (numit și Ghidul EHS).

Acest Ghid EHS conține de asemenea o descriere generală a activităților din sectoarele industriale - tipuri de procese și tipuri de instalații auxiliare aferente (de ex. alimentare cu apă și tratarea apei, sisteme de ventilație, epurarea apelor uzate) care pot fi utile ca informații de bază pentru echipa SEA. Ghidul EHS dă detalii cu privire la utilizarea resurselor, emisii, generarea deșeurilor și alte forme de impact potențial asupra mediului.

Pentru o selecție a sectoarelor industriale, este oferită o scurtă privire de ansamblu a aspectelor de interes în privința mediului. Sunt tratate următoarele sectoare:

- Produse farmaceutice și biotehnologie
- Producție de îngrășăminte cu azot
- Producție de îngrășăminte cu fosfați
- Semiconductori și alte produse electronice
- Fabricarea metalelor, maselor plastice și din cauciuc
- Extracția materialelor de construcție
- Producție de ciment și var
- Chereștea și produse manufacturate din lemn

Acestea sunt sectoarele industriale pe care Ministerul Economiei le va dezvolta în România în anii următori.

Pentru profilul de mediu complet al celor de mai sus și al câtorva alte sectoare, puteți consulta pagina web a IFC: <http://www.ifc.org/ifcext/enviro.nsf/Content/EnvironmentalGuidelines>

Produse farmaceutice și biotehnologie

Următoarele aspecte de mediu trebuie considerate ca făcând parte dintr-un program de analize cuprinzătoare și management adresat riscurilor și impactului potențial specific proiectului.

- Emisii atmosferice (compuși organici volatili, gaze acide, particule și gaze cu efect de seră)
- Ape uzate (pot consta din: fluxuri de la reacții chimice; ape de spălare a produselor; acizi uzați și fluxuri caustice; abur de condens din sterilizare și stripare; lichid din scruberele de control al poluării aerului; ape de la spălarea echipamentelor și instalațiilor; și ape de spălare pe loc a instalațiilor).
- Deșeuri solide și periculoase (reziduuri, mai ales din fermentarea extractelor de produse naturale)
- Materiale periculoase
- Miroșuri
- Amenințarea biodiversității
- Etică biologică

Alte forme de impact

Procesele de fabricare a produselor în vrac din industria farmaceutică se caracterizează de obicei printr-un raport scăzut de produs finit față de materia primă ducând la cantități însemnate de deșeuri reziduale, mai ales în urma fermentării extractelor de produse naturale.

Se aplică măsuri de prevenire și control (de ex. înlocuirea materialelor sau optimizarea proceselor) al proceselor generatoare de deșeuri pentru a limita cantitatea de deșeuri generate.

Amenințările la adresa biodiversității pot rezulta din bioprospectare sau din utilizarea organismelor modificate genetic.

Producție de îngrășăminte cu azot

Problemele de mediu potențiale asociate proiectelor din industria producției de îngrășăminte cu azot pot fi următoarele:

- Emisii atmosferice (gaze cu efect de seră (GHG – mai ales dioxid de carbon și oxid de azot), alți compuși gazoși anorganici și emisii de particule, în special pulberi cu diametrul aerodinamic mai mic de 10 microni (PM10) rezultate din pulverizare).
- Ape uzate (de obicei numai ape de spălare acide provenite din activitatea de curățare programată și purjări, efluenți de la scrubere, emisii accidentale, scurgeri de mici cantități de lichid din rezervoarele de stocare a lichidelor și efluenți acizi și bazici de la prepararea apei pentru cazane).
- Materiale periculoase (se utilizează cantități semnificative de materiale periculoase, inclusiv ca materii prime și intermediare /produs finit).
- Deșeuri (deșeuri periculoase: catalizatori uzați, nepericuloase: pulberi cu conținut de azot)
- Zgomot

Producție de îngrășăminte cu fosfați

Problemele de mediu asociate proiectelor de instalații pentru îngrășăminte cu fosfați pot fi următoarele:

- Emisii atmosferice (generare de gaze cu efect de seră în cantități semnificative datorită energo-intensității producției. Între emisiile din proces se numără fluoruri gazoase (acid fluorhidric (HF), tetrafluorură de siliciu (SiF₄) și cloruri, praf, amoniac (NH₃) și oxizi de azot (NO_x))
- Ape uzate (solide filtrabile, fosfor total, amoniac, fluoruri, metale grele (de ex. Cd, Hg, Pb) și consum chimic de oxigen (CCO)
- Materiale periculoase (se utilizează cantități semnificative de materiale periculoase (de ex. acizi și amoniac).
- Deșeuri
- Zgomot

Semiconductori și alte produse electronice

Problemele de mediu potențiale asociate proiectelor din industria semiconductoarelor și a altor produse electronice pot fi următoarele:

- Utilizarea materialelor periculoase și managementul deșeurilor (apă deionizată uzată (cu conținut acid anorganic) solvenți și materiale de dezvoltare uzate (de ex. hidrocarburi izo-parafinice) soluții de curățare uzate, nămoluri de epurare, rășini epoxi uzate (plăci de circuite imprimate [PCB] și fabricarea semiconductoarelor) soluții uzate de cianuri (placare electrochimică) și reziduuri de aliaje de lipit și metale (asamblarea plăcilor de circuite integrate [PCBA]))
- Emisii atmosferice (gaze cu efect de seră, substanțe toxice, reactive și corozive)de ex. vapori de acizi, dopant, gaze de curățare și compuși organici volatili [COV])
- Ape uzate (compuși organici și anorganici, precum metale, acizi și baze, cianuri și solide în suspensie)
- Consum de energie
- Modificări generale de proces

Fabricarea metalelor, maselor plastice și din cauciuc

Metale

Problemele de mediu potențiale asociate proiectelor din domeniul fabricării produselor din metal sunt în primul rând următoarele:

- Emisii atmosferice
- Ape uzate și deșeuri lichide
- Deșeuri solide

Materiale plastice și cauciuc

Problemele de mediu care pot apărea în fabricarea produselor din plastic și cauciuc țin în primul rând de următoarele:

- Emisii atmosferice (particule și compuși organici volatili (COV))
- Ape uzate (pot conține solvenți, uleiuri, compuși organici solubili sau insolubili în apă)
- Deșeuri solide (cauciucul ars în procesele de amestecare, laminare, calandrare și extrudare poate fi o sursă semnificativă de deșeuri solide)

Extracția materialelor de construcție

Problemele de mediu care pot apărea în fazele operaționale, de construcție și scoatere din uz a carierelor de extracție a materialelor de construcție constau în principal din următoarele:

- Emisii atmosferice
- Zgomot și vibrații
- Apă
- Deșeuri
- Schimbarea folosinței terenurilor

Producție de ciment și var

Problemele de mediu asociate proiectelor de instalații de fabricare a cimentului și varului constau în primul rând din următoarele:

- Emisii atmosferice (Particule (PM), oxizii de azot (NO_x), dioxidul de sulf (SO₂), emisii de gaze cu efect de seră, metale grele (de ex. plumb, cadmiu și mercur))
- Consum de energie și combustibili
- Ape uzate (PH ridicat și solide în suspensie)
- Generare de deșeuri solide (deșeuri din producția de clincher și praf de cuptor)
- Zgomot

Cherestea și produse manufacturate din lemn

Problemele de mediu potențiale asociate fabricării produselor din cherestea și lemn constau în primul rând din următoarele:

- Practici forestiere durabile
- Generare de deșeuri solide (adeseori direct legat de eficiența transformării lemnului în cherestea sau alte produse finite)
- Emisii atmosferice (monoxid de carbon (CO), oxizi de azot (NO_x), oxizi de sulf (SO_x), particule (PM), și compuși organici volatili. (COV), praf de lemn și particule de dimensiuni mai mari)
- Ape uzate (scurgeri de suprafață din zonele de depozitare a materiei prime lemnoase ca și din acoperirea lemnului, și substanțe chimice utilizate pentru conservarea lemnului care pot fi hidrocarburi aromatice polinucleare, penta-cloro-fenol, alte pesticide și compuși cu crom, cupru și arsen)
- Zgomot
- Incendiu

Autoritatea competentă trebuie să aplice criteriile de semnificație pentru mediu pentru a determina dacă un PUZ/PUD poate avea un efecte semnificative asupra mediului (și dacă prin urmare trebuie supus SEA). Aceste criterii de semnificație pentru mediu sunt cuprinse în Anexa II a Directivei SEA 2001/42 și expuse în continuare:

Aceste criterii sunt:

- *Măsura în care PPZI (respectiv PUZ/PUD) stabilește cadrul pentru alte proiecte și activități, din punct de vedere al amplasării, naturii, mărimii, condițiilor de funcționare sau al alocării resurselor*
- *Măsura în care PPZI (respectiv PUZ/PUD) influențează alte planuri și programe, inclusiv cele din aceeași ierarhie*
- *Relevanța PPZI (respectiv PUZ/PUD) pentru integrarea considerentelor de mediu, îndeosebi în vederea promovării dezvoltării durabile*
- *Probleme de mediu relevante pentru PPZI (PUZ/PUD)*
- *Relevanța PPZI (respectiv PUZ/PUD) pentru implementarea legislației Comunității referitoare la mediu (de ex. planuri sau programe legate de managementul deșeurilor sau protecția apei)*
- *Probabilitatea, durata, frecvența și reversibilitatea efectelor;*
- *natura cumulativă a efectelor*
- *natura transfrontalieră a efectelor*
- *riscuri pentru sănătatea umană sau mediu (de ex. datorită accidentelor)*
- *Mărimea și aria geografică a efectelor (zona geografică și mărimea populației probabil afectate)*
- *Valoarea și vulnerabilitatea teritoriului probabil afectat datorită:*
 - *Caracteristicilor naturale speciale sau patrimoniului cultural*
 - *Depășirii standardelor de calitate a mediului sau a valorilor limită*
 - *Utilizării intensive a terenurilor*
- *Efectele asupra ariilor sau peisajelor cu statut de protecție național, Comunitar sau internațional recunoscut.*

Termenul ‚semnificativ‘ are multe definiții care depind de contextul în care este utilizat. Declarațiile privind încadrarea SEA trebuie să arate clar în ce sens este definită însemnătatea de la caz la caz.

De exemplu, ‚însemnătate‘ poate reflecta *scara sau complexitatea* unui efect asupra mediului, sau faptul că acesta este *neobișnuit*, sau că efectul este un simptom clar al faptului că va apărea probabil un impact mai profund asupra mediului (de exemplu „*efectul de domino*” cum ar fi dispariția unei specii importante dintr-un ecosistem care poate indica faptul că vor fi afectate și speciile care depind în mod normal de existența ei). Un alt efect semnificativ ar fi o măsură *cantitativă* a poluării adiționale care ar determina încălcarea *standardelor de mediu* sau depășirea *capacității de suportabilitate a mediului* zonei cuprinse în PPTU.

Un exemplu de *însemnătate a scalei* ar fi dezvoltarea (de ex. PUZ pentru un port sau o zonă economică liberă) cu un impact economic major asupra unei *zone mult mai largi* (respectiv zona impactului asupra mediului) care ar face să crească în mod semnificativ cererea de dezvoltare viitoare, generând astfel noi efecte economice.

Alte criterii pentru descrierea însemnătății pot fi propuse de echipa SEA.

Trebuie de asemenea estimată probabilitatea apariției acestor efecte. Pot fi aplicate următoarele criterii, deși și alte criterii vor putea fi propuse de echipa SEA.

Probabilitatea apariției efectului

Efectele semnificative trebuie să aibă de asemenea *probabilitate* de a se produce. În tabelul de mai jos sunt descrise câteva definiții.

Dacă probabilitatea apariției efectului poate fi redusă până la *improbabilitate* prin introducerea sau aplicarea cu succes a unei măsuri de ameliorare a mediului ușor de implementat (respectiv este practică, suportabilă și ușor de aplicat) atunci efectul *nu* mai este probabil. De exemplu, dacă măsurile prevăzute în recomandările studiului EIM vor face ca efectele să devină improbablee (adică sunt practice, suportabile, ușor de aplicat) atunci nu va fi necesară decât EIM.

Însă, dacă există o probabilitate (oricât de mică) de accident de mediu (ca în unele procese industriale) în care efectele asupra mediului ar fi semnificative și grave – atunci vor trebui aplicate considerente mai aprofundate. De exemplu, dacă efectele asupra mediului (oricât de ne semnificative) ar putea fi ușor limitate la o zonă cât mai restrânsă (nu mia mare decât amprenta unui PPTU pentru o suprafață foarte redusă), atunci trebuie stabilit dacă măsurile din EIM are fi adecvate pentru a reduce semnificația efectului (în acest caz trebuie consultate și reglementările referitoare la protecția muncii).

Anexa 6

Date de mediu necesare și surse potențiale de date

Aspect de mediu	Tipul de date necesar	Modalități de monitorizare a mediului și surse de date
Mediul fizic		
Climă și condiții meteorologie	<p>Date climatice pe termen lung: radiații, temperatură, precipitații, direcția și viteza vântului, presiunea atmosferică, umezeala relativă, evaporarea și evapo-transpirație</p> <p>Aspectele specifice se pot referi la furtuni, cicloane, inundații, secetă etc.</p>	<p>Administrația Națională de Meteorologie</p> <p>(http://www.inmh.ro/)</p>
Calitatea aerului ambiental	<p>Surse de poluanți sau neplăceri (zgomot, praf) cu tipul, nivelul și cauzele; modificări ale calității aerului</p> <p>De deosebită importanță sunt schimbările climatice la nivel mondial.</p> <p><i>La nivelul SEA, datele culese se pot limita la cele referitoare la aspectele de calitate a aerului de importanță regională/locală, pe când impactul asupra climei în general se calculează pe baza emisiilor de gaze cu efect de seră estimate/măsurate, de ex. emisiile de CO₂, emisii din arderea combustibililor, CH₄ din depozite de deșeuri și din sectorul gaze etc.</i></p>	<p>Agenția Națională de Protecție a Mediului (http://www.anpm.ro)</p> <p>Agențiile teritoriale de Protecție a Mediului</p> <p>Emisiile sunt sau trebuie să fie monitorizate la nivel de operator conform cerințelor din autorizația (integrată) de protecție a mediului afișate public pe paginile de internet ale APM/ARPM</p>
Geologie și soluri	<p>Între aspectele specifice de interes se pot număra: calitatea agricolă a solurilor, distribuția resurselor minerale, stabilitatea solului (alunecări, eroziune), contaminarea solului, deșertificare, cutremure</p> <p><i>La nivelul SEA pot fi suficiente informații în linii mari cu privire la geologia regională, cutremure și tipuri de sol.</i></p>	<p>Datele generale se pot obține din Raportul anual privind starea mediului (informații publice disponibile pe internet)</p> <p>Date specifice pot fi obținute de la:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Institutul Național de Cercetări Pedologice și Agrochimice București și Oficiile Județene de Pedologie și Agrochimie (calitatea solurilor agricole) - Administrația Națională a Pădurilor și Institutul Național de Silvicultură (calitatea solurilor forestiere) - Autoritățile publice de protecție a mediului (alunecări, eroziune, contaminarea solului, deșertificare) - Agenția Națională a Resurselor Minerale - Institutul Național de Geologie

Aspect de mediu	Tipul de date necesar	Modalități de monitorizare a mediului și surse de date
Resurse de apă	<p>Ape de suprafață: rețeaua hidro-geografică, bazine, lacuri și zone umede, râuri, baraje și acumulări, debite de curgere, debite de servitute, fluctuațiile nivelului anual și sezonier, caracteristici fizico-chimice și poluare.</p> <p>Ape marine și litorale: curenți, marea, valuri și înălțimea lor, batometrie, caracteristici fizico-chimice, eroziunea coastelor și poluare</p> <p>Ape subterane: clasele de protecție a apelor, tipuri de acvifer, locul, adâncimea, modul de reîncărcare, direcție de curgere, caracteristici fizico-chimice și poluare</p> <p><i>La nivelul SEA pot fi suficiente informații în linii mari cu privire la resursele de apă la nivel regional/local.</i></p>	<p>Administrația Națională Apele Române (prin Sistemul Național de Monitorizare Hidrologică și Hidro-geologică) pentru datele hidrologice și hidro-geologice</p> <p>Administrația Națională Apele Române (prin Sistemul Național de Monitorizare a calității apei: pentru calitatea apei (starea ecologică a apelor de suprafață, lacurilor, apelor transnaționale și litorale și a apelor subterane)</p> <p><i>Institutul Național de Cercetări Marine Constanța:</i> pentru apele marine și litorale</p> <p><i>Ministerul Sănătății prin Institutele de Sănătate Publică specializate și cele 42 de Direcții de Sănătate Publică teritoriale, din fiecare județ.</i> pentru calitatea apei pentru îmbăiere (interioare și marine)</p> <p>Emisiile în apă sunt monitorizate la nivel de operator conform cerințelor din autorizația (integrată) de protecție a mediului și raportate sistemului de gospodărire a apelor de resort</p>
Cererea de apă	Date istorice și evoluția potențială în spațiu și timp	Administrația Națională Apele Române (prin Departamentul de Gospodărire Integrată a Resurselor de Apă)

Aspect de mediu	Tipul de date necesar	Modalități de monitorizare a mediului și surse de date
Mediul biologic		
Ecosisteme	<p>Tipuri de ecosisteme (terestre, acvatice, marine și litorale) și funcțiuni ale ecosistemelor, arii protejate și zone sensibile, sănătatea și integritatea ecosistemelor, sustenabilitatea, amenințări de poluare și degradare (presiuni naturale și umane), însemnătatea regională până la internațională a ecosistemelor (științifică, culturală, educativă, recreativă, estetică, istorică)</p> <p>Măsurile de conservare și protecție la nivel național și internațional</p> <p><i>Pentru SEA sunt fi suficiente informații despre ecosisteme la nivel național/regional. Nu se justifică investigații detaliate de teren decât dacă nu există nici un fel de date fiabile cu privire la situația inițială și acestea sunt considerate critice pentru luarea deciziei</i></p>	<p>Datele generale se pot obține de la MMDD/ Administrația Națională a Ariilor Protejate</p> <p>Date specifice pot fi obținute de la:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Academia Română (Comisia Națională pentru Protecția Monumentelor Naturale) - Comitetul Național Omul și Biosfera al Comisiei Naționale UNESCO
Vegetație	<p>Însemnătate pentru biodiversitate, conservarea naturii (specii rare, vulnerabile, amenințate sau protejate), valoarea speciilor (estetică, comercială, genetică, culturală sau ecologică) poluare și amenințări la adresa anumitor specii de plante (presiuni naturale sau umane)</p> <p>Măsurile de conservare și protecție la nivel național și internațional</p> <p><i>În SEA accentul trebuie să cadă pe speciile de plante cheie</i></p>	<p>Datele generale se pot obține de la MMDD/ Administrația Națională a Ariilor Protejate</p> <p>Date specifice pot fi obținute de la:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Academia Română (Comisia Națională pentru Protecția Monumentelor Naturale) - Comitetul Național Omul și Biosfera al Comisiei Naționale UNESCO
Specii sălbatice	<p>Însemnătate pentru biodiversitatea speciilor sălbatice, conservarea naturii (specii rare, vulnerabile, amenințate sau protejate), valoarea speciilor (estetică, comercială, genetică, culturală sau ecologică) poluare și amenințări la adresa speciilor sălbatice (presiuni naturale sau umane)</p> <p>Măsurile de conservare și protecție la nivel național și internațional</p> <p><i>În SEA accentul trebuie să cadă pe speciile de animale cheie</i></p>	<p>Datele generale se pot obține de la MMDD/ Administrația Națională a Ariilor Protejate</p> <p>Date specifice pot fi obținute de la:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Academia Română (Comisia Națională pentru Protecția Monumentelor Naturale) - Comitetul Național Omul și Biosfera al Comisiei Naționale UNESCO

Aspect de mediu	Tipul de date necesar	Modalități de monitorizare a mediului și surse de date
Mediul social		
Populația	<p>Date demografice (mărimea populației, compoziție pe vârste și sexe, distribuție geografică, densitate, etnicitate, alfabetizare și educație, creșterea populației, probleme/presiuni asociate tendințelor demografice)</p> <p>Aspecte speciale: forme de migrare și probleme asociate, caracteristici ale populației sărace și altor grupuri vulnerabile</p> <p><i>Pentru SEA sunt suficiente informații în linii mari cu privire la datele și tendințele demografice cu accent pe grupurile vulnerabile și presiuni.</i></p>	<p>Datele generale pot fi obținute sin Anuarul statistic.</p> <p>Datele specifice pot fi obținute de la autoritățile publice naționale și regionale, ONG și alte grupuri ale societății civile</p>
Sexe	<p>Perspectiva asupra sexelor în cadrul juridic și de politică, norme socio-culturale privind (in)egalitatea sexelor (muncă, drepturi, acces la resurse și controlul resurselor), participare la luarea deciziilor la toate nivelurile, existența și capacitatea OSC și organizațiilor de femei, tipuri de programe de dezvoltare și proiecte destinate femeilor</p> <p><i>În SEA sunt suficiente informațiile cu privire la înțelegerea în linii mari a aspectelor legate de sexe la nivel regional/local.</i></p>	<p>Datele generale pot fi obținute sin Anuarul statistic.</p> <p>Datele specifice pot fi obținute de la autoritățile publice naționale și regionale, ONG și alte grupuri ale societății civile</p>
Sănătate	<p>Date epidemiologice cu privire la bolile transmisibile și netransmisibile, bolile tropicale, date privind malnutriția, îmbolnăviri profesionale și protecția muncii, sănătatea mediului, mortalitate, igienă și conștientizarea sănătății.</p> <p><i>Pentru SEA este suficientă o înțelegere în linii mari a aspectelor legate de sănătate la nivel regional/local.</i></p>	<p>Datele generale pot fi obținute sin Anuarul statistic.</p> <p>Date specifice pot fi obținute de la:</p> <ul style="list-style-type: none"> - autoritățile de sănătate publică de la nivel central și local - ONG și alte grupuri din societatea civilă
Societatea civilă	<p>Date privind componența și mărimea societății civile (organizații ale comunității, ONG, asociații profesionale etc.) și activitatea și dinamica acestora, implicarea în luarea deciziei la toate nivelurile.</p> <p>De un interes special ar putea fi nivelul de organizare al grupurilor vulnerabile (tineret, vârstnici, grupuri etnice vulnerabile etc.), al săracilor și femeilor și participarea acestora la activități politice și în interesul comunității</p> <p><i>Este suficientă înțelegerea în linii mari a dinamicii și activităților</i></p>	<p>Datele pot fi obținute de la organizațiile guvernamentale și ale societății civile</p>

Aspect de mediu	Tipul de date necesar	Modalități de monitorizare a mediului și surse de date
	<i>societății civile la nivel național/regional.</i>	
Cadrul social		
	<p>Poziția statului cu privire la drepturile omului și egalitatea sexelor și nivelul de implementare al acestora, legislație națională, politici și programe destinate rezolvării problemelor sociale, prioritățile guvernului în privința dezvoltării și bugetului, instituții guvernamentale și structuri administrative (național și regional)</p> <p>De interes special sunt capacitățile în sectorul mediului și social.</p> <p><i>Este suficientă înțelegerea în linii mari a cadrului social</i></p>	<p>Datele pot fi obținute de la organizațiile guvernamentale și de la ONG naționale/internaționale</p>
Mediul cultural		
	<p>Date privind patrimoniul cultural (arhitectonic, arheologic, peisaj), zonele tampon din jurul siturilor de patrimoniu cultural, dreptul la resurse naturale și utilizarea acestora legat de practicile culturale, principalele domenii de interes, opinii și aspirații ale populației locale, conștientizarea aspectelor de mediu</p> <p><i>Este suficientă înțelegerea în linii mari a contextului cultural</i></p>	<p>Datele pot fi obținute de la:</p> <ul style="list-style-type: none"> - autoritățile publice centrale și locale pentru cultură și culte (minister și comisii speciale, direcții județene) - ONG naționale și internaționale (de ex. UNESCO) <p>consultarea comunității</p>
2.1.1.1.1 Mediu economic		

Aspect de mediu	Tipul de date necesar	Modalități de monitorizare a mediului și surse de date
	Date în linii generale cu privire la activitățile și creșterea economică (sectorul primar, secundar și terțiar), dreptul la resursele regenerabile și non-regenerabile, utilizarea și dependența de acestea, aspecte de inegalitate (distribuția avuției, bărbați-femei, rural-urban) nivelul șomajului la nivel național și regional și condiții de lucru	Datele generale pot fi obținute sin Anuarul statistic. Date specifice pot fi obținute de la: - autoritatea publică națională pentru economie și comerț, finanțe, agricultură, întreprinderi mici și mijlocii - federații industriale, sindicate - organizații agricole etc.
Infrastructură și servicii		
	Sectorul energetic: rețeaua electrică, de încălzire centrală, suportabilitate, tip de energie, utilizarea surselor de energie regenerabile Comunicații: tip și distribuție Transporturi: tipuri și rețele, suportabilitate, mijloace de transport particulare și publice, fiabilitatea sezonieră Alimentarea cu apă: instalații și grad de acoperire, calitatea apei, suportabilitate Deșeuri și salubritate: instalații și grad de acoperire, practici de management, suportabilitate Servicii de sănătate: unități, personal, distribuție pe cap de locuitor, suportabilitate Educație: unități, personal, buget, distribuție pe cap de locuitor, suportabilitate Servicii sociale: centre comunitare, centre pentru tineri, accesibilitatea serviciilor pentru săraci și grupuri marginalizate <i>Pentru SEA regională este suficientă o înțelegere în linii mari a infrastructurii și serviciilor la nivel regional. Pentru SEA de sector, trebuie analizat în detaliu sectorul respectiv, pentru aceasta putând fi necesare lucrări de teren/consultări mai detaliate.</i>	Datele generale pot fi obținute sin Anuarul statistic. Date specifice pot fi obținute de la: - autoritatea publică națională pentru economie și comerț, sănătate publică, lucrări publice, administrație și interne, educație, transport - organizații ale societății civile
Utilizarea terenului		
	Date privind folosința actuală și viitoare a terenurilor, capacitatea	Datele se pot obține de la autoritatea publică pentru

Aspect de mediu	Tipul de date necesar	Modalități de monitorizare a mediului și surse de date
	<p>de suportare a terenului, practici tradiționale de folosință a terenurilor, accesul la proprietăți, forma de deținere a terenurilor</p> <p>Dezvoltarea politicilor funciare, a planurilor, zonării, reglementările municipale și regionale</p> <p><i>Pentru SEA sunt suficiente informații la nivel regional.</i></p>	lucrări publice, administrație și interne

Anexa 7

Legi și reglementări referitoare la PPTU, dezvoltarea regională și Parcuri industriale

- **Legea 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul**, modificată și adoptată prin OG nr. 69/2004 care stipulează sistemul ierarhic al planurilor de amenajare teritorială și urbanism
Principalul scop al planurilor de amenajare a teritoriului – la nivel național, regional și județean – este acela de armonizare a politicilor economice, sociale, ecologice și culturale în vederea asigurării unei dezvoltări echilibrate și a coeziunii dintre diferitele zone. Prevederile planurilor de amenajare a teritoriului au **caracter orientativ**; în elaborarea planurilor la niveluri inferioare trebuie să se țină seama de prevederile planurilor elaborate la nivelul teritorial superior.
- **Planurile de amenajare a teritoriului național PATN** constă din secțiuni adoptate de parlament sub formă de **legi cadru** privind dezvoltarea spațială a unor sectoare cheie: transporturi, comunicații, apă, aii protejate de patrimoniu natural și cultural, zone de risc natural, turism, agricultură.
- **Planul de amenajarea teritoriului județean PATJ** este un plan obligatoriu în baza Legii 350. În prezent, din cele 41 de județe ale țării, 26 au elaborat PATJ, iar alte 15 urmează a fi actualizate în baza legii. PATJ țin seama de prevederile stipulate în secțiunile speciale ale PATN.
- **Planurile zonale** sunt întocmite pentru regiuni – PR, părți dintr-un județ sau zone inter-județene, zone periurbane, zone de frontieră, zone metropolitane etc. Ele se întocmesc de la caz la caz.
- **Planuri de urbanism:**
 - PUG este obligatoriu toate municipiile, orașele și comunele din țară
 - PUZ sunt obligatorii pentru anumite zone cu așezări umane, între care și zone industriale
 - PUD se întocmesc pentru zone restrânse și proiecte specifice
- **Legea nr 50/1991** republicată cu modificări prin Legea nr. 376/2006 privind **autorizarea executării lucrărilor de construcții** cuprinde prevederi detaliate privind emiterea **autorizațiilor de construcție**. Aceasta conține lista de lucrări pentru care este necesară obținerea unei autorizații de construcție și excepțiile de la aceste obligații (mici reparații, intervenții de urgență, finisaje interioare, întreținerea drumurilor etc.).
- **Legea nr. 490/2002 privind constituirea și funcționarea parcurilor industriale (PI)** se referă la dezvoltarea terenurilor verzi și reutilizarea fostelor amplasamente industriale.
Legea definește PI drept „zonă delimitată în care se desfășoară activități economice, de cercetare științifică, producție și servicii industriale, valorificare a cercetării științifice și/sau a dezvoltării tehnologice, în condiții speciale, în vederea valorificării potențialului uman și material al zonei” Prevederile legii stabilesc criteriile de înființare a PI și facilitățile acordate. **Prin derogare de la prevederile legii, amplasamentele industriale existente pot beneficia de același statut în condițiile HG** (art. 12-1, 2) și de aceleași facilități.
- **Legea 239/2004** de modificare a OUG nr. 2/1998 **cu privire la statutul zonelor dezavantajate ZD**, zone definite de Consiliile Regionale de Dezvoltare în cadrul unui județ sau mai multor județe învecinate. Statutul acestora este aprobat de HG pentru o perioadă de 3-10 ani, indicând domeniile de investiții care vor beneficia de facilitățile acordate. Scopul definirii anumitor zone ca defavorizate este acela de a promova proiecte ce contribuie la dezvoltarea zonelor respective conform reglementărilor emise de Agențiile de Dezvoltare Regională.
- În vederea asigurării unui conținut unitar al diferitelor planuri, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor a publicat **Ghidul Metodologic și Conținutul cadru** de întocmire a planurilor de amenajare a teritoriului și urbanism conform prevederilor Legii 350/2001, aprobate prin Ordin de Ministru. Acestea conțin prevederi privind inițierea și finanțarea, procedurile de elaborare, opiniile și

aprobările necesare de obținut, procedurile de participare a publicului, versiunea finală, adoptarea și monitorizarea, procedurile de actualizare și revizuire. Ghidul stipulează de asemenea relațiile dintre diferite tipuri de planuri de urbanism și amenajare a teritoriului.

- Legea nr. 315/2004, privind dezvoltarea regională în România. Teritoriul României este împărțit în 8 regiuni de dezvoltare. O regiune reprezintă parteneriatul mai multor județe (legate geografic) fără personalitate juridică. Principalele organe de decizie: **Consiliul Național pentru Dezvoltare Regională (CNDR)** care funcționează sub autoritatea Guvernului organ executiv/operațional principal: **Agenția Națională pentru Dezvoltare Regională (ANDR) Consilii Regionale CR** – decizie la nivel regional (care include reprezentanți ai tuturor județelor care compun o regiune) **Agențiile de Dezvoltare Regională** - organizații neguvernamentale, non-profit, cu personalitate juridică, principalele organe executive/operationale la nivel regional.
- Programul Operațional Regional 2007-2013 stabilește strategia generală de dezvoltare regională. Analizează analiza situației actuale, au fost elaborate comparații și disparități dintre regiuni, ca și obiective. Este definită axa prioritară generală de dezvoltare regională. Sunt evaluate complementaritățile cu alte programe operaționale. Pentru acest program a fost aplicată SEA.

ANEXA 8: RECOMANDARI PENTRU INCADRAREA SI DEFINIREA DOMENIULUI SEA PENTRU PPZI (PUZ ȘI PUD INDUSTRIALE)

În România, cerințele care determină elaborarea unui PUZ (plan de amenajare a unei zone locale) sunt stabilite prin Ghidul metodologic de elaborare a PUZ. Însă caracteristicile PUZ și impactul probabil al acestuia asupra mediului pot varia într-o măsură semnificativă. Acest fapt este recunoscut de legislația SEA, care cere ca fiecare PUZ să fie supus încadrării, astfel încât decizia cu privire la necesitatea efectuării SEA se ia de la caz la caz.

În cazul planurilor de urbanism mai detaliate la nivel inferior cum este un PUZ, de multe se evaluează de la caz la caz dacă este necesară SEA, printr-o încadrare pe criterii de semnificație de mediu.

De exemplu, un PUZ amplasat într-o zonă sensibilă necesită o analiză a unui domeniu mult mai larg de efecte asupra mediului. Un PUZ industrial într-o zonă nereglementată anterior ca zonă industrială prin PUG de nivel superior (de ex. un amplasament pe teren nou care nu a fost destinat dezvoltării industriale) se încadrează în categoria 4 de mai jos, deoarece poate schimba echilibrul PUG. În acest caz, domeniul de cuprindere al SEA va trebui să includă evaluarea capacității generale de suportabilitate a mediului zonei cuprinse în PUG și a zonei de impact asupra mediului. Acestea sunt discutate în detaliu în secțiunea 6 al Ghidului SEA pentru sectorul industrial.

Sub-categorie din PUZ

Criterii de avut în vedere

1: Zonă cu mediu sensibil

- Toate PPDI din apropierea sau care pot avea efect asupra **biodiversității și patrimoniului cultural** sau protecției **mediului litoral** trebuie analizate din punct de vedere al necesității SEA, dacă tema nu a fost deja tratată în detaliu în cadrul PUG sau PJAT care au trasat limitările adecvate pentru controlul implementării PUZ.
- Zone cu **densitate a populației**: dacă limitările și măsurile de control din punct de vedere al mediului au fost stabilite prin SEA aferentă PUG, atunci nu mai trebuie efectuată decât EIM, cu accent special asupra impactului asupra sănătății publice și facilităților de sănătate și a capacității de suportabilitate actuale a sistemelor de canalizare și management al deșeurilor solide.
- PUZ amplasate în Zone cu dotări de mare valoare precum **zonele de agrement și turism**, cu condiția ca aceste amenajări și protecția lor să fie tratate de SEA pentru planurile de nivel superior, nu vor mai necesita decât EIM

2: Zonă de stimulare economică

- **Zonele economice libere și parcurile industriale** au potențial de a genera un impact mai mare asupra mediului din interiorul perimetrului ocupat.
 - Impactul asupra mediului al dezvoltării economice trebuie să fie analizat de SEA la nivel de PUG și să cuprindă întreaga capacitate de suportabilitate a mediului în zona cuprinsă în PUG din punct de vedere al epurării apelor uzate, cererii de apă, drumuri și fluxuri de trafic, migrațiune etc.
 - Dacă:**
 - SEA efectuată pentru PUG/PATJ a tratat în mod adecvat acest aspecte și
 - **efectul cumulativ** al formelor de impact asupra mediului noului PUZ este în plafonul stabilit de SEA pentru nivelul superior al PUG și PATJ, și
 - PUZ nu este amplasat în apropierea sau nu are efect probabil asupra unei **zone sensibile***, atunci
- Acest PUZ nu va necesita SEA, dar poate necesita EIM. Se

recomandă însă ca **pentru mai multe detalii privind ghidul SEA pentru parcurile industriale să consultați Ghidul de sector pentru industrie.**

- 3 Categori de zone speciale
- Unele dintre aceste PUZ se vor încadra în categoriile speciale de PPTU care nu necesită SEA (de ex. programe finanțate de UE)
 - Dacă aceste PUZ derivă din PPTU de nivel mai înalt (de ex. Programe de reabilitare industrială, stimularea zonelor defavorizate sau dezvoltare rurală), atunci pentru aceste programe de nivel superior a fost efectuată încadrarea SEA și detaliile PUZ sunt incluse în domeniul de cuprindere al SEA respective; în acest caz nu mai este nevoie să se efectueze SEA pentru acest PUZ, urmand sa se faca doar EIM.
4. Zone care pot modifica echilibrul sau conținutul PUG sau PATJ
- Reglementările SEA prevăd că un astfel de **PUZ necesită SEA**. Ori de câte ori este posibil, un PUG elaborat recent pentru care a fost efectuată SEA trebuie să descurajeze solicitările de PUZ de acest tip până la data reactualizării PUG. Deoarece în cadrul procesului de elaborare în paralel a SEA și PPTU s-au inclus deja prevederi adecvate pentru fiecare tip de folosință a terenurilor în limita suportabilității mediului din zona cuprinsă în PUG.

Anexa 9: Legături între procesul SEA și procesul de elaborare a PPTU (inclusiv PPDI/PPZI)

De remarcat că multe planuri și programe de dezvoltare industrială (PPDI) pot fi clasificate ca planuri și programe de amenajare a teritoriului sau de urbanism (PPTU), iar toate planurile și programele privind zonele industriale pot fi clasificate ca planuri de urbanism și pot fi însoțite de programe de implementare (PPU).

Faza de planificare a PPTU (inclusiv PPDI/PPZI) –	Descrierea procedurii de planificare a amenajării teritoriului	Descrierea procedurii de planificare urbanistică	Faza în procesul SEA	Descrierea procedurii SEA	Observații privind integrarea procedurilor PPDI/ZI și SEA
Preliminară	MDLPL dispune de Proceduri detaliate sub formă de ghid pentru elaborarea tuturor planurilor de amenajare a teritoriului ²⁵ . Cadrul și Ghidul Metodologic pentru procesul de elaborare a planului prevăd că inițiatorul P/PT	inițiatorul P/PU (titularul) informează populația cu privire la intenția de a elabora PU, obiectivele acestuia, prin presă (ziare, stații radio și TV locale , conferințe, afișe, interviuri	Informarea Autorității competente pentru SEA cu privire la obiectivele PPTU (inclusiv PPDI/PPZI)		Titularul planului trebuie să informeze Autoritatea competentă pentru SEA despre intenția de a întocmi PPDI/PPZI și obiectivele acestuia Publicitatea de anunțare a PPDI/ZI

²⁵ Metodologie privind elaborarea și conținutul cadru al planurilor de amenajare a teritoriului

	(titularul) informează populația prin presă (ziare, stații radio și TV locale , conferințe, afișe, interviuri etc.); cu privire la:- i) intenția de a elabora planul și ii) obiectivele acestuia				poate consta și din dezbateri publice cu privire la aspectele de mediu ca trebuie incorporate în culegerea și prelucrarea datelor
	Pentru PPTU finanțate din fonduri publice Contractul de elaborare a P/PT se acordă în condițiile legii: prin procedura de achiziții publice (ofertă publică, oferte sau negociere cu o singură sursă)	Pentru P/PU Contractul de elaborare a P/PU se acordă în condițiile legii: prin procedura de licitație (ofertă publică, oferte sau negociere cu o singură sursă) și se acordă pe baza criteriilor stabilite în cererea de oferte; P/PU finanțate integral din surse private nu trebuie să urmeze <u>aceleași</u>			Contractantul câștigător trebuie să facă proba de capacitate de efectuare a SEA. Forma contractelor standard (publice sau private) poate fi revizuită pentru a include: i) specificarea procedurii SEA care trebuie urmată în paralel cu procedura de elaborare a PPDI/ZI

		proceduri de concurs de oferte. Ele trebuie însă să respecte aceleași cerințe privind procedura de elaborare a planului stabilite prin regulamente (v. procedura de elaborare) și parcurg aceleași proceduri de implicare a publicului/avizare)			ii) rezultatele și forma SEA iii) eventualele cerințe privind culegerea datelor care nu există în sursele existente, (în funcție de raportul privind definirea domeniului).
	Titularul întocmește (împreună cu echipa de consultanți) specificațiile tehnice ale P/PT care conțin: obiectivele principale, principalele aspecte de ratat și prevederile, forma de prezentare conform conținutului obligatoriu,	Titularul întocmește (împreună cu echipa de consultanți) specificațiile tehnice ale P/PU care conțin: obiectivele principale, principalele aspecte de ratat și prevederile, forma de prezentare conform conținutului obligatoriu, etc ce	Încadrare Definirea domeniului	Se întocmește schema primei versiuni a P/PT sau P/PU în formatul dat de AC și se depune la AC. Pentru PPDI/PPZI supuse SEA: Se constituie GL pentru SEA. Evaluare detaliată a specificațiilor	Se întocmește (schema) primei versiuni a P/PT sau P/PU în formatul dat de AC. Aceasta va fi utilizată prin definirea domeniului de cuprindere al P/P național, regional sau județean (în cadrul procesului SEA) și încadrarea PUZ și PUD pentru a stabili dacă necesită

	ghidului metodologic etc.	conțin: principalele obiective, principalele aspecte de tratat și prevederi, conform Procedurii detaliate de îndrumare a elaborării planurilor de urbanism²⁶ și Regulamentului de urbanism privind elementele tehnice de autorizare .		tehnice pentru a determina <u>domeniul de cuprindere al PPDI/PPZI din punct de vedere al mediului</u> (inclusiv definirea zonei de impact asupra mediului a PPDI/PPZI și incorporarea comentariilor relevante primite din partea publicului)	SEA. Important: De remarcat că Metodologia cadru de elaborare a P/PT și P/PU <u>ar putea necesita o adaptare a formatului</u> care să permită evaluarea separată a mediului în cazul obiectivelor, identificării aspectelor și prevederilor P/PT și P/PU
Faza de documentare, culegere de date și informații	Culegerea datelor și informațiilor, selectarea și agregarea datelor din următoarele surse: i) planuri de amenajare teritorială e nivel superior	După cum se specifică în Conținutul cadru: Planurile și programele de urbanism țin seama de și detaliază: i) propuneri de planuri de amenajare teritorială la toate	Elaborarea raportului de mediu – <i>faza întâi</i> – condiții inițiale	Condițiile din Zona de impact a PPDI/PPZI și analiza tendințelor actuale din mediu.	Reglementările privind forma și conținutul documentației de mediu a PPDI/ZI ar putea fi revizuite pentru a permite un nou format care să arate impactul P/P asupra mediului,

²⁶ Conținutul cadru al planurilor de urbanism.

	<p>ii) Planul Național de Dezvoltare (PND) iii) strategiile și planurile de dezvoltare regionale iv) strategii de sector ale ministerelor și altor organisme centrale v) strategii și programe de dezvoltare județene vi) studiilor de fundamentare anterioare programe și proiecte cu impact major asupra teritoriului vii) date statistice viii) informații gestionate de ONG, agenți economici etc. ix) legislație specifică</p> <p>Deoarece, după lege, ministerele și</p>	<p>nivelurile. Fiecare tip de plan de urbanism detaliază prevederile planurilor urbanistice de nivel superior.</p> <p>Culegerea datelor: - inclusiv date și politici din PAZ de nivel superior (PNAT, planuri regionale, județene și de sector) etc.</p> <p>Date din: i) Statistice de dezvoltare județene ii) studii anterioare iii) rapoarte privind programe și proiecte cu impact major asupra localității planului sau programului iv) ONG. v) Analiza legislației specifice privind P/PU</p>			<p>proiectele majore în curs și analiza tendințelor mediului.</p>
--	---	---	--	--	---

	alte instituții publice la nivel național și local sunt obligate să pună la dispoziția autorităților centrale și locale gratuit datele legate de activitățile din teritoriile respective (Legea nr. 350/2001, art. 24 alin. 2).				
Studii de fundamentare	<p>Se întocmesc studii de fundamentare a strategiilor și planurilor pentru studierea detaliată a domeniilor specificate sau justificarea anumitor prevederi (propuneri)</p> <p>Lista acestor studii este stabilită e comun acord cu titularul și ele sunt comandate unor</p>	<p>Specificarea listei de studii depinde de locul și scara zonei inclus în P/PU. Aceste studii de obicei constau din:</p> <p>i) reabilitare ecologică, protecție și conservare</p> <p>ii)</p>	<p>Elaborarea raportului de mediu – faza întâi – condiții inițiale (cont.)</p> <p>și</p> <p>Elaborarea raportului de mediu – faza a</p>	<p>Datele de mediu existente pot fi obținute gratuit de la autoritățile relevante.</p> <p>Date de mediu suplimentare (dacă sursele existente nu sunt adecvate)</p>	<p>Unele studii de fundamentare pot fi solicitate de GL SEA în baza <u>analizei de definire a domeniului</u>.</p> <p>Forma studiilor de fundamentare trebuie să cuprindă (după caz, dar nu toate) o secțiune de mediu cu analiza impactului asupra mediului în cazul continuării</p>

	<p>instituții specializate. În funcție de complexitatea problemelor specifice din teritoriu, studiile de fundamentare pot fi analitice sau prospective și se întocmesc pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> i) evoluția istorică și culturală ii) mediu iii) zone de risc natural iv) dezvoltarea turismului v) domenii de sector (populație, forță de muncă, locuințe etc.) <p>Studiile de fundamentare trebuie să pună accent pe disfuncțiile actuale și să propună scenarii de</p>		<p>doua – raport inițial privind încadrarea de mediu cu considerarea <i>proiectelor de alternative de dezvoltare</i>.</p> <p>(poate fi legat de studiile prospective elaborate pentru PPDI/PPZI sau de raportul de definire a raportului SEA)</p>	<p>se pot solicita titularului P/P de către GL SEA</p>	<p>tendențelor actuale (denumită și alternativa zero) plus măsuri de ameliorare unde este cazul (inclusiv analiza modificării strategiei de elaborare a PPID/ZI și a planului de acțiune).</p> <p>Se utilizează datele de monitorizare din zonele industriale existente pentru evaluarea condițiilor inițiale în cât mai mare măsură. Însă datele de monitorizare pot să nu aibă calitatea necesară sau să presupună un cadru de timp pentru analiza statistică. De aceea uneori pot fi necesare noi studii până când bazele de date de monitorizare</p>
--	--	--	--	--	--

	dezvoltare alternativă				vor fi mai extinse în România.
Elaborarea PPTU:	<p>Elaborarea P/PT constă din trei părți ce pot fi executate succesiv:</p> <p>i) identificarea factorilor care condiționează dezvoltarea, cu accent pe punctele critice și disfuncționalități.</p> <p>ii) diagnostic general și prospectiv</p> <p>iii) Strategia de dezvoltare a teritoriului și Planul de acțiune.</p> <p>Procesul de elaborare include consultări regulate între titularul P/PT și contractor</p>	<p>Întocmirea P/PU adică Elaborarea regulamentului de urbanism constând din:-</p> <p>i) Analiza situației actuale; identificarea factorilor care condiționează dezvoltarea, cu accent pe punctele critice și disfuncționalități.</p> <p>ii) Regulamentul de urbanism propus (cu indicarea funcțiilor permise și restricțiilor de folosință a terenurilor)</p> <p>iii) Reglementări locale (folosința</p>	Finalizarea raportului de mediu care cuprinde studiul situației inițiale și evaluarea alternativelor de dezvoltare, analiza tendințelor	<p>Îmbunătățirea raportului de mediu pentru completarea evaluării din punct de vedere al mediului a alternativelor de dezvoltare inclusiv evaluarea alternativei de a ,nu face nimic' (zero)</p> <p>Se specifică regimul de monitorizare a mediului și mecanismele de raportare legate de raportul de mediu</p> <p>Negocierea detaliilor alternativei preferabile (care trebuie să fie durabilă din punct de vedere al</p>	<p>Această fază se parcurge cel mai bine interactiv între echipa de planificare a PPDI/ZI, titularul P/P și GL SEA (inclusiv AC)</p> <p>În caz că se preconizează efecte negative ale alternativei preferabile trebuie specificate și calculate costurile măsurilor de ameliorare în cadrul Planului/Programului de acțiune și bugetului de implementare</p>

	(elaboratorul planului). După fiecare fază, comentariile și recomandările titularului sunt analizate și incluse în proiect, după caz.	terenurilor, dezvoltare autorizată, restricții și interdicții) iv) <i>Plan de acțiune</i> (adică Programul de implementare)		mediului și practică)	
Depunere pentru comentarii și aprobarea MDLPL	După prezentarea ultimelor comentarii, planul va fi prezentat spre pentru opinia și avizarea MDLPL și altor autorități centrale și teritoriale în condițiile legii.	Prezentarea versiunii finale la MDLPL/CJ/CL sau altor autorități centrale sau locale specificate în lege, pentru opinii și aprobare ulterioară (după efectuarea ajustărilor necesare) Planurile municipale sau comunale sunt prezentate Consiliilor locale sau județene	Consultare cu autoritățile de resort și cu publicul	Raportul de mediu se depune la AC pentru aprobare. Echipa de planificare a P/P / titularul P/P depune proiectul de PPDI/ZI (inclusiv raportul de mediu aprobat titularului PPDI/ZI pentru aprobare inițială.	PPDI/ZI și raportul de mediu aferent trebuie să parcurgă mai multe faze de avizare pentru a se <i>ajunge la un consens</i> între factorii de implementare și factorii probabil afectați de implementarea PPDI/ZI <i>înainte</i> de organizarea dezbaterii publice.
			Luarea deciziei	Dezbaterea publică	Titularul P/P

				<p>este anunțată prin mass-media de către titular și este organizată pentru a obține comentariile publicului cu privire la strategia preferabilă a PPTU și Planul de Acțiune ținând cont de recomandările din raportul de mediu</p> <p>Este necesar să se răspundă oficial la toate comentariile publicului în perioada specificată. Dacă este cazul, comentariile publicului trebuie încorporate în <i>alternativa preferabilă revizuită</i> a PPDI/ZI și raportul de mediu se modifică în consecință.</p>	<p>răspunde de organizarea dezbaterii publice.</p> <p>Pentru a: evita confuziile, realiza eficiență economică și conștientiza publicul cu privire la legătura dintre mediu și dezvoltare, dezbaterea publică trebuie să analizeze împreună PPDI/ZI și raportul de mediu aferent.</p> <p>Titularul P/P trebuie să aloce resurse pentru această consultare în cadrul bugetului contractat pentru PPDI/ZI cu echipa de planificatori.</p> <p>Neajungerea la un consens necesită reluarea PPDI/ZI din faza de elaborare</p>
--	--	--	--	---	---

					<p>pentru a îmbunătăți alternativele și raportul de mediu.</p>
				<p>AC aprobă oficial raportul de mediu și Planul de Acțiune aferent PPDI/PPZI.</p>	<p>Faza finală de aprobare nu reprezintă decât o formalitate, deoarece au avut deja loc toate formele de implicare a publicului prevăzute de lege și modificările au fost incorporate în PPDI/ZI.</p> <p>AC sunt_ - ANPM/ARPM în cazul rapoartelor de mediu;</p> <p>MDLPL pentru PPDI/ZI de nivel național, regional și județean Și</p> <p>Consiliile locale sau județene în cazul</p>

					PUG, PUZ și PUD
	<p>Specificațiile tehnice pentru titularii PUZ și PUD private conțin <u>de asemenea</u> cerințe privind monitorizarea SEA</p>		Monitorizare	<p>Titularul PPDI/ZI răspunde de monitorizarea și raportarea efectelor PPDI/ZI asupra mediului.</p>	<p>Cadrul PPDI/ZI ar putea necesita modificări pentru a include cerința de a specific a monitorizarea mediului și raportarea.</p> <p>Titularul P/P poate include monitorizarea în contractul cu echipa de planificatori a P/P.</p> <p>Titularii de PUZ/PUD din sectorul privat trebuie, în cadrul SEA, să specifice și să stabilească întocmirea rapoartelor de monitorizare chiar dacă după aceea vând terenul cuprins în cadrul planului înainte de data</p>

					<p>specificată pentru transmiterea rapoartelor.</p> <p>Se constituie un comitet permanent comun al MDLPL și ANPM/ARPM care evaluează rapoartele de monitorizare și raportează GNM cazurile în care este necesar controlul efectelor negative.</p>
--	--	--	--	--	---

Informații suplimentare cu privire la PPTU se găsesc în Ghidul SEA privind planurile și programele de urbanism și amenajare a teritoriului.

ANEXA 10

Instrumente de consultare a publicului

1) Sugestie de formular de înregistrare și prelucrare a comentariilor publicului pe marginea SEA/PPTU

Această secțiune se completează în prealabil de titularul PPDI/PPZI

1) denumirea PPDI/PPZI și Raportului de mediu:-

Data dezbaterii:-

Locul desfășurării:

Această secțiune se completează de persoana din public

Numele:

Adresa (la care se va trimite răspunsul oficial)

Alte detalii de contact (opțional),

RUGĂM SCRIEȚI AICI OBSERVAȚIILE DVS.

(i) TEMA: - Dacă se poate, vă rugăm menționați partea din plan (sau program) despre care doriți să comentați. (de ex. numărul paragrafului, sau zona geografică despre care doriți să faceți observații)

(ii) Observații: (puteți folosi mai mult de o pagină dacă doriți – dar aveți grijă să vă treceți pe fiecare filă numele și datele de contact) Rugăm citiți broșura în Informații publice SEA sugestii privind temele la care vă puteți referi)

Rugăm răspundeți la întrebările de pe pagina următoare>>>

Această secțiune se completează de persoana din public

Veți primi un răspuns oficial la comentariile transmise: Vă rugăm să ne oferiți câteva informații care să ne ajute să prelucrăm comentariile dvs.:

Vă rugăm să răspundeți la întrebările următoare:

Locuiți în zona pentru care este elaborat Planul/programul? Da/Nu Dacă da, vă rugăm indicați adresa de domiciliu dvs. _____

Reprezentați sau aparțineți unui ONG? Da/Nu Dacă da, vă rugăm indicați denumirea acestui ONG _____

Sunteți proprietar al unei firme/industrii în zona cuprinsă în Planul/Programul aflat în dezbateri Da/Nu . Dacă da, rugăm descrieți ipul de activitate economică
-----Câți angajați are firma dvs (în afara dvs) _____

Dețineți teren sau lucrați în agricultură în zona pentru care este elaborat Planul/programul? Da/Nu Dacă da, vă rugăm indicați locul unde se află terenul agricol _____

Lucrați în zona pentru care este elaborat Planul/programul? Da/Nu Dacă da, ce activitate aveți? _____

Dacă ați răspuns NU la toate categoriile de mai sus, rugăm arătați natura intereselor dvs. legate de acest Plan/Program (rugăm bifați numai o opțiune din cele de mai jos)

Tipul interesului (rugăm specificați)

Interes general în probleme de mediu _____

Interes general (NU specific)

Răspuns oficial al echipei SEA responsabilă cu Raportul de mediu:

Va mulțumim pentru observații. După o atentă analiză, autoritățile au decis ca: (rugăm bifați una dintre opțiuni și completați apoi explicația detaliată)

- Comentariile dvs. au fost acceptate și PPTU/Raportul de mediu a fost ajustat în consecință (rugăm citiți nota de mai jos);
- Comentariile dvs. au fost acceptate în general, dar nu fac necesară modificarea PPTU/Raportului de mediu (rugăm citiți nota de mai jos);
- Comentariile dvs. nu au fost acceptate, deoarece modificările necesare ar contraveni obiectivelor declarate ale PPTU/Raportului de mediu (rugăm citiți nota de mai jos);
- Comentariul dvs. nu se acceptă deoarece nu prezintă relevanță pentru PPTU/Raportul de mediu (rugăm citiți nota de mai jos)
- Alte motive de respingere a comentariului dvs.: (rugăm citiți nota de mai jos)

Explicație: (rugăm faceți referire la capitolele P/P, sau numerelor de paragraf sau referințelor cartografice, după caz)

Răspunsul a fost redactat de:

- *numele și instituția.....*

Nr. de referință al acestui răspuns este: (se trece numărul de înregistrare)_____

**Detalii suplimentare cu privire la plan sau program pot fi obținute la:-
(notați adresa web sau poștală la care se pot consulta exemplare ale P/P și Raportului de mediu finale)**

Va mulțumim pentru participare.

2) Sugestie de ordine de zi de consultare a publicului pentru dezbateră SEA

Sugestie de ordine de zi pentru o

Dezbatere publică a Propunerilor de PPDI/PPZI și Raportului de mediu.

Înregistrarea participanților Toți participanții semnează fișa de prezență și primesc un număr de înregistrare pe care îl pot utiliza pe formularul de comentarii (dacă doresc să formuleze comentarii)

- 1) Prezentarea conducătorului de ședință: (maxim 10 minute)
 - Bun venit tuturor.
 - Descrierea scopului întrunirii și a scopului Directivei SEA
 - Prezentarea reprezentanților echipei de elaborare a PPDI/PPZI
 - Prezentarea reprezentanților echipei SEA care a redactat Raportul de mediu

 - Explicarea procedurilor ședinței (vor fi mai întâi prezentări și apoi sesiuni de răspuns la întrebări. *(trebuie stabilită o durată limită pentru fiecare luare de cuvânt pentru a da șansa de a exprima păreri unui număr cât mai mare de persoane)*).

 - Publicul este invitat să completeze formularele de comentarii în timpul sau după dezbateră. De asemenea, este informat cu privire la modul de primire a răspunsurilor și de consultare a versiunii finale a PPDI/ZI și a raportului de mediu.

- 2) **Prezentarea propunerilor cheie ale PPDI/PPZI** (de către un membru al echipei de elaborare a PPDI/ZI – maxim 20 minute) inclusiv:
 - 2.1
 - principalele elemente ale P/P
 - Principalele aspecte de rezolvat prin plan/program
 - Câteva considerente principale de care trebuie să se țină seama (context și probleme de rezolvat)
 - Strategiile alternative (inclusiv alternativa zero) care au fost analizate, avantajele și dezavantajele din punct de vedere al dezvoltării

 - 2.2 **Prezentarea Raportului de mediu** (de către AC sau un membru al echipei SEA – maxim 20 minute)
 - Motivele pentru care este important să se analizeze efectele dezvoltării asupra mediului (*forme de impact asupra întreținerii și sănătății ca și asupra biodiversității*)
 - Câteva caracteristici principale ale mediului (*relevante pentru P/P*) în zona cuprinsă de PPDI/PPZI
 - Zona de impact asupra mediului a PPDI/PPZI
 - Principalele puncte ale încadrării fiecărei alternative din punct de vedere al mediului (*inclusiv referire la obiectivele oficiale de mediu la nivel regional și județean pentru zona cuprinsă în PPDI/PPDI*)

 - 2.3 Prezentarea alternativei de dezvoltare preferabile – (se va decide cine face prezentarea – maxim 10 minute)
 - S-a ajuns la ea prin acordul celor două echipe
 - Avantajele alternativei preferabile din punct de vedere al dezvoltării și
 - din punct de vedere al durabilității mediului

Pauză 15 minute (participanții pot și acum lua formulare de comentarii și primi numerele de înregistrare)

3) **Discuție publică** (40-60 minute. În funcție de numărul de participanți.

Fiecare participant vorbește nu mai mult de 5-10 minute. Trebuie să li se reamintească posibilitatea de a exprima în scris comentarii complete. Pot fi ajutați să completeze formularele dacă este cazul).

Conducătorul ședinței **poate structura discuția** și da posibilitate a echipelor PPDI/PPZI și SEA să răspundă pe scurt dacă este cazul – maxim 5 minute.

De exemplu:

Există întrebări sau comentarii cu privire la:

Obiectivele PPDI/PPZI (din partea diferitelor categorii de public interesat, ex. firme, localnici, ONG)

Alternativele de dezvoltare respinse

Conținutul Raportului de mediu (acurateța, domeniu de cuprindere, sunt prinse toate aspectele pe care ați dori să le cunoașteți etc.)

Alternativa de dezvoltare preferată și raportul de mediu cu privire la aceasta.

- Ar mai fi și altceva?

5) Cuvânt de încheiere al conducătorului de ședință:

- Recapitulare a principalelor probleme ridicate
- Echipel PPDI/PPZI vor analiza aceste comentarii și vor opera modificări unde va fi cazul.
- Nu uitați să completați formularele (*personalul nostru vă poate ajuta să notați comentariile dacă credeți că este necesar*) și să primiți un număr de înregistrare a comentariului.
- Toți cei care au prezentat comentarii vor primi un răspuns oficial. Moalități de primire a răspunsurilor oficiale (*specificați*)
- Datele la care vor fi puse la dispoziția publicului versiunea finală a PPTU și RM (și unde vor putea fi găsite)
- Mulțumiri echipelor PPTU și SEA pentru prezentările făcute.
- Mulțumiri pentru participare tuturor!

Instrumente și tehnici de IP

Pliante, buletine informative, ziare, televiziune și radio, vizite pe teren, expoziții, linii telefonice dedicate, fișe de date, pagini web, zile cu porțile deschise

Tipul de IP	Instrumente și tehnici
Comunicare/raportare	<ul style="list-style-type: none">- Broșuri/pliante- Buletine informative, raportarea mersului P/P;- Expoziții fără personal/ afișaje, instalate în zone publice pentru transmiterea informațiilor;- Articole de ziar;- Conferințe de presă;- Linii telefonice cu personal: factorii interesați pot telefona pentru a solicita informații;- Internetul, utilizat pentru a furniza informații;- Porți deschise: spațiu oferit, de ex. pe șantier sau clădire funcțională care se poate vizita pentru a afla despre o propunere
Consultare	<ul style="list-style-type: none">- Expoziții cu personal/ afișaje, instalate în zone publice: personalul poate răspunde la întrebări și primi comentarii;- Linii telefonice cu personal: factorii interesați pot telefona pentru a-și exprima puncte de vedere;- Internetul, utilizat pentru a solicita feedback;- Întâlniri publice, utilizate pentru schimbul de informații și vederi;- Sondaje, interviuri și chestionare: utilizate pentru obținerea de informații și opinii;- Ateliere.
Participare	<ul style="list-style-type: none">- Seminare: utilizate pentru a oferi informații de fundamentare, discuta problemele în detaliu și rezolva probleme;- Grupuri consultative;- juri de cetățeni.
Negociere	Se formează grupuri de persoane care reprezintă un interes deosebit sau domenii de specializare care angajează discuția și negocierea cu elaboratorii P/P.

ANEXA 11

Bibliografie

Wim Van Breusegem, Violeta Visan, Martin Smutny (2007): Generic SEA Guidance, prepared for the Ministry of Environment and Sustainable Development, Romania;

Wim Van Breusegem, Walter Buydens (2005): *SEA Guidelines* for the Slovak Republic, Environmental Resources Management;

Walter Buydens, Wim Van Breusegem, ERM (2003): *Strategic Impact Assessment Guidelines*, prepared for the African Development Bank;

Department of the Environment, Heritage and Local Government (2004); Implementation of SEA Directive (2001/42/EC): *Assessment of the Effects of Certain Plans and Programmes on the Environment*, Dublin, Ireland;

Office of the Deputy Prime Minister, London UK (2005) *A Practical Guidance to the Strategic Environmental Assessment Directive*;

Aberdeen City Council (2006): Environmental Report Local Transport Strategy 2006, Draft;

Aschemann, R. (2006): Indicators for strategic environmental assessment of transport policies, plans and programmes - Analysis and recommendations focusing on Directive 2001/42/EC. Doctoral thesis, Graz University, Faculty of Natural Sciences, Department of Geography and Regional Sciences;

Fischer T B (2002). SEA in Transport and Land Use Planning, Earthscan, London;

Fischer, T.B. (2007): Theory and Practice of Strategic Environmental Assessment, Earthscan, London;

REC and UNDP (2003), *Benefits of a Strategic Environmental Assessment, Briefing paper*, Szentendre (Hungary);

European Commission (2004): *Commission's Guidance on the implementation of Directive 2001/42/EC on the assessment of the effects of certain plans and programmes on the environment*, 2004, published by to assist Member States in implementing the SEA Directive

European Commission (1996), *A study on costs and benefits in EIA/SEA*, Therivel, R. and F. Walsh (2005)

European Commission, DG TREN (2005): BEACON - The SEA Manual - A Sourcebook on Strategic Environmental Assessment of Transport Infrastructure, Plans and Programmes, Brussels, 79 pages

Final Report of IMPEL Project (2002) "Implementing Article 10 of SEA Directive";

Government of Romania, Ministry of Transport (2007): Strategic Operational Programme Transport 2007-2013, Bucharest;

European Commission (2006): Handbook on SEA for Cohesion Policy 2007 – 2013, developed within the project “Greening Regional Development Programmes” (GRDP);

Jaeger, J.A.G. (2000): Landscape division, splitting index, and effective mesh size: New measures of landscape fragmentation, in: Landscape ecology, Vol. 15, pp. 115-130

Jaeger, J.A.G. et al. (2001): Landschaftszerschneidung in Baden-Württemberg, in: Naturschutz und Landschaftsplanung, Vol. 33, pp. 305-317

Levett-Thérivel (2004): Strategic Environmental Assessment for the West Sussex Local Transport Plan: Scoping Report

Ministry of Environment and Sustainable Development (2006): *Manual on environmental assessment procedure for plans and programmes (known as SEA Guide)*, prepared by the MESD and endorsed by the MO 117/2006, for which the starting point was the above mentioned EC SEA Guidance

United Nations and REC (2006) *Resource Manual to Support Application of the UNECE Protocol on Strategic Environmental Assessment*,

Steer Davies Gleave (2005): Strategic Environmental Assessment of Greater Manchester’s LTP2, SEA Working Paper, Manchester;

Scottish Executive (2006): *Strategic Environmental Assessment Toolkit*;

Department of the Environment, Heritage and Local Government (2004): Implementation of SEA Directive (2001/42/EC): Assessment of the Effects of Certain Plans and Programmes on the Environment, Dublin, Ireland;

IMPEL (2002): Final Report of IMPEL Project “*Implementing Article 10 of SEA Directive*”.

UK Government. Office of the Deputy Prime Minister (2005) Sustainability Appraisal of Regional Spatial Strategies and Local Development Documents : Guidance for Regional Planning Bodies and Local planning Authorities ;

CEMAT (2006) : Glossary of Key Expressions Used in Spatial Development Policies in Europe

Ed Colleen Williams – Dept of Health and Paul Fisher – Chemical hazards and Poisons division of the health protection Agency (2007) : Draft Guidance on Health in Strategic Environmental Assessment –consultation document, UK